

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ
Δημ. Σούτσου 40, 4^{ος} όροφος
115 21 Αμπελόκηποι
Τηλ. : 210 – 870 5020
Fax : 210 – 6445633
e – mail : yppa@haf.gr
URL : www.haf.gr

Φύλλα Διακήρυξης : 56

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ υπ' αριθμ. 54/16

Ηλεκτρονικός Ανοικτός Διαγωνισμός για την «Προμήθεια Αεροπορικού Καυσίμου AVGAS 100LL προς Κάλυψη Αναγκών Μονάδων της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α)»

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΣΗΔΗΣ	29177
ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ (Μη Κεντρική Κυβερνητική Αρχή, με κύρια δραστηριότητα: Άμυνα)	Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης (ΔΑΥ).
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ	Υπηρεσία Προμηθειών Πολεμικής Αεροπορίας (ΥΠ/ΠΑ)- Τ.Κ. 11521 – Δημ. Σούτσου 40, Αμπελόκηποι, 4 ^{ος} όροφος.
ΕΙΔΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	Ηλεκτρονικός Ανοικτός.
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	Η σύναψη σύμβασης για την προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL για κάλυψη αναγκών Μονάδων της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α).
ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ	Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή (δηλαδή η χαμηλότερη τιμή).
ΚΩΔΙΚΟΣ CPV	09100000 – 0
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	950.000,00€ συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και απαλλασσομένου ΦΠΑ.
ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ	6,2061% επί της συμβατικής αξίας.

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (ΦΠΑ) – ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ – ΔΑΣΜΟΙ	Η προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL απαλλάσσεται της επιβολής ΦΠΑ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν.2859/00, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και των εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων. Με μέριμνα της Υπηρεσίας, θα χορηγείται ατέλεια πριν από κάθε παραλαβή, εφόσον πρόκειται για προμήθεια αδασμολόγητου καυσίμου.
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Κατά την εκάστοτε πληρωμή, παρακρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με το Ν.4254/14, φόρος εισοδήματος ποσοστού 1%.
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ-ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	Θα χρηματοδοτηθεί από πιστώσεις προϋπολογισμού εξόδων ΥΠΕΘΑ/ΓΕΑ (ΑΑΥ τύπου Β), επί ΚΑΕ 1511 του Ειδικού Φορέα 11-430 έτους 2017.
ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΙΔΩΝ	Οι Μονάδες της Π.Α ή οι εγκαταστάσεις του οικονομικού φορέα ως καθορίζονται στο Παράρτημα «Β» της παρούσας
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Όπως αυτές ορίζονται αναλυτικά στο Παράρτημα «Β», καθώς και στις οικείες τεχνικές περιγραφές ως Παράρτημα «Γ» της παρούσας.
ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	Συνολική ποσότητα 580.000,00 λίτρα, παραδοτέου, με βυτιοφόρα οχήματα (Β/Ο) του προμηθευτή.
ΓΛΩΣΣΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	Ελληνική
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ (ΑΡΧΙΚΗ)	Εκατόν Ογδόντα (180) ημέρες
ΝΟΜΙΣΜΑ	ΕΥΡΩ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	28 Νοεμβρίου 2016 , ημέρα Δευτέρα , ώρα 07:00 πμ.
ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	05 Δεκεμβρίου 2016 , ημέρα Δευτέρα , ώρα 15:00 μμ.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	Τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ήτοι την 12 Δεκεμβρίου 2016 , ημέρα Δευτέρα και ώρα 11:00 πμ.
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	04 Νοεμβρίου 2016
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΙΣΤΟΤΟΠΟ ΤΟΥ ΚΗΜΔΗΣ	07 Νοεμβρίου 2016
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΕΣΗΔΗΣ	07 Νοεμβρίου 2016

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις, όπως τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν :
  - α. Του ΝΔ 721/1970 (ΦΕΚ τ.Α΄ 251/23-11-70) «Περί Οικονομικής Μερίμνης και Λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων» όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 3257/2004 (ΦΕΚ 143 τ.Α΄/29-7-04) «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις» και ισχύει.
  - β. Του Ν. 2292/1995 (ΦΕΚ τ.Α΄ 35/15-2-95) «Οργάνωση και Λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις», όπως αυτός όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  - γ. Του Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ τ.Α΄ 45/9-3-99) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις».
  - δ. Του Ν. 2859/2000 (ΦΕΚ τ.Α΄ 248/7-11-00) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)».
  - ε. Του Ν. 3054/2002 (ΦΕΚ τ.Α΄ 230/2-10-02) «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  - στ. Του Ν. 3310/2005 (ΦΕΚ τ.Α΄ 30/14-2-05) «Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων», όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με το Ν. 3414/2005 (ΦΕΚ τ.Α΄ 279/10-11-05).
  - ζ. Του Ν.3335/2005 (ΦΕΚ τ.Α΄ 95/20-4-05) «Έλεγχος της διακίνησης και αποθήκευσης πετρελαιοειδών προϊόντων – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης».
  - η. Του Ν. 3377/2005 (ΦΕΚ τ.Α΄ 202/19-8-05) «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς – Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης», άρθρο 35 (Καταβολή παραβόλου για την άσκηση ένστασης κατά το άρθρο 15 του ΚΠΔ).
  - θ. Του Ν. 3469/2006 (ΦΕΚ τ.Α΄ 131/28-6-06) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις».
  - ι. Του Ν. 3548/2007 (ΦΕΚ τ.Α΄ 68/20-3-07) «Καταχώρηση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό τύπο και άλλες διατάξεις», όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 3801/2009 (ΦΕΚ τ.Α΄ 163/4-9-09).
  - ια. Του Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ τ.Α΄112/13-7-10) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 2, παραγρ. 4, εδάφιο 4, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4210/2013 (ΦΕΚ τ.Α΄ 254/21-11-13).

ιβ. Του Ν. 3886/2010 (ΦΕΚ τ.Α΄ 173/30-9-10) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 ΕΟΚ» του Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουνίου 1989 και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25^{ης} Φεβρουαρίου 1992, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 66/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2007 (L335), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 4055/12 (ΦΕΚ τ.Α΄ 51/12-3-12) «Δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής».

ιγ. Του Ν. 3979/2011 (ΦΕΚ τ.Α΄ 204) «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

ιδ. Του Ν. 4013/2011 (ΦΕΚ τ.Α΄ 204/15-9-11) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του Ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας) – Προπρωχευτική διαδικασία εξυγίανση και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ιε. Του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ τ.Α΄ 226/27-10-11) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012 – 2015» και ιδίως τα καθοριζόμενα στο άρθρο 26 αυτού περί συγκρότησης συλλογικών οργάνων της Διοίκησης.

ιστ. Του Ν. 4129/2013 (ΦΕΚ τ.Α΄ 52/28-2-13) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4254/14 (ΦΕΚ τ.Α΄ 85/7-4-14) και ισχύει.

ιζ. Του Ν. 4152/2013 (ΦΕΚ τ.Α΄ 107/9-5-13) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» και ειδικότερα του άρθρου 1 παραγράφου Ζ΄ «Προσαρμογή της ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2011/7 της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμής στις εμπορικές συναλλαγές».

ιη. Του Ν. 4172/2013 (ΦΕΚ τ.Α΄ 167/23-07-13) «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν. 4046/2012, του Ν. 4093/2012 και του Ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ τ.Α΄ 85/7-4-14).

ιθ. Του Ν. 4250/2014 (ΦΕΚ τ.Α΄ 74/26-3-14) «Διοικητικές Απλουστεύσεις – Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του ΠΔ 318/1992 (Α΄ 161) και λοιπές ρυθμίσεις» και ειδικότερα του άρθρου 3 περί «Απλούστευσης διαδικασιών προμηθειών Δημοσίου».

κ. Του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ τ.Α΄ 143/28-6-14) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (αντικατέστησε τις διατάξεις του Ν. 2362/1995). Επιπρόσθετα τις διατάξεις του άρθρου 77 παραγρ. 5 του Ν. 4270/2014 περί δαπανών δημοσιευμάτων του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ που καταχωρούνται στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο και αναφέρονται σε καθαρά υπηρεσιακές ανάγκες

(προσκλήσεις, προκηρύξεις ή διακηρύξεις διαγωνισμών), οι οποίες βαρύνουν πλέον τις ειδικές πιστώσεις των κατά περίπτωση οικείων προϋπολογισμών των Υπουργείων ή ΝΠΔΔ.

κα. Του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ τ.Α' 147/8-8-16) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ 2014/25/ΕΕ)».

κβ. Του ΠΔ 113/2010 (ΦΕΚ τ.Α' 194/22-11-10) «Ανάληψη Υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» καθώς και τις οδηγίες ορθής εφαρμογής του βάσει του υπ' αριθμ. πρωτ. 2/9118/0026/29-12-2010 εγγράφου του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Τις κάτωθι αποφάσεις, όπως ισχύουν, τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν :

α. Την υπ' αριθμ. Π1/3892/4 Δεκ 95 Απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου (ΦΕΚ τ.Β' 131/7-2-03), σύμφωνα με την οποία η προμήθεια καυσίμων (πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης, βενζίνης αμόλυβδης, SUPER και απλής) εξαιρείται από την ένταξή της στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών.

β. Την υπ' αριθμ. ΑΔ.Φ.800/3/710114/Σ.32/29 Ιαν 03 Απόφαση κ.ΥΕΘΑ (ΦΕΚ τ.Β' 131/7-2-03) περί «Καθορισμού Κόστους Χημικών Αναλύσεων που πραγματοποιούνται στο Χημείο Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας και δεν εκτελούνται στο Γενικό Χημείο του Κράτους».

γ. Την υπ' αριθ. 20977/23 Αυγ 07 (ΦΕΚ τ.Β' 1673/23-8-07) κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3414/2005».

δ. Την υπ' αριθμ. Φ.800/133/134893/19 Νοε 07 Απόφαση κ.ΥΦΕΘΑ (ΦΕΚ τ.Β' 2300/3-12-07) «Περί μεταβίβασης Οικονομικής Εξουσίας σε Κεντρικά και Περιφερειακά όργανα της Διοίκησης των Ενόπλων Δυνάμεων και σε Προϊσταμένους των Υπηρεσιών που εξαρτώνται από αυτές», όπως αυτή έχει τροποποιηθεί – συμπληρωθεί με την υπ' αριθμ. Φ.800/88/131798/Σ.2063/25 Ιουλ 08 απόφαση κ.ΥΦΕΘΑ (ΦΕΚ τ.Β' 1753/2-9-08).

ε. Την υπ' αριθμ. Α3-978/24 Οκτ 11 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σχετικά με τον καθορισμό διαδικασίας γνωστοποίησης τιμών πετρελαιοειδών.

στ. Την υπ' αριθμ. Αρ. Πρωτ.2/96667/0026/9 Μαρτ 12 εγκύκλιο με την οποία το Υπουργείο Οικονομικών γνωστοποίησε ότι, στο πλαίσιο διενέργειας και κατακύρωσης αποτελεσμάτων διαγωνισμού για τη σύναψη συμφωνίας πλαίσιο «...δεν τηρούνται οι αναγκαίες και ικανές συνθήκες της νομικής δέσμευσης, υπό τη δημοσιονομική έννοια...» και, ως εκ τούτου, «...η σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης θα πρέπει να εκδοθεί πριν την υπογραφή των εκτελεστικών συμβάσεων...».

ζ. Την ΑΔ.Φ.890/880673/Σ.1538/22 Αυγ 12 Διαταγή του ΓΕΑ/Δ6, με την οποία δίνονται οδηγίες για την εφαρμογή του Ν.3548/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με το Ν.3801/2009. « Αρχή της Επαγγελματικής Ελευθερίας,

Κατάρτισης Αδικαιολόγητων Περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελματιών » των επαγγελματιών σχετικά με την παραγωγή, εμπορία και διάθεση πετρελαιοειδών προϊόντων, των εταιρειών παροχής αερίου και της ειδικότητας του γομωτή – πυροδότη, αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлимατικής Αλλαγής.

η. Την υπ' αριθμ.26/VI/2012 Γνωμοδότηση Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 2875/26-10-12) βάσει Ν.3959/2011 επί του αιτήματος εξάρσεως από τις διατάξεις του Ν.3919/2011.

θ. Την υπ' αριθμ. Π11/2380/18 Δεκ 2012 Απόφαση για τη «Ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, μεταφορών και Δικτύων».

ι. Την υπ' αριθμ. Π11/2390/16 Οκτ 13 (ΦΕΚ τ.Β'2677/21-10-13) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, με την οποία τέθηκε το αρχικό πλαίσιο των διαδικασιών και του τρόπου λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων».

ια. Την υπ' αριθμ. Π11/542/4 Μαρτ 14 Απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/Γενική Γραμματεία Εμπορίου με θέμα «Ενημέρωση για το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

ιβ. Την ΑΔ.Φ.831/ΑΔ.4050/Σ.1390/24 Οκτ 16/ΔΑΥ/Γ2/3 εντολή διενέργειας ανοικτού επαναληπτικού μειοδοτικού διαγωνισμού της Αναθέτουσας Αρχής (Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης-ΔΑΥ).

ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΥΜΕ

3. **Ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό, σε ευρώ (€), με σκοπό τη σύναψη σύμβασης για την προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL παραδοτέου με βυτιοφόρα οχήματα (B/O) του προμηθευτή, προς κάλυψη αναγκών Μονάδων της Π.Α, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 950.000,00 €, συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και απαλλασσομένου ΦΠΑ.**

4. **Ως κριτήριο κατακύρωσης του διαγωνισμού ορίζεται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή (δηλαδή η χαμηλότερη τιμή) .**

5. Η υπ' αριθμ. Δ.54/16 διακήρυξη, παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για την ετοιμασία και την υποβολή προσφοράς η οποία θα αξιολογηθεί και πιθανόν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί για τη σύναψη σύμβασης με τη Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης-ΔΑΥ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ), εφεξής καλούμενη ως Αναθέτουσα Αρχή.

6. Οι οικονομικοί φορείς καλούνται να δώσουν τις απαντήσεις τους στα κατάλληλα σημεία, όπως αυτά προσδιορίζονται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προσφορών και τα αντίστοιχα Παραρτήματα και δεν επιτρέπεται να τροποποιήσουν με οποιονδήποτε τρόπο οτιδήποτε από το περιεχόμενο του παρόντος κειμένου. Οποιαδήποτε τροποποίηση στο περιεχόμενο της πρόσκλησης

υποβολής προσφορών, μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της σχετικής προσφοράς.

7. Τονίζεται στους οικονομικούς φορείς ότι τίποτα στο παρόν έγγραφο ή σε οποιοδήποτε τμήμα του ή σε οποιαδήποτε άλλη προηγούμενη επικοινωνία μεταξύ τους και της Αναθέτουσας Αρχής, ή εκπροσώπων της και οποιουδήποτε άλλου προσώπου, δε συνιστά σύμβαση, ή συμφωνία μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και οποιουδήποτε άλλου προσώπου (εξαιρουμένης της επίσημης ανάθεσης της συμφωνίας-πλαίσιο που συνάπτεται γραπτώς από ή εξ'ονόματος της Αναθέτουσας Αρχής), ούτε συνιστά σύμβαση, η συμφωνία για τη σύναψη σχετικής ή οποιασδήποτε άλλης σύμβασης.

8. Κατά την υποβολή των προσφορών τους, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να σεβαστούν όλες τις οδηγίες, έντυπα, όρους, διατάξεις και προδιαγραφές που περιέχονται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων της, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας πρόσκλησης. Παράλειψη εκ μέρους του οικονομικού φορέα να υποβάλει προσφορά, που να περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και την σχετική τεκμηρίωση, πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της, θα οδηγήσει στην απόρριψη της προσφοράς.

9. Ο διαγωνισμός θα πραγματοποιηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του συστήματος, ύστερα από κανονική προθεσμία **τριάντα (30) ημερών**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής αποστολής της προκήρυξης στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τη δημοσίευση περίληψης της διακήρυξης αυτής στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και στον Ελληνικό Τύπο.

10. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του ΕΣΗΔΗΣ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΥΑ Π1/2390/16-10-2013 και του Ν.4412/2016 (άρθρο 36), καθώς και τα καθοριζόμενα στην παρούσα διακήρυξη.

11. Ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών στο σύστημα ορίζεται η **28 Νοεμβρίου 2016 ημέρα Δευτέρα και ώρα 07:00 πμ**. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ορίζεται η **05 Δεκεμβρίου 2016 ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μμ**. Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Ν.4412/2016 και της ΥΑ Π/Φ.40.4/163/07-02-13.

12. Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ – Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την κατωτέρω διαδικασία εγγραφής :

α. Οι οικονομικοί φορείς, αιτούνται, μέσω της ιστοσελίδας συστήματος και από τον σύνδεσμο «Εγγραφείτε ως οικονομικός φορέας», την εγγραφή τους σε αυτό (παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του) ταυτοποιούμενοι ως εξής :

(1) Όσοι από τους ανωτέρω διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) ταυτοποιούνται με χρήση των διαπιστευτηρίων (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) που αυτοί κατέχουν από το σύστημα TAXISNet της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, εγκρίνεται η εγγραφή του χρήστη από το Τμήμα Προγραμματισμού και Στοιχείων της Διεύθυνσης Πολιτικής Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών.

(2) Οι οικονομικοί φορείς – χρήστες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι δεν διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) αιτούνται την εγγραφή τους συμπληρώνοντας τον αριθμό ταυτότητας ΦΠΑ (VAT Identification Number) και ταυτοποιούνται με χρήση των διαπιστευτηρίων που κατέχουν από το αντίστοιχο σύστημα.

Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, εγκρίνεται η εγγραφή του χρήστη από το Τμήμα Προγραμματισμού και Στοιχείων της Διεύθυνσης Πολιτικής Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών.

(3) Οι οικονομικοί φορείς – χρήστες τρίτων χωρών αιτούνται την εγγραφή τους και ταυτοποιούνται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου (ΓΓΕ) αποστέλλοντας :

α/ είτε υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη με επίσημη μετάφραση στην ελληνική.

β/ είτε ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό σε μορφή αρχείου .pdf με επίσημη μετάφραση στην ελληνική και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασης του οικονομικού φορέα, στα οποία να δηλώνεται/αποδεικνύεται η εγγραφή του σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο, προσκομιζόμενα εντός τριών (3) εργασίμων ημερών και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) στην αρμόδια υπηρεσία.

Το αίτημα εγγραφής υποβάλλεται από όλους τους υποψήφιους χρήστες ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος.

β. Ο υποψήφιος χρήστης ενημερώνεται από το Σύστημα ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σχετικά με την εξέλιξη του αιτήματος εγγραφής του. Εφόσον το αίτημα εγγραφής εγκριθεί, ο υποψήφιος χρήστης λαμβάνει σύνδεσμο ενεργοποίησης λογαριασμού ως πιστοποιημένος χρήστης και προβαίνει στην ενεργοποίηση του λογαριασμού του.

13. Η διαδικασία διεξαγωγής του διαγωνισμού ανά στάδιο και η υλοποίηση της του συμβατικού αντικειμένου καθορίζονται στους Γενικούς και Ειδικούς Όρους της παρούσας διακήρυξης, στις απαιτήσεις της Υπηρεσίας, στο σχέδιο της σύμβασης, ως τα παράρτηματα «Α» έως «ΣΤ» που επισυνάπτονται στην παρούσα και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής :

1.	ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»
2.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»
3.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ AVGAS 100LL	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»
4.	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»
5.	ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ε»
6.	ΡΗΤΡΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΣΤ»

14. Η αποσφράγιση των προσφορών θα γίνει ηλεκτρονικά, τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, ήτοι την **12 Δεκεμβρίου 2016 ημέρα Δευτέρα και ώρα 11:00 πμ** από το αρμόδιο, πιστοποιημένο στο σύστημα, συλλογικό όργανο (Επιτροπή διενέργειας και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού (εφεξής «Επιτροπή του Διαγωνισμού») όπως αναλυτικά περιγράφεται στο άρθρο 11 του Παραρτήματος «Α» (Γενικοί Όροι), εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κείμενων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και διαδικασιών.

15. Εφόσον από τους ενδιαφερόμενους ζητηθούν εγκαίρως και μέσω της εφαρμογής που παρέχεται από το δικτυακό τόπο του διαγωνισμού στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικές με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό (λ.χ τις τεχνικές προδιαγραφές ή/και οποιαδήποτε δικαιολογητικά), αυτές παρέχονται σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στα άρθρα 60 και 67 του Ν.4412/2016.

16. Σημειώνεται ότι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τον προκηρυσσόμενο διαγωνισμό, οι γραπτές διευκρινίσεις της Αναθέτουσας Αρχής επί των ερωτημάτων των ενδιαφερομένων σχετικά με τα έγγραφα και τη διαδικασία του διαγωνισμού καθώς και τυχόν υπομνήματα – ενστάσεις – προσφυγές, θα αναρτώνται σε ηλεκτρονική μορφή στο δικτυακό τόπο του ΕΣΗΔΗΣ, προς ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων συμμετεχόντων, στο πλαίσιο της διαφάνειας και ισότιμης – χωρίς διακρίσεις αντιμετώπισης των οικονομικών φορέων.

17. Κανένας υποψήφιος δεν μπορεί, σε οποιαδήποτε περίπτωση να επικαλεσθεί προφορικές απαντήσεις εκ μέρους της Υπηρεσίας, σχετικά με τους όρους της παρούσας διακήρυξης.

18. Όλες οι πληροφορίες που περιέχονται στη διακήρυξη και τα δικαιώματα επί αυτής ανήκουν στην Αναθέτουσα Αρχή και η χρήση της διακήρυξης από τους οικονομικούς φορείς επιτρέπεται μόνο για τις ανάγκες προετοιμασίας των προσφορών τους.

19. Η συμμετοχή στο διαγωνισμό γίνεται με ευθύνη του ενδιαφερόμενου, ο οποίος εξ'αυτού και μόνο του λόγου δεν αντλεί δικαίωμα αποζημίωσης για δαπάνες σχετικές με τη σύνταξη και υποβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παρούσα και τα Παραρτήματά της.

20. Περίληψη της παρούσας διακήρυξης έχει αποσταλεί για δημοσίευση :

α. Στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (για το συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) στις **04 Νοεμβρίου 2016**.

β. Στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, στις **07 Νοεμβρίου 2016**.

γ. Στον ελληνικό τύπο στις **07 Νοεμβρίου 2016** και συγκεκριμένα στις εφημερίδες :

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ :

- 1) ΗΜΕΡΗΣΙΑ
- 2) ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
- 3) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

δ. Στον ιστότοπο του Προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» στις **07 Νοεμβρίου 2016** με ΑΔΑ : **ΩΜΓ16-4ΤΛ**.

ε. Στον ιστότοπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις **07 Νοεμβρίου 2016** με ΑΔΑΜ : **16PROC005346116**.

21. Περίληψη της διακήρυξης θα αποσταλεί για ανάρτηση στους ακόλουθους φορείς :

α. Στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων.

β. Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας / Δνση Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (πρώην Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας – ΕΟΜΜΕΧ).

22. Τα έξοδα δημοσίευσης των ανακοινώσεων στον Ελληνικό Τύπο βαρύνουν την Υπηρεσία, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα για την Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θα βαρύνουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

23. Το πλήρες σώμα της διακήρυξης του διαγωνισμού θα αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή (.pdf) στην επίσημη ιστοσελίδα της Πολεμικής Αεροπορίας (www.haf.gr) και στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr, του ΕΣΗΔΗΣ με κωδικό διαγωνισμού : **29177**.

24. Για λοιπές γενικές πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται:

α. Κατά το στάδιο της προκήρυξης του διαγωνισμού στο Τμήμα Προκήρυξης της Υπηρεσίας μας αρμόδιοι χειριστές: Υπσγός (Ο) Παναγιώτης Μπαλτζής και Μ.Υ Τσιώλη Πηνελόπη τηλεφ.2108705010-17-15.

β. Κατά το στάδιο της διενέργειας του διαγωνισμού στο Τμήμα Διενέργειας της Υπηρεσίας μας αρμόδιοι χειριστές: Ανθστής (ΥΤΑ) Αγοραστού Παναγιώτα τηλεφ.2108705023 και Ασμίας (ΕΟΙΤ) Ταξιάρχου Ευστάθιος τηλεφ.2108705056.

25. Η παρούσα συγγραφή υποχρεώσεων εγκρίθηκε με την ΑΔ.Φ.831/4050/Σ.1390/24 Οκτ 16/ΔΑΥ/Γ2/3 εντολή διενέργειας ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού της Αναθέτουσας Αρχής.

Αθήνα : 07 Νοεμβρίου 2016

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης

Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο Γραμματέας ΥΠ/ΠΑ

Μίχος Θωμάς
Μ.Υ με Β΄ Βαθμό

Ορισμοί

Αναθέτουσα Αρχή	Η Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης (ΥΕΘΑ/ΓΕΑ/ΔΑΥ), Αεροδρόμιο Ελευσίνας, ΤΚ 19200.
Υπηρεσία Διενέργειας	Υπηρεσία Προμηθειών της Πολεμικής Αεροπορίας (ΥΠ/ΠΑ) Δημ. Σούτσου 40, 4ος όροφος 115 21 Αμπελόκηποι Για οποιαδήποτε πληροφορία, παρατήρηση, αίτημα ή ερώτημα σχετικά με τον διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να απευθύνονται στην Υπηρεσία Διενέργειας.
Ημέρα(ες)	Ημερολογιακές ημέρες εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε συγκεκριμένο σημείο του παρόντος κειμένου.
Μήνας(ες)	Ημερολογιακοί μήνες εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε συγκεκριμένο σημείο του παρόντος κειμένου.
Προθεσμία Υποβολής Προσφορών	Η καταληκτική ημερομηνία και ώρα πριν από την οποία πρέπει να υποβληθούν οι προσφορές.
Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών	Το παρόν κείμενο, συμπεριλαμβανομένων όλων των Παραρτημάτων.
Προϊόν (τα) Είδος (η)	Ορίζεται το αεροπορικό καύσιμο AVGAS 100LL, το οποίο θα περιληφθεί στην αντίστοιχη σύμβαση (Παράρτημα «Ε»).
Προσφέρων/οντες	Ο/οι οικονομικός/οί φορέας/είς στο διαγωνισμό με τον/τους οποίο/ους θα υπογραφεί η σύμβαση (Παράρτημα «Ε»).
Προσφορά	Η πρόταση που υποβάλλεται από τον οικονομικό φορέα ως απάντηση στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων όλων των επισυναπτόμενων αποδεικτικών στοιχείων, παραρτημάτων και δηλώσεων.
Προσφέρων	Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας ανταποκρίνεται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προσφορών, υποβάλλοντας προσφορά, με σκοπό τη σύναψη σύμβασης με την Αναθέτουσα Αρχή.

1. Γενικές πληροφορίες :

Η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της παρούσας πρόσκλησης υποβολής προσφορών, στοχεύει στο να επιλέξει τον/τους οικονομικό φορέα/ οικονομικούς φορείς με τον/τους οποίο/ους θα συνάψει σύμβαση για την εκτέλεση υπηρεσιών θέματος.

2. Χειρισμός προσφορών :

α. Χειρισμός ανταλλαγής πληροφοριών :

(1) Τίποτα από το περιεχόμενο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών είναι, ή δύναται να θεωρηθεί ως υπόσχεση για οποιεσδήποτε μελλοντικές ενέργειες που θα ληφθούν εξ ονόματος της Αναθέτουσας Αρχής ή των οικονομικών φορέων.

(2) Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχτεί οποιαδήποτε προσφορά ή να ακυρώσει το διαγωνισμό, οποιαδήποτε στιγμή. Οποιοσδήποτε δαπάνες αναλήφθηκαν για την προετοιμασία ή/και υποβολή των προσφορών από τους υποψήφιους ή τρίτα πρόσωπα εξ ονόματος τους, τους βαρύνουν εξ ολοκλήρου, και η Αναθέτουσα Αρχή δε φέρει καμία ευθύνη για τέτοιες δαπάνες.

β. Χειρισμός εμπιστευτικών πληροφοριών :

Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωση του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας. Δεν χαρακτηρίζονται εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της (άρθρο 21 του Ν.4412/2016) .

3. Οι υποψήφιοι δεν έχουν δικαίωμα να αποσύρουν την προσφορά τους, ή μέρος της, μετά την κατάθεσή της. Σε περίπτωση που η προσφορά ή μέρος της αποσυρθεί ο διαγωνιζόμενος υπόκειται σε κυρώσεις και ειδικότερα έκπτωση και απώλεια κάθε δικαιώματος για κατακύρωση.

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»
ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 1 ^ο	Αντικείμενο του Διαγωνισμού
Άρθρο 2 ^ο	Υποχρεωτικοί Όροι
Άρθρο 3 ^ο	Δικαιούμενοι Συμμετοχής
Άρθρο 4 ^ο	Περιεχόμενο Προσφορών
Άρθρο 5 ^ο	Δικαιολογητικά Συμμετοχής
Άρθρο 6 ^ο	Τεχνική Προσφορά
Άρθρο 7 ^ο	Οικονομική Προσφορά
Άρθρο 8 ^ο	Δικαιολογητικά Κατακύρωσης
Άρθρο 9 ^ο	Προσφορά Ενώσεων Οικονομικών Φορέων– Κοινοπραξιών
Άρθρο 10 ^ο	Χρόνος Ισχύος Προσφορών
Άρθρο 11 ^ο	Ηλεκτρονική Αποσφράγιση των Προσφορών – Ανακοίνωση Τιμών
Άρθρο 12 ^ο	Διαδικασία Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης – Αξιολόγησης Προσφορών – Ανάδειξης Μειοδότη – Αποσφράγισης Δικαιολογητικών Κατακύρωσης και Κατακύρωσης Διαγωνισμού
Άρθρο 13 ^ο	Απόρριψη Προσφορών
Άρθρο 14 ^ο	Κρίση Αποτελεσμάτων Διαγωνισμού – Ανακοίνωση Κατακύρωσης
Άρθρο 15 ^ο	Κατάρτιση της Σύμβασης
Άρθρο 16 ^ο	Εγγυοδοσία
Άρθρο 17 ^ο	Κύρηξη Οικονομικού Φορέα ως Εκπτώτου
Άρθρο 18 ^ο	Κυρώσεις σε Βάρος του Οικονομικού Φορέα
Άρθρο 19 ^ο	Προδικαστικές Προσφυγές
Άρθρο 20 ^ο	Ανωτέρα Βία
Άρθρο 21 ^ο	Υπεργολαβίες
Άρθρο 22 ^ο	Εκχωρήσεις
Άρθρο 23 ^ο	Εμπιστευτικότητα
Άρθρο 24 ^ο	Γλώσσα Εγγράφων Διαγωνισμού
Άρθρο 25 ^ο	Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών
Άρθρο 26 ^ο	Χρόνος και Τρόπος Πρόσβασης στα Έγγραφα
Άρθρο 27 ^ο	Λοιπές Διατάξεις

Άρθρο 1°
Αντικείμενο του Διαγωνισμού

1. Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100 LL με σκοπό τη σύναψη σύμβασης , προς κάλυψη αναγκών των Μονάδων της Π.Α., συνολικής εκτιμώμενης προϋπολογισθείσας αξίας εννιακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (950.000,00 €) και ποσότητας πεντακοσίων οδγόντα χιλιάδων λίτρων (580.000 L) παραδοτέου με βυτιοφόρα οχήματα (B/O) του προμηθευτή.

2. Οι ανωτέρω εκτιμώμενες ποσότητες είναι ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές για την Υπηρεσία, καθόσον η τιμή του καυσίμου στη διεθνή αγορά μεταβάλλεται διαρκώς (βάσει τιμής Platt's). Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα για τροποποίηση των ποσοτήτων των υπό προμήθεια ειδών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 104 παρ.1 του Ν.4412/2016 και εντός του προϋπολογισθέντος ποσού.

3. Η οικονομική προσφορά που θα κατατεθεί, δεδομένου ότι προκύπτει ως το γινόμενο της μέγιστης εκτιμώμενης ποσότητας επί την προσφερόμενη τιμή του καυσίμου η οποία μεταβάλλεται στη διεθνή αγορά, ενδέχεται να υπερβαίνει την προϋπολογισθείσα αξία της παρούσας διαβούλευσης, χωρίς αυτό να συνεπάγεται την απόρριψή της.

4. Το συνολικό ύψος των γενόμενων δαπανών στο πλαίσιο υλοποίησης της σύμβασης σε καμία περίπτωση, δεν θα υπερβεί την προϋπολογισθείσα αξία της παρούσας διακήρυξης, ήτοι το ποσό των εννιακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (950.000,00 €).

5. Ως εκ τούτου, η σύμβαση ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής της και έως την ανάλωση του συνόλου της προϋπολογισθείσας αξίας του διαγωνισμού ή της παραλαβής του συνόλου της ποσότητας του καυσίμου, όποιο γεγονός επέλθει πρώτο.

Άρθρο 2°
Υποχρεωτικοί Όροι

Όλοι οι περιεχόμενοι – στην παρούσα διακήρυξη – όροι και απαιτήσεις είναι υποχρεωτικοί για τους προσφέροντες. Η μη τήρησή τους καθιστά απαράδεκτη την προσφορά τους και τους αποκλείει από οποιαδήποτε αξιολόγηση.

Άρθρο 3°
Δικαιούμενοι Συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχουν όσοι ασκούν νομίμως δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο αυτού και ειδικότερα :

- Όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά.
- Ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά.
- Συνεταιρισμοί.
- Κοινοπραξίες.

2. Οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 25 του Ν.4412/2016, είναι εγκατεστημένοι και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη Συμφωνία Δημοσίων Συμβάσεων (ΣΔΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ή σε τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

3. Στη συνέχεια της παρούσας διακήρυξης, ο όρος «Οικονομικός Φορέας» αφορά όλες τις προαναφερθείσες στην ανωτέρω παράγραφο 1 κατηγορίες.

4. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων και οι κοινοπραξίες δεν υποχρεώνονται να λαμβάνουν ορισμένη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλλουν την προσφορά τους, ωστόσο η Αναθέτουσα Αρχή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση, δύναται να απαιτήσει να περιβληθούν με συγκεκριμένη νομική μορφή, στο μέτρο που η περιβολή αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 4° **Περιεχόμενο Προσφορών**

1. Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, απαιτείται να καταρτίσουν και να υποβάλουν ηλεκτρονικά, με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, προσφορά με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και ό,τι άλλο απαιτείται από την παρούσα διακήρυξη, στο Σύστημα, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.4412/2016 (άρθρο 36) και το άρθρο 11 της Υ.Α Π1/2390/13 (ΦΕΚ τ.Β΄ 2677/21-10-13).

2. Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους (άρθρο 92 του Ν.4412/2016), εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού, τα ακόλουθα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, σε μορφή αρχείου .pdf :

- α. Έναν (υπο)φάκελο με τα «Δικαιολογητικά Συμμετοχής».
- β. Έναν (υπο)φάκελο με την «Τεχνική Προσφορά».
- γ. Έναν (υπο)φάκελο με την «Οικονομική Προσφορά».

3. Επιπρόσθετα διευκρινίζονται τα ακόλουθα σε ότι αφορά το σύνολο των απαιτούμενων για προσκόμιση εγγράφων:

α. Αναφορικά με την επικύρωση των αντιγράφων αυτών ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1 του Ν.4250/2014.

β. Αναφορικά με τα ΦΕΚ που αφορούν τη σύσταση, το καταστατικό, τις μεταβολές, τις τροποποιήσεις, την εκπροσώπηση, τη διαχείριση, τα όργανα διοίκησης κλπ των οικονομικών φορέων, ισχύουν ομοίως τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2 του Ν.4250/2014.

γ. Αναφορικά με τις Υπεύθυνες Δηλώσεις και το χρόνο υποβολής και θεώρησης των, ισχύουν ομοίως τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 3 του Ν.4250/2014.

4. **Επισημαίνεται ότι μέχρι την προσαρμογή της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ στη δυνατότητα υποβολής ξεχωριστών (υπο)φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και «Τεχνική Προσφορά», ήτοι μετά την έκδοση των Υπουργικών Αποφάσεων του άρθρου 36 του Ν.4412/2016, οι εν λόγω (υπο)φάκελοι συνυποβάλλονται.**

5. Δεν αναγνωρίζεται, δεν θεραπεύεται εκ των υστέρων και οδηγεί υποχρεωτικά σε απόρριψη της προσφοράς η εκ παραδρομής υποβολή δικαιολογητικών της οικονομικής προσφοράς στους (υπο)φακέλους «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» – «Τεχνική Προσφορά». Ομοίως, δεν αναγνωρίζεται, δεν θεραπεύεται εκ των υστέρων και οδηγεί σε απόρριψη της προσφοράς (λόγω μη εύρεσης κατά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» - «Τεχνική Προσφορά»), η εκ παραδρομής υποβολή δικαιολογητικού συμμετοχής ή δικαιολογητικού της τεχνικής προσφοράς στον υποφάκελο «Οικονομική Προσφορά».

6. Δικαιολογητικά και έγγραφα στοιχεία της προσφοράς, που σύμφωνα με τους όρους της παρούσας απαιτείται να προσκομιστούν σε έντυπη μορφή στην Υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη διενέργεια του διαγωνισμού, προσκομίζονται κατά περίπτωση εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή και αποστέλλονται από τους οικονομικούς φορείς, επί ποινή απορρίψεως, σε σφραγισμένο φάκελο εντός του οποίου περιλαμβάνονται τα ειδικώς ζητούμενα από τη διακήρυξη δικαιολογητικά σε έντυπη μορφή, διαχωρισμένα σε δύο (2) σφραγισμένους υποφακέλους με εξωτερικές ενδείξεις «Επιμέρους έντυπα δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς» και «Επιμέρους έντυπα οικονομικής προσφοράς», αντίστοιχα, εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας και παραλαμβάνονται από την Υπηρεσία με απόδειξη βέβαιας χρονολογίας.

7. Αναφορικά με το θέμα της επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων, για το σύνολο των απαιτούμενων από την παρούσα διακήρυξη δικαιολογητικών και στοιχείων της προσφοράς, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.4250/14 (ΦΕΚ Α' 74/26-03-14). Υποβαλλόμενα με την προσφορά ηλεκτρονικά αρχεία .pdf των απαιτούμενων δικαιολογητικών και εγγράφων που δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον εκδότη τους, εκλαμβάνονται ως υποβληθέντα απλά φωτοαντίγραφα, και για την αποδοχή τους ή μη εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.4250/2014 (ΦΕΚ τ.Α' 74/26-03-14). Επισημαίνεται ότι σε υποβληθέντα τέτοια στοιχεία διενεργείται υποχρεωτικά από την αρμόδια για το διαγωνισμό Υπηρεσία δειγματοληπτικός έλεγχος, προκειμένου να εξακριβωθεί η ακρίβεια αυτών, σε ποσοστό τουλάχιστον 5%, ιδίως ζητώντας τη συνδρομή των υπηρεσιών ή φορέων που εξέδωσαν τα πρωτότυπα. Διαπίστωση ότι υποβλήθηκαν αλλοιωμένα στοιχεία επιφέρει κυρώσεις σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 22 του Ν.1599/1986, εφόσον τέτοια πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από άλλη ποινική διάταξη. Σε κάθε τέτοια περίπτωση, η εκδοθείσα βάσει των στοιχείων διοικητική ή άλλη πράξη, ανακαλείται αμέσως.

8. Μετά την παρέλευση της καταληκτικής -για την κατάθεση των προσφορών- ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο σύστημα.

9. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης.

10. Υποβολή προσφορών σε έντυπη μορφή ή/και σε σφραγισμένους φακέλους για το διαγωνισμό δεν είναι αποδεκτή. Προσφορές που τυχόν υποβληθούν ή περιέλθουν στην Υπηρεσία αποκλειστικά σε έντυπη μορφή (για τις οποίες δεν έχει

πραγματοποιηθεί κατάθεση ηλεκτρονικής προσφοράς στο σύστημα) δεν αποσφραγίζονται και επιστρέφονται στους αποστολείς τους.

11. Απαιτούμενα από την παρούσα διακήρυξη, για προσκόμιση σε έντυπη μορφή στοιχεία, που υποβάλλονται ή περιέχονται στην Υπηρεσία μετά την καθοριζόμενη προθεσμία, θεωρούνται εκπρόθεσμα κατατεθέντα και οδηγούν σε απόρριψη της προσφοράς.

12. Οι προσφορές και τα στοιχεία αυτών δεν πρέπει να έχουν ξέσματα, σβησίματα, προσθήκες, διορθώσεις ή άλλου είδους αλλοιώσεις. Εάν υπάρχει στην προσφορά ή σε απαιτούμενο στοιχείο αυτής οποιαδήποτε διόρθωση ή προσθήκη, αυτή πρέπει να είναι καθαρογραμμένη και μονογραμμένη από τον προσφέροντα, το δε αρμόδιο όργανο αποσφράγισης των προσφορών, κατά τον έλεγχο, μονογράφει και σφραγίζει την τυχόν διόρθωση ή προσθήκη. Η προσφορά απορρίπτεται όταν υπάρχουν σ' αυτή ή σε στοιχεία της διορθώσεις οι οποίες την καθιστούν ασαφή, κατά την κρίση της Επιτροπής του διαγωνισμού.

13. Ο οικονομικός φορέας, εφόσον δεν έχει ασκήσει εμπροθέσμως την προσφυγή του άρθρου 4 του Ν.3886/2010 κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού, ή εφόσον έχει απορριφθεί η ανωτέρω προσφυγή, θεωρείται ότι αποδέχεται πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της διακήρυξης και δεν δύναται, με την προσφορά του ή με οιονδήποτε άλλο τρόπο, να αποκρούσει, ευθέως ή εμμέσως, τους όρους αυτής.

14. Μετά την κατάθεση της προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινίσεις μόνον όταν αυτές ζητούνται από αρμόδιο όργανο και με τον τρόπο που υποδεικνύεται από αυτό. Από τις διευκρινίσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνον εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από το αρμόδιο όργανο.

15. Αποκλίσεις από τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας έχουν ως συνέπεια τον αποκλεισμό των προσφορών. Επισημαίνεται ότι οι απαιτήσεις της Υπηρεσίας αποτελούν στο σύνολό τους απαραίτους όρους και η οποιαδήποτε μη συμμόρφωση προς αυτές συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς.

16. Αντιπροσφορές δεν γίνονται δεκτές σε κανένα στάδιο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση υποβολής τους απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

17. Εναλλακτικές προσφορές για την προμήθεια στο αντικείμενο θέματος δεν γίνονται δεκτές. Σε περίπτωση που υποβληθούν, δεν λαμβάνονται υπόψη. Ο οικονομικός φορέας, ο οποίος θα υποβάλλει τέτοιας φύσης προτάσεις, δεν δικαιούται σε καμία περίπτωση να διαμαρτυρηθεί ή να επικαλεστεί λόγους προσφυγής κατά της απόρριψης των προτάσεων αυτών.

18. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωση του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας. Δεν χαρακτηρίζονται εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της (άρθρο 21 του Ν.4412/2016).

Άρθρο 5°
Δικαιολογητικά Συμμετοχής

1. Ο (υπο)φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής περιλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) σύμφωνα με το άρθρο 79 του ν. 4412/2016 και υποβάλλεται σύμφωνα με τις ακόλουθες προβλέψεις:

α. Η ΥΠ/ΠΑ, για λογαριασμό της Αναθέτουσας Αρχής :

(1) Δημιουργεί μέσα από την ιστοσελίδα:

<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/espd/filter?lang=el>

το ΕΕΕΣ που καλύπτει τις ανάγκες της παρούσας διακήρυξης, συμπληρώνοντας και επιλέγοντας τα κατάλληλα πεδία.

(2) Στο τέλος της διαδικασίας δημιουργίας του ΕΕΕΣ, επιλέγει εξαγωγή.

(3) Το αρχείο που εξάγεται είναι σε μορφή .xml και δεν είναι αναγνώσιμο (δεν «ανοίγει» με κάποιο γνωστό πρόγραμμα που έχουμε στους Η/Υ). Το αρχείο αυτό το αναρτά στο ΕΣΗΔΗΣ μαζί με τα υπόλοιπα έγγραφα της διακήρυξης.

β. Ο οικονομικός φορέας:

(1) Πρέπει να «κατεβάσει» το εν λόγω αρχείο από το ΕΣΗΔΗΣ, να το αποθηκεύσει στον Η/Υ του και να μεταβεί στην ιστοσελίδα:

<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/espd/filter?lang=el>

Στην ιστοσελίδα αυτή, πρέπει να επιλέξει «Εισαγωγή ΕΕΕΣ» και να τηλεφορτώσει («ανεβάσει») το αρχείο του συγκεκριμένου ΕΕΕΣ του διαγωνισμού που «κατέβασε» από το ΕΣΗΔΗΣ.

(2) Στην ανωτέρω ιστοσελίδα, συμπληρώνει και επιλέγει ηλεκτρονικά, τα κατάλληλα πεδία που έχουν καθοριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή, καθώς και τα πεδία με την ημερομηνία και τον τόπο σύνταξης. Αν είναι δυνατό, υπογράφει ψηφιακά στο κατάλληλο σημείο.

(3) Επιλέγει «Εκτύπωση». Το αρχείο εμφανίζεται σε εκτυπώσιμη μορφή και είναι πλέον δυνατή η εκτύπωση του με χρήση κάποιου προγράμματος εκτυπωτή σε μορφή .pdf. Σε περιβάλλον Microsoft Windows, το eΕΕΕΣ μπορεί να εκτυπωθεί ως αρχείο PDF μέσω του Chrome (έχει ήδη ενσωματωμένη λειτουργία εκτύπωσης PDF). Διαφορετικά, μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε πρόγραμμα δημιουργίας αρχείων PDF που διατίθεται δωρεάν στο διαδίκτυο. Σε περιβάλλον Mac OSX ή Linux, το eΕΕΕΣ μπορεί να εκτυπωθεί από κάθε φυλλομετρητή.

(4) Υπογράφει ψηφιακά το αρχείο .pdf που εκτύπωσε (ακόμη και αν το έχει υπογράψει ψηφιακά στην ιστοσελίδα).

(5) Υποβάλλει και το αυτό αρχείο του ΕΕΕΣ τόσο σε μορφή .xml όσο και σε .pdf στο φάκελο της προσφοράς του με τα δικαιολογητικά συμμετοχής.

γ. Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, αξιολογεί το ΕΕΕΣ είτε με τη χρήση του αρχείου .pdf είτε με την τηλεφόρτωση του αρχείου .xml στην ιστοσελίδα που το δημιούργησε (<https://ec.europa.eu/growth/toolsdatabases/espd/filter?lang=el>).

2. Επισημαίνονται τα ακόλουθα, προκειμένου να αποφευχθούν πλημμέλειες κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ που επισύρουν τον αποκλεισμό του εκάστοτε οικονομικού φορέα από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας:

α. Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό και δεν στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, συμπληρώνει και υποβάλλει ένα (1) ΕΕΕΣ.

β. Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό, αλλά στηρίζεται στις ικανότητες μίας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, πρέπει να μεριμνά ώστε η Αναθέτουσα Αρχή να λαμβάνει το δικό του ΕΕΕΣ μαζί με χωριστό ΕΕΕΣ, όπου παρατίθενται οι σχετικές πληροφορίες για κάθε μία από τις οντότητες στις οποίες στηρίζεται.

γ. Στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό από κοινού ομίλων οικονομικών φορέων (λ.χ ενώσεων, κοινοπραξιών, συνεταιρισμών κλπ), πρέπει να δίνεται, για κάθε έναν συμμετέχοντα οικονομικό φορέα, χωριστό ΕΕΕΣ, στο οποίο παρατίθενται οι πληροφορίες που απαιτούνται στα μέρη II έως V αυτού.

δ. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας, προτίθεται να αναθέσει την υλοποίηση τμήματος της σύμβασης σε τρίτους υπό τη μορφή υπεργολαβίας, στις ικανότητες των οποίων ΔΕΝ στηρίζεται προκειμένου αυτός να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, δεν απαιτείται η υποβολή και για αυτούς (υπεργολάβους) σχετικού ΕΕΕΣ.

ε. Στην περίπτωση όμως που ο οικονομικός φορέας, προτίθεται να αναθέσει την υλοποίηση τμήματος της σύμβασης σε τρίτους υπό τη μορφή υπεργολαβίας, το τμήμα ή τα τμήματα της οποίας, υπερβαίνει το 30% της συνολικής συμβατικής αξίας (άρθρο 131 του Ν.4412/16), τότε απαιτείται η υποβολή και για τους υπεργολάβους σχετικού ΕΕΕΣ.

στ. Αναφορικά με τη συμπλήρωση και υπογραφή του ΕΕΕΣ ισχύουν τα ακόλουθα:

(1) Το ΕΕΕΣ συμπληρώνεται και υπογράφεται από το/τα εξουσιοδοτημένο/α προς τούτο πρόσωπο/α του οικονομικού φορέα για τους σκοπούς του παρόντος διαγωνισμού.

(2) Το ίδιο ισχύει και για τα τυχόν ΕΕΕΣ που θα υποβληθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις των παρ.2(β-γ-ε) του παρόντος άρθρου.

(3) Κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 8 των Γενικών Όρων του παρόντος Παραρτήματος και στο άρθρο 3 των Ειδικών Όρων (Παράρτημα «Β»), ο οικονομικός φορέας, εκτός των άλλων, οφείλει να

υποβάλλει τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα εξουσιοδότησης του/των προσώπου/ων που συμπλήρωσαν και υπέβαλαν το ΕΕΕΣ.

(4) Η ίδια διαδικασία ακολουθείται κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και για τα τυχόν ΕΕΕΣ που θα υποβληθούν σύμφωνα με τις προβλέψεις των παρ.2(β-γ-ε) του παρόντος άρθρου.

3. Για τις ανάγκες του παρόντος διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή, πέραν των άλλων, έχει προκαθορίσει κριτήρια καταλληλότητας, οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 75 του Ν.4412/2016, συνοπτικά δε ως ακολούθως:

α. Κριτήριο καταλληλότητας:

Επιμελητήριο. Εγγραφή σε οικείο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό

β. Κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας:

(1) Πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων.

(2) Προβλέψεις για τον κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα.

γ. Κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας:

Καταλόγος εργασιών-υπηρεσιών και πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και κανονικής περάτωσης αυτών.

4. Για τα κριτήρια της ανωτέρω παραγράφου, θα ζητηθούν τα σχετικά αποδεικτικά μέσα κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 8 των Γενικών Όρων του παρόντος Παραρτήματος και στο άρθρο 3 των Ειδικών Όρων (Παράρτημα «Β»).

5. Σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής του ΕΕΕΣ, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη

Άρθρο 6°
Τεχνική Προσφορά

1. Ο (υπο)φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει υποχρεωτικά τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς, ως ακολούθως :

α. Περιγραφή των προσφερόμενων ειδών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας ως τα Παραρτήματα «Β» και «Γ» της παρούσας. Η τεχνική προσφορά μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τυχόν υλικό τεκμηρίωσης, όπως εγχειρίδια, τεχνικά φυλλάδια κλπ, από τα οποία θα προκύπτει η κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης.

β. Τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά που προσδιορίζονται στο άρθρο 1 των Ειδικών Όρων (Παράρτημα «Β»).

2. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων ή κοινοπραξίας, τα τεχνικά στοιχεία πρέπει να υποβάλλονται ξεχωριστά για κάθε μέλος της.

3. Στα περιεχόμενα της τεχνικής προσφοράς δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εμφανίζονται οικονομικά στοιχεία. Τυχόν εμφάνιση οικονομικών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων λέξεων όπως «δωρεάν»), αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς.

4. Η Τεχνική Προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο .pdf. Εφόσον, οι τεχνικές προδιαγραφές/απαιτήσεις της Υπηρεσίας δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία.

5. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά του (υπο)φακέλου «Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται επί ποινή απορρίψεως από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Οι τυχόν απαιτούμενες δηλώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος άρθρου που υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο, δεν απαιτείται να φέρουν σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής.

6. Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω δικαιολογητικά ή τα άλλα στοιχεία του υποφακέλου «Τεχνική Προσφορά» που έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά και απαιτούνται να προσκομισθούν στην Υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό εντός της ανωτέρω αναφερόμενης προθεσμίας είναι τα δικαιολογητικά και στοιχεία που δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ως τέτοια στοιχεία ενδεικτικά αναφέρονται λ.χ τα πιστοποιητικά ή οι βεβαιώσεις που έχουν εκδοθεί από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς.

7. Τυχόν ηλεκτρονικά υποβαλλόμενα τεχνικά φυλλάδια (prospectus), θα πρέπει να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον εκδότη τους. Σε αντίθετη περίπτωση, τα ηλεκτρονικά αρχεία .pdf αυτών εκλαμβάνονται ως υποβληθέντα απλά φωτοαντίγραφα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν.4250/2014 (ΦΕΚ τ.Α΄ 74/26-03-14) και για την αποδοχή τους ή μη, εξετάζονται με βάση τις εν λόγω διατάξεις.

8. Σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής δικαιολογητικών του υποφακέλου «Τεχνική Προσφορά», η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 7^ο **Οικονομική Προσφορά**

1. Ο (υπο)φάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιλαμβάνει την οικονομική προσφορά του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, ήτοι τα απαιτούμενα από

τη διακήρυξη οικονομικά στοιχεία και θα πρέπει να έχει συνταχθεί, επί ποινή απορρίψεως, σύμφωνα με τις ακόλουθες προβλέψεις:

α. Η προσφερόμενη τιμή πρέπει να προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά και πρέπει να είναι διαμορφωμένη σύμφωνα με όσα ζητούνται από την παρούσα διακήρυξη και ειδικότερα, τα καθοριζόμενα στο άρθρο 2 των Ειδικών Όρων (Παράρτημα «Β»).

β. Οι τιμές που περιλαμβάνονται στην οικονομική προσφορά, θα πρέπει να δίνονται σε ευρώ (€), ενώ θα περιλαμβάνουν το σύνολο των επιβαρύνσεων (έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς χρηματοοικονομικά έξοδα κλπ, προβλεπόμενοι φόροι, δασμοί, ασφάλιστρα, νόμιμες κρατήσεις, έξοδα εργαστηριακών εξετάσεων και χημικών αναλύσεων και ελέγχων, καθώς και άλλες σχετικές δαπάνες).

γ. Η αναγραφή της τιμής θα γίνεται μέχρι δύο (2) δεκαδικά ψηφία.

δ. Προσφορές με τις οποίες δε δίδεται η τιμή σε ευρώ (€) ή καθορίζεται μ' αυτές σχέση του ευρώ (€) προς ξένο νόμισμα, απορρίπτονται ως απαράδεκτες

ε. Προσφορές που θέτουν όρο αναπροσαρμογής της τιμής, απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

2. Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να ζητά από τους συμμετέχοντες στοιχεία απαραίτητα για την τεκμηρίωση των προσφερομένων τιμών (ιδίως όταν αυτές είναι ασυνήθιστα χαμηλές), σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89 του Ν.4412/2016, οι δε συμμετέχοντες υποχρεούνται να παρέχουν τα στοιχεία αυτά και να διευκολύνουν κάθε σχετικό έλεγχο της Αναθέτουσας Αρχής. Για το σκοπό αυτό δύναται να ζητηθεί από τον προσφέροντα έγγραφη αιτιολόγηση της οικονομικής προσφοράς (πχ σχετικά με την οικονομία της παροχής υπηρεσιών/τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις/τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες υπό τις οποίες ο οικονομικός φορέας θα παράσχει τις εργασίες/την πρωτοτυπία της προτεινόμενης λύσης). Εάν και μετά την παροχή της ανωτέρω αιτιολόγησης οι προσφερόμενες τιμές κριθούν ως υπερβολικά χαμηλές, η προσφορά θα απορρίπτεται.

3. Οι τιμές των προσφορών δεν μπορούν να μεταβάλλονται κατά τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και εάν ζητηθεί παράταση της διάρκειας της προσφοράς, οι οικονομικοί φορείς δε δικαιούνται, κατά τη γνωστοποίηση της συγκατάθεσής τους στην παράταση αυτή, να υποβάλλουν νέους πίνακες τιμών ή να τροποποιήσουν τους αρχικούς. Ο οικονομικός φορέας δεσμεύεται για το αμετάβλητο της προσφοράς του για οποιοδήποτε λόγο και την ακρίβεια των υπολογισμών του, με βάση τους οποίους θα διαμορφώσει την οικονομική του προσφορά.

4. Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά επί ποινή απορρίψεως στον (υπό)φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή .pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον οικονομικό φορέα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο .pdf. Εφόσον, η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία.

5. Σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής δικαιολογητικών του υποφακέλου «Οικονομική Προσφορά», η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 8^ο **Δικαιολογητικά Κατακύρωσης**

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016, ο οικονομικός φορέας στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση που του αποστέλλεται ηλεκτρονικά, υποβάλλει ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείου. pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση και αναφέρονται κατωτέρω. Τα εν λόγω δικαιολογητικά προσκομίζονται από τον προσφέροντα, εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους και σε έντυπη μορφή στην Υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό. Ειδικότερα, υποβάλλονται:

α. Τα προβλεπόμενα -κατά περίπτωση και αναλόγως της νομικής μορφής του οικονομικού φορέα- επικαιροποιημένα νομιμοποιητικά έγγραφα, από τα οποία θα προκύπτουν με σαφήνεια:

(1) Ότι το/τα φυσικό/ά πρόσωπο/α που υπογράφει/ουν το ΕΕΕΣ και τα λοιπά έγγραφα της υποβαλλόμενης προσφοράς, δεσμεύει/ουν με την υπογραφή του/τους τον οικονομικό φορέα στο πλαίσιο του παρόντος διαγωνισμού (λ.χ ΦΕΚ εκπροσώπησης, έτερο παραστατικό εκπροσώπησης, αντίστοιχη πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου κλπ).

(2) Το/τα φυσικό/ά πρόσωπο/α που φέρει/ουν την ιδιότητα του μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό και για το/τα οποίο/α απαιτείται η συνυποβολή αποσπάσματος ποινικού μητρώου ή ισοδύναμου εγγράφου, όπως αναλυτικά περιγράφεται σε παράγραφο β. (1) κατωτέρω (λ.χ ΦΕΚ που αφορούν τη διαχείριση, τα όργανα διοίκησης, συμφωνητικό σύστασης οικονομικού φορέα, κωδικοποιημένο καταστατικό, κλπ)

β. Τα έγγραφα και δικαιολογητικά του άρθρου 80 του Ν.4412/2016, κατά περίπτωση. Αναλυτικότερα :

(1) Απόσπασμα ποινικού μητρώου έκδοσης του τελευταίου τριμήνου πριν από την κοινοποίηση της ως άνω ηλεκτρονικής έγγραφης ειδοποίησης ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμου εγγράφου που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι δεν υπάρχει σε βάρος του τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους :

(α) Συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος(ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

(β) Δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της

25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

(γ) Απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

(δ) Τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

(ε) Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166),

(στ) Παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215).

(2) Πιστοποιητικό που εκδίδεται από αρμόδια κατά περίπτωση αρχή, από το οποίο να προκύπτει ότι δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία.

(3) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου, πριν από την κοινοποίηση της ως άνω ηλεκτρονικής έγγραφης ειδοποίησης που να πιστοποιεί ότι ο οικονομικός φορέας δεν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου.

(4) Πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου, με το οποίο να πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και το ειδικό επάγγελμά τους κατά την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού, και αφετέρου ότι εξακολουθούν να παραμένουν εγγεγραμμένοι μέχρι την επίδοση της ως άνω ηλεκτρονικής έγγραφης ειδοποίησης.

(5) Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που ζητούνται σύμφωνα με άρθρο 3 των Ειδικών Όρων της διακήρυξης (Παράρτημα «B»).

2. **Επισημαίνονται τα ακόλουθα σχετικά με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης:**

α. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά της παρ. 1.α.(1) του παρόντος άρθρου:

Λόγω πολυτυπίας στην νομική μορφή των οικονομικών φορέων και των διαφορετικών προβλεπόμενων κατά νόμο δικαιολογητικών απόδειξης των προαναφερθεισών ιδιοτήτων, πλημμέλειες και ελλείψεις κατά την υποβολή τους, **δε συνιστούν** αυτοτελή λόγο απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα, καθόσον δίδεται προθεσμία στον οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση – υποβολή τους.

β. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά της παρ. 1.β.(1) του παρόντος άρθρου:

(1) Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

(2) Η υποχρέωση προσκόμισης (άρθρο 73, παρ.1 του Ν.4412/16) του ποινικού μητρώου αφορά ιδίως :

(α) Τους διαχειριστές, στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.),

(β) Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.).

(3) Είναι δυνατή η προσκόμιση από τους συμμετέχοντες, ηλεκτρονικών αντιγράφων ποινικού μητρώου σύμφωνα με την αριθμ. πρωτ. 9441οικ/.7-4-15 Εγκύκλιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η γνησιότητα των οποίων θα ελέγχεται δειγματοληπτικά από την Υπηρεσία.

γ. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά της παρ. 1.β.(2) του παρόντος άρθρου:

(1) Το πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας του οικονομικού φορέα θα αφορά όλους τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στην επιχείρησή του (συμπεριλαμβανομένου του εργοδότη) και όχι μόνο τους εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Για τη διαπίστωση του οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης στον οποίο είναι ασφαλισμένος κάθε απασχολούμενος στην επιχείρηση του συμμετέχοντος, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση, του άρθρου 8 παραγρ. 4 του ν. 1599/86, όπως εκάστοτε ισχύει, σε μορφή αρχείου .pdf υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, από τον οικονομικό φορέα, με την οποία θα δηλώνονται οι ασφαλιστικοί φορείς στους οποίους είναι ασφαλισμένοι οι απασχολούμενοι στην επιχείρησή του. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται μαζί με τα λοιπά πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου.

(2) Για τη διαπίστωση των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης στους οποίους είναι ασφαλισμένοι οι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας απασχολούμενοι στο συμμετέχον στο διαγωνισμό νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των διοικούντων αυτό, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 παραγρ. 4 του Ν.1599/86, όπως εκάστοτε ισχύει, του εκπροσωπούμενου το νομικό πρόσωπο, σε μορφή αρχείου .pdf υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, με την οποία θα δηλώνονται οι ασφαλιστικοί φορείς στους οποίους είναι ασφαλισμένοι οι απασχολούμενοι στο νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των διοικούντων αυτό.

δ. Αναφορικά με τα δικαιολογητικά των παρ. 1.β. (1), (2) και (3) του παρόντος άρθρου:

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παράγραφους 1.β.(1), (2) και (3) του παρόντος, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

ε. Επιπροσθέτως διεκρινίζονται τα ακόλουθα:

(1) Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό, αλλά στηρίζεται στις ικανότητες μίας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων για την κάλυψη των κριτηρίων επιλογής, πέραν του χωριστού ΕΕΕΣ, που θα υποβάλλεται για κάθε μία από τις οντότητες στις οποίες στηρίζεται, μερίμνη του συμμετέχοντος, θα υποβάλλονται χωριστά και τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης.

(2) Η ανωτέρω διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό από κοινού ομίλων οικονομικών φορέων (λ.χ ενώσεων, κοινοπραξιών, συνεταιρισμών κλπ).

(3) Τα αλλοδαπά έγγραφα απαιτείται να προσκομίζονται αρμοδίως επικυρωμένα και να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

3. Σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής δικαιολογητικών του υποφакέλου «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 9°

Προσφορά Ενώσεων Οικονομικών Φορέων – Κοινοπραξιών

1. Η ένωση οικονομικών φορέων ή η κοινοπραξία υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους φορείς, που αποτελούν την ένωση ή την κοινοπραξία, είτε από εκπρόσωπό τους εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη. Στην προσφορά απαραίτητα πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης ή της κοινοπραξίας.

2. Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της ένωσης ή της κοινοπραξίας ευθύνεται εις ολόκληρο. Σε περίπτωση κατακύρωσης ή ανάθεσης της εκτέλεσης προμήθειας ειδών θέματος, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης.

3. Σε περίπτωση που εξαιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της ένωσης ή της κοινοπραξίας δεν μπορεί να ανταποκριθεί, αντιστοίχως, στις υποχρεώσεις της ένωσης ή της κοινοπραξίας κατά τον χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της συμφωνίας-πλαίσιο, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Τα υπόλοιπα μέλη της ένωσης ή της κοινοπραξίας και στις δύο περιπτώσεις μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση. Η αντικατάσταση μπορεί να εγκριθεί με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.

Άρθρο 10^ο **Χρόνος Ισχύος Προσφορών**

1. Οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς επί εκατόν ογδόντα (180) ημέρες από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών στο σύστημα, καθώς και για τον χρόνο που αποδέχθηκαν να παρατείνουν την προσφορά τους. Εάν οι οικονομικοί φορείς κλήθηκαν να παρατείνουν την ισχύ των προσφορών τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και αποδέχθηκαν την παράταση, οι προσφορές τους ισχύουν και τους δεσμεύουν και για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

2. Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο του προβλεπόμενου από την παρούσα διακήρυξη, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

3. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται (ηλεκτρονικά με τον παρεχόμενο από το σύστημα τρόπο) εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα Αρχή πριν από τη λήξη της, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με το προβλεπόμενο από τη διακήρυξη. Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανωτάτου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα του διαγωνισμού υποχρεωτικά ματαιώνονται, εκτός εάν η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι η συνέχιση του διαγωνισμού εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό μπορούν να επιλέξουν, είτε να παρατείνουν την προσφορά τους εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανωτάτου ορίου παράτασης της προσφοράς τους, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία του διαγωνισμού συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους.

4. Η ισχύς των προσφορών παρατείνεται αυτοδικαίως για όσο χρονικό διάστημα ενδεχομένως ανασταλεί η διαδικασία του διαγωνισμού ή εμποδιστεί η πρόοδος αυτού, συνεπεία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή ασφαλιστικών μέτρων κατά αποφάσεων Αναθέτουσας Αρχής, που αφορούν τον διαγωνισμό.

5. Η ανακοίνωση της κατακύρωσης του διαγωνισμού στον οικονομικό φορέα μπορεί να γίνει και μετά τη λήξη της ισχύος της προσφοράς, τον δεσμεύει όμως μόνο εφόσον αυτός το αποδεχτεί.

6. Ο οικονομικός φορέας δεν έχει δικαίωμα να αποσύρει την προσφορά του ή μέρος της μετά την ηλεκτρονική κατάθεσή της. Σε περίπτωση που η προσφορά

ή μέρος της αποσυρθεί, ο οικονομικός φορέας υπόκειται σε κυρώσεις και ειδικότερα στην έκπτωση και απώλεια κάθε δικαιώματος για κατακύρωση.

Άρθρο 11°

Ηλεκτρονική Αποσφράγιση των Προσφορών – Ανακοίνωση Τιμών

1. Η αποσφράγιση των προσφορών πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, σύμφωνα με την απαιτούμενη από το σύστημα διαδικασία, από το αρμόδιο πιστοποιημένο στο σύστημα συλλογικό όργανο διενέργειας του διαγωνισμού και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων αυτού (Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού – ΕΔΔ) εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κείμενων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και διαδικασιών.

2. Η Επιτροπή προβαίνει στην ηλεκτρονική διαδικασία αποσφράγισης των προσφορών τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, **ήτοι την 12 Δεκεμβρίου 2016 ημέρα Δευτέρα και ώρα 11:00 πμ.**

3. Κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία και ώρα γίνεται αποσφράγιση μόνο των ηλεκτρονικών (υπό)φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά». Οι ηλεκτρονικοί (υπο)φάκελοι των οικονομικών προσφορών αποσφραγίζονται ηλεκτρονικά μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο σύστημα οργάνων, σε ημερομηνία και ώρα που θα γνωστοποιηθεί σε αυτούς των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές μετά την αξιολόγηση των λοιπών στοιχείων αυτών. Αμέσως μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά», οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο περιεχόμενο των προσφορών που αποσφραγίσθηκαν. Ομοίως, μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Οικονομική Προσφορά», οι προσφέροντες των οποίων οι οικονομικές προσφορές αποσφραγίσθηκαν, θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο περιεχόμενο των προσφορών που αποσφραγίσθηκαν προκειμένου να λάβουν γνώση των τιμών που προσφέρθηκαν.

4. Ομοίως, μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Οικονομική Προσφορά», οι προσφέροντες των οποίων οι οικονομικές προσφορές αποσφραγίσθηκαν, θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο περιεχόμενο των προσφορών που αποσφραγίσθηκαν προκειμένου να λάβουν γνώση των τιμών που προσφέρθηκαν.

Άρθρο 12°

Διαδικασία Ηλεκτρονικής Αποσφράγισης – Αξιολόγησης Προσφορών – Ανάδειξης Μειοδότη – Αποσφράγισης Δικαιολογητικών Κατακύρωσης και Κατακύρωση Διαγωνισμού

1. Μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών το αρμόδιο πιστοποιημένο στο σύστημα συλλογικό όργανο διενέργειας του διαγωνισμού και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων αυτού (Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού – ΕΔΔ) προβαίνει στην αξιολόγηση των προσφορών εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και των διαδικασιών της Αναθέτουσας Αρχής. Ειδικότερα :

α. Τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών αποσφραγίζονται ηλεκτρονικά οι

(υπο)φάκελοι «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» και οι συμμετέχοντες αποκτούν πλέον πρόσβαση για ενημέρωση στο περιεχόμενο αυτών. Για την αποσφράγιση οι συμμετέχοντες ενημερώνονται με ηλεκτρονικό μήνυμα/ειδοποίηση που παράγεται αυτόματα από το σύστημα.

β. Η αρμόδια ΕΔΔ παραλαμβάνει τους ενσφράγιστους φακέλους με τα τυχόν επιμέρους απαιτούμενα σε έντυπη μορφή δικαιολογητικά των προσφορών τα οποία έχουν κατατεθεί στην Υπηρεσία σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης από τους συμμετέχοντες. Η ΕΔΔ αποσφραγίζει τους κυρίως φακέλους και τους υποφακέλους με την ένδειξη «Επιμέρους Έντυπα Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνικής Προσφοράς» και μονογράφει και σφραγίζει το σύνολο των δικαιολογητικών που έχουν υποβληθεί. Οι υποφάκελοι με την ένδειξη «Επί μέρους Έντυπα Οικονομικής Προσφοράς» δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από την Επιτροπή και τοποθετούνται σε ένα νέο φάκελο, ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από την ίδια Επιτροπή και παραδίδεται στην Υπηρεσία.

γ. Μετά και την ως άνω αποσφράγιση η ΕΔΔ προβαίνει στην καταχώρηση όσων έχουν υποβάλει προσφορές σε πρακτικό αποσφράγισης δικαιολογητικών – τεχνικών προσφορών το οποίο υπογράφεται από τα μέλη της.

δ. Στη συνέχεια η ΕΔΔ προχωρεί στην αξιολόγηση των δικαιολογητικών που κατατέθηκαν στις προσφορές των συμμετεχόντων για την πληρότητα και την νομιμότητά τους – σύμφωνα με τα ισχύοντα – και στη διενέργεια ελέγχου των τεχνικών προσφορών για τη συμφωνία ή ασυμφωνία τους με τις τεχνικές προδιαγραφές/ απαιτήσεις της Υπηρεσίας και τη βαθμολόγησή τους, αν προβλέπεται το κριτήριο της συμφερότερης προσφοράς.

ε. Κατά το στάδιο αυτό της διαδικασίας, η ΕΔΔ ή άλλοι πιστοποιημένοι χρήστες του συστήματος από την Αναθέτουσα Αρχή μπορούν να απευθύνουν αιτήματα, ηλεκτρονικά – μέσω της παρεχόμενης από το σύστημα εφαρμογής, στους συμμετέχοντες χρήστες – οικονομικούς φορείς για παροχή διευκρινίσεων ή συμπληρώσεων επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών. Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό χρήστες – οικονομικοί φορείς υποχρεούνται επί ποινή απορρίψεως της προσφοράς να παρέξουν ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος και κατά περίπτωση εγγράφως (αν ζητηθεί) τις ζητούμενες διευκρινίσεις – συμπληρώσεις εντός των προθεσμιών που τους ορίζονται.

στ. Κατόπιν ολοκλήρωσης όλων των προαναφερόμενων σταδίων, η ΕΔΔ εισηγείται/γνωμοδοτεί με ξεχωριστό πρακτικό αποδοχής ή αιτιολογημένης απόρριψης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών, το οποίο υποβάλλεται αρμοδίως στην Αναθέτουσα Αρχή για τη λήψη και έκδοση της προβλεπόμενης απόφασης για το στάδιο αυτό του διαγωνισμού.

ζ. Ακολουθεί η κατά τα προβλεπόμενα έκδοση απόφασης από την Αναθέτουσα Αρχή για το υπόψη στάδιο του διαγωνισμού. Η απόφαση αναρτάται ηλεκτρονικά στο Σύστημα στο χώρο του διαγωνισμού και σχετική ηλεκτρονική ειδοποίηση (μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος) με χρήση του Συστήματος αποστέλλεται με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό στους συμμετέχοντες για ενημέρωση.

η. Για όσες προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές (δικαιολογητικά – τεχνικά), από τον Έχοντα την Οικονομική Εξουσία κατά το ανωτέρω στάδιο, και μετά την άπρακτη παρέλευση του χρόνου υποβολής προσφυγών ή την εξέταση τυχόν υποβληθεισών προσφυγών ή παρατηρήσεων για το στάδιο, ορίζεται η ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών. Στους

συμμετέχοντες που δεν έχουν αποκλειστεί κατά το προηγούμενο στάδιο, με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, πραγματοποιείται, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος με χρήση του συστήματος, ενημέρωση για την καθορισθείσα ημερομηνία και ώρα διενέργειας της ηλεκτρονικής αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών.

θ. Στην καθορισθείσα ως άνω ημερομηνία και ώρα, η ΕΔΔ προβαίνει στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των (υπο)φακέλων «Οικονομική Προσφορά» και οι συμμετέχοντες αποκτούν πλέον πρόσβαση για ενημέρωση στο περιεχόμενο αυτών. Για την αποσφράγιση οι συμμετέχοντες ενημερώνονται με ηλεκτρονικό μήνυμα/ειδοποίηση που παράγεται αυτόματα από το σύστημα.

ι. Στη συνέχεια η ΕΔΔ παραλαμβάνει από την Υπηρεσία και αποσφραγίζει τον κυρίως φάκελο και τους υποφακέλους με την ένδειξη «Επί μέρους Έντυπα Οικονομικής Προσφοράς» για όσες προσφορές δεν έχουν αποκλειστεί στο προηγούμενο στάδιο. Τα περιεχόμενα αυτών μονογράφονται και σφραγίζονται από την Επιτροπή κατά φύλλο. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποσφράγισης, η Επιτροπή του διαγωνισμού προβαίνει στην καταχώρηση όσων έχουν υποβάλει οικονομικές προσφορές σε πρακτικό το οποίο υπογράφεται από τα μέλη της.

ια. Ακολουθεί η αξιολόγηση από την ΕΔΔ των οικονομικών προσφορών, κατά την οποία οι οικονομικές προσφορές ελέγχονται έναντι των όρων της διακήρυξης και όσες κριθούν παραδεκτές κατατάσσονται με βάση το κριτήριο κατακύρωσης. Η ΕΔΔ εισηγείται/γνωμοδοτεί με ξεχωριστό πρακτικό επί της αποδοχής ή μη των οικονομικών προσφορών καθώς και επί της ανάδειξης αυτού στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, το οποίο υποβάλλεται αρμοδίως στην Αναθέτουσα Αρχή για τη λήψη και έκδοση της προβλεπόμενης απόφασης.

ιβ. Στη συνέχεια, η Αναθέτουσα Αρχή εκδίδει κατά τα προβλεπόμενα την απόφαση για το υπόψη στάδιο του διαγωνισμού. Η απόφαση αναρτάται ηλεκτρονικά στο Σύστημα στο χώρο του διαγωνισμού και σχετική ηλεκτρονική ειδοποίηση (μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος) με χρήση του Συστήματος αποστέλλεται με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό στους συμμετέχοντες για ενημέρωση.

ιγ. Μετά την ως άνω ενημέρωση των συμμετεχόντων επί της εκδοθείσας από τον Έχοντα την Οικονομική Εξουσία απόφασης για το ανωτέρω στάδιο, και μετά την άπρακτη παρέλευση του χρόνου υποβολής προσφυγών ή την εξέταση από την Επιτροπή Ενστάσεων τυχόν υποβληθεισών προσφυγών ή ενστάσεων, ο προσφέρων, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση που του αποστέλλεται ηλεκτρονικά, οφείλει να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος, σε μορφή αρχείου. pdf και σε φάκελο με σήμανση «Δικαιολογητικά Κατακύρωσης», τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση και αναφέρονται αναλυτικά στο άρθρο 8 του παρόντος Παραρτήματος και στο άρθρο 3 του Παραρτήματος «Β» της παρούσας. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Τυχόν απαιτούμενες δηλώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις του παρόντος άρθρου υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται σχετική θεώρηση γνησίου υπογραφής.

Τα εν λόγω δικαιολογητικά προσκομίζονται κατά περίπτωση από τον προσφέροντα, εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή τους και σε έντυπη μορφή στην Υπηρεσία που διενεργεί το διαγωνισμό.

ιδ. Η ηλεκτρονική αποσφράγιση του φακέλου «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» του προσφέροντος στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση γίνεται δύο (2) εργάσιμες ημέρες μετά και την προσκόμιση των δικαιολογητικών σε

έντυπη μορφή, ύστερα από σχετική ειδοποίηση των συμμετεχόντων που δικαιούνται να λάβουν γνώση των δικαιολογητικών που υπεβλήθησαν. Η αποσφράγιση γίνεται από την αρμόδια ΕΔΔ, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κείμενων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και διαδικασιών. Στους συμμετέχοντες που έχουν υποβάλει παραδεκτές οικονομικά προσφορές, με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, πραγματοποιείται, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος με χρήση του συστήματος, ενημέρωση για την καθορισθείσα ημερομηνία και ώρα διενέργειας της ηλεκτρονικής αποσφράγισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης του αναδειχθέντα μειοδότη.

ιε. Αμέσως μετά την ανωτέρω ηλεκτρονική αποσφράγιση, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό θα έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση στο περιεχόμενο του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης που αποσφραγίσθηκε.

ιστ. Αφού ολοκληρωθεί η κατά τα προβλεπόμενα αποσφράγιση του ανωτέρω φακέλου, η Επιτροπή του διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση για την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών αυτών και με ξεχωριστή εισηγητική έκθεση γνωμοδοτεί/προτείνει για τη λήψη οριστικής απόφασης από την Αναθέτουσα Αρχή επί των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. **Επισημαίνεται ότι κατά το στάδιο αυτό, η Επιτροπή θα ελέγχει, εκτός των άλλων, την εγκυρότητα των υποβληθέντων πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας με κάθε πρόσφορο μέσο.**

ιζ. Ο πλήρης φάκελος του διαγωνισμού υποβάλλεται στην Αναθέτουσα Αρχή για την έκδοση τελικής απόφασης.

2. Για την ανωτέρω περιγραφείσα διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και για τη λήψη απόφασης επί των διαφόρων σταδίων του διαγωνισμού ισχύουν τα ακόλουθα :

α. Προσφορές που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις απαιτήσεις – απαράβατους όρους της Υπηρεσίας ως αναφέρονται στους όρους της διακήρυξης, απορρίπτονται ως απαράδεκτες, μετά από προηγούμενη γνωμοδότηση της ΕΔΔ.

β. Προσφορά που είναι αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης ή είναι υπό αίρεση, απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από προηγούμενη γνωμοδότηση της ΕΔΔ.

γ. **Το κριτήριο για την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή (δηλαδή η χαμηλότερη τιμή).**

δ. Έντυπα στοιχεία των οικονομικών προσφορών, για όσες προσφορές δεν κρίθηκαν εν όλω ή εν μέρει αποδεκτές κατά την αξιολόγηση δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς, δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται, εφόσον δεν ασκηθεί ένδικο μέσο κατά της απόφασης απόρριψης της προσφοράς ή εφόσον έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδίκων μέσων κατ' αυτής ή έχει υποβληθεί παραίτηση από τυχόν ασκηθέν ένδικο μέσο.

ε. Οι οικονομικοί φορείς, με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος με χρήση του Συστήματος, για την έκδοση απόφασης αποδοχής ή απόρριψης της προσφοράς τους σε κάθε στάδιο. Η ειδοποίηση αυτή πραγματοποιείται μετά την ηλεκτρονική ανάρτηση, της σχετικής αποφάσεως καθώς και του πρακτικού της ΕΔΔ για το εκάστοτε στάδιο του διαγωνισμού, στο Σύστημα. Κατά την ημερομηνία της υπόψη ειδοποίησης/ανακοίνωσης είναι αποδεκτό ότι οι οικονομικοί φορείς έχουν λάβει

πλέον πλήρη γνώση επί της απόφασης για το εκάστοτε στάδιο του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, η εν λόγω ημερομηνία αποτελεί και το χρονικό σημείο από το οποίο υπολογίζεται η νόμιμη προθεσμία για την άσκηση τυχόν ενστάσεων – προσφυγών.

στ. Το αποτέλεσμα της κατακύρωσης του διαγωνισμού θα γνωστοποιηθεί ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος σε όλους τους οικονομικούς φορείς που υπέβαλαν παραδεκτές και τεχνικώς αποδεκτές προσφορές.

3. Όταν ο οικονομικός φορέας ο οποίος προσφέρει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή (δηλαδή τη χαμηλότερη τιμή), δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 8 του παρόντος Παραρτήματος και στο άρθρο 3 του Παραρτήματος «Β» των Ειδικών Όρων της παρούσας (σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ.1 του Ν.4412/2016), η κατακύρωση γίνεται στον οικονομικό φορέα που προσφέρει την αμέσως πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή. Σε περίπτωση που και αυτός δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται κατά τα ανωτέρω, η κατακύρωση γίνεται στον οικονομικό φορέα με την αμέσως πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή και ούτω καθ' εξής. Αν κανένας από τους οικονομικούς φορείς δεν προσκομίζει, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά τα οποία απαιτούνται από αυτές, ο διαγωνισμός ματαιώνεται.

4. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, όταν ο συμμετέχων υποβάλλει ψευδές ή ανακριβές Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ή ο υπόχρεος προς τούτο οικονομικός φορέας δεν προσκομίζει εγκαίρως και προσηκόντως κατά το στάδιο της κατακύρωσης ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα και δικαιολογητικά του άρθρου 8 του παρόντος Παραρτήματος και του άρθρου 3 του Παραρτήματος «Β» των Ειδικών Όρων της παρούσας, υπόκειται σε κυρώσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 103 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 13° **Απόρριψη Προσφορών**

1. Η απόρριψη προσφοράς γίνεται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Η προσφορά του οικονομικού φορέα απορρίπτεται ως απαράδεκτη σε κάθε μία ή περισσότερες από τις κάτωθι περιπτώσεις:

α. Έλλειψη δικαιώματος συμμετοχής σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του παρόντος Παραρτήματος.

β. Έλλειψη οποιουδήποτε δικαιολογητικού ή/και παράβαση οποιασδήποτε υποχρέωσης που απορρέει από το άρθρο 5 του παρόντος Παραρτήματος.

γ. Μη ταυτόσημη ημερομηνία της ψηφιακής υπογραφής και της υπεύθυνης δήλωσης.

δ. Διαφορετική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των υπεύθυνων δηλώσεων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ από την ημερομηνία ψηφιακής υπογραφής τους.

ε. Χρόνος ισχύος της προσφοράς μικρότερος από το ζητούμενο.

στ. Υποβολή σε ηλεκτρονική ή/και σε έντυπη μορφή οικονομικών στοιχείων εντός των ηλεκτρονικών ή/και εντύπων υποβληθέντων «Δικαιολογητικών Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» και αντίστροφα.

ζ. Προσφορά που είναι αόριστη, ανεπίδεκτη εκτίμησης, υπό αίρεση ή/ και δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή θέτει όρο αναπροσαρμογής τιμών.

η. Προσφορά που είναι αποκλειστικά σε έντυπη μορφή και για την οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί κατάθεση ηλεκτρονικής προσφοράς στο σύστημα.

θ. Υποβολή σε έντυπη μορφή στοιχείων μετά την καθοριζόμενη από την διακήρυξη προθεσμία των τριών (3) εργασίμων ημερών.

ι. Υπάρχει έλλειψη μετάφρασης δικαιολογητικών στην Ελληνική γλώσσα σε περίπτωση εγκατάστασης στην αλλοδαπή.

ια. Οι προσφερόμενες τιμές δεν δίνονται σε ευρώ ή δίνονται σε συνάλλαγμα ή με ρήτρα συναλλάγματος.

ιβ. Προσφορά που δεν καλύπτει πλήρως απαραίτατους όρους της διακήρυξης.

ιγ. Προσφορά που παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους και τις τεχνικές απαιτήσεις της διακήρυξης.

ιδ. Μη υποβολή κάθε άλλου στοιχείου που προβλέπεται να υποβληθεί από την προσφορά.

ιε. Κάθε ανακρίβεια δικαιολογητικών που θα διαπιστωθεί μετά από έλεγχο που δύναται να διενεργήσει η Αναθέτουσα Αρχή, είτε κατά την διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, είτε κατά το χρόνο ισχύος της σύμβασης.

ιστ. Για οποιονδήποτε άλλο τυχόν λόγο που απορρέει από την παρούσα διακήρυξη και τις προβλέψεις του άρθρου 91 του Ν.4412/2016.

2. Δεν απορρίπτεται προσφορά υποψηφίου που πληρεί ένα εθνικό πρότυπο, το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον τα εν λόγω πρότυπα ή προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που έχουν οριστεί με τη διακήρυξη. Όμως, σε αυτή την περίπτωση, ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αποδεικνύει στην προσφορά του, κατά τρόπον ικανοποιητικό για την Αναθέτουσα Αρχή και με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, ότι η προσφερόμενη υπηρεσία, για την οποία δηλώνει ότι πληροί το ανωτέρω πρότυπο, ανταποκρίνεται πράγματι (ή υπερκαλύπτει) τις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει η διακήρυξη.

3. Οι λόγοι της προηγούμενης παραγράφου είναι ενδεικτικοί και όχι αποκλειστικοί, εφόσον από τη διακήρυξη και το Ν.4412/2016, προβλέπονται και άλλοι λόγοι για τους οποίους οι προσφορές κρίνονται απαράδεκτες.

4. Μη κανονικές προσφορές (άρθρο 26, παρ.3 του Ν.4412/2016) θεωρούνται συγκεκριμένα:

- α. Όσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης,
  - β. Όσες παρελήφθησαν εκπρόθεσμα,
  - γ. Όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αθέμιτης πρακτικής, όπως συμπαιγνίας ή διαφθοράς,
  - δ. Όσες κρίνονται από την Αναθέτουσα Αρχή ασυνήθιστα χαμηλές.
5. Απαράδεκτες προσφορές (άρθρο 26, παρ.3 του Ν.4412/2016) θεωρούνται συγκεκριμένα:
- α. Όσες υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και
  - β. Όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της Αναθέτουσας Αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, εκτός της περίπτωσης της παρ.3 του άρθρου 1 παρόντος παραρτήματος.

Άρθρο 14^ο

Κρίση Αποτελεσμάτων Διαγωνισμού – Ανακοίνωση Κατακύρωσης

1. Η Επιτροπή του διαγωνισμού με εισήγησή της μπορεί να προτείνει :
  - α. Κατακύρωση της εκτέλεσης προμήθειας καυσίμου παρόντος διαγωνισμού (άρθρο 105 του Ν.4412/2016).
  - β. Ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 106 του Ν.4412/2016. Σε περίπτωση ματαίωσης του Διαγωνισμού, οι οικονομικοί φορείς δεν θα έχουν δικαίωμα αποζημίωσης για οποιοδήποτε λόγο.
2. Η κατακύρωση του διαγωνισμού θα γίνει από την Αναθέτουσα Αρχή και θα ανακοινωθεί εγγράφως στο μειοδότη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 παραγρ.2 του Ν.4412/2016. Υπό την επιφύλαξη όσων αναφέρονται κατωτέρω, με την ανακοίνωση της κατακύρωσης η σύμβαση θεωρείται ως συναφθείσα, το δε έγγραφο της σύμβασης που ακολουθεί έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα.
3. Ο οικονομικός φορέας στον οποίο κατακυρώθηκε ή ανατέθηκε η προμήθεια, υποχρεούται να προσέλθει σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της ανακοίνωσης, για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, προσκομίζοντας και την προβλεπόμενη εγγύηση καλής εκτέλεσης αυτής. Ο οικονομικός φορέας μπορεί να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης το αργότερο μέσα σε (15) δέκα πέντε ημέρες από την ημερομηνία της κοινοποίησης. Στην περίπτωση όμως αυτή, ο χρόνος παράδοσης υπολογίζεται μετά την παρέλευση δεκαημέρου από την κοινοποίηση της ανακοίνωσης.
4. Η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου αναστέλλεται για όσο χρόνο κωλύεται η σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 5 παραγρ. 1 του Ν. 3886/2010, λόγω της ύπαρξης προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής από άλλο διαγωνιζόμενο, ή λόγω της άσκησης προσφυγής ή, εν συνεχεία, λόγω της ύπαρξης

προθεσμίας για την άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Ομοίως, η προθεσμία υπογραφής της σύμβασης αναστέλλεται για όσο χρόνο ενδεχομένως ανασταλεί περαιτέρω η σύναψη της σύμβασης, κατόπιν άσκησης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ή έκδοσης προσωρινής διαταγής ή δικαστικής απόφασης με την οποία διατάσσονται ασφαλιστικά μέτρα.

5. Εάν ο οικονομικός φορέας στον οποίο έγινε η ανακοίνωση, δεν προσέλθει να υπογράψει τη σύμβαση, ή προσέλθει αλλά δεν καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης, κηρύσσεται έκπτωτος με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού. Στην περίπτωση αυτή καταπίπτει αυτοδίκαια στο σύνολό της η κατατεθείσα εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό, υπέρ της Υπηρεσίας.

Άρθρο 15° **Κατάρτιση της Σύμβασης**

1. Μετά την ανακοίνωση της κατακύρωσης, και με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 14 του παρόντος Παραρτήματος, υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη η σύμβαση, το κείμενο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα διακήρυξη, ως το Παράρτημα «Ε» αυτής.

2. Η Υπηρεσία συμπληρώνει στο κείμενο της σύμβασης τα στοιχεία της προσφοράς του προσωρινού μειοδότη, με την οποία συμμετείχε αυτός στον διαγωνισμό και η οποία έγινε αποδεκτή με την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού σ' αυτόν. Δεν χωρεί διαπραγμάτευση στο κείμενο της σύμβασης που επισυνάφθηκε στην διακήρυξη του διαγωνισμού, ούτε καθ' οιονδήποτε τρόπο τροποποίηση ή συμπλήρωση της προσφοράς του προσωρινού μειοδότη.

3. Το κείμενο της σύμβασης κατισχύει κάθε άλλου κειμένου στο οποίο τούτο στηρίζεται, όπως προσφορά, διακήρυξη και απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης, εκτός κατάδηλων σφαλμάτων ή παραδρομών.

4. Η σύμβαση που υπογράφεται περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της εκτέλεσης προμήθειας θέματος, οπωσδήποτε όμως αυτά που αναφέρονται στο προσάρτημα V του βιβλίου 1, του Ν.4412/2016.

5. Σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, μπορεί να τροποποιείται η σύμβαση, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.

6. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν :

α. Παραλήφθηκαν οριστικά (ποσοτικά και ποιοτικά) οι παραγγελθείσες ποσότητες αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL και έγινε η αποπληρωμή του αντίστοιχου συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις ή

β. Αποπληρώθηκε συμβατικό τίμημα σε ποσοστό τουλάχιστον 95% της προϋπολογισθείσας αξίας και εκδόθηκε ανάλογη απόφαση από την Αναθέτουσα Αρχή, για μη παράδοση της υπολειπόμενης ποσότητας ανεξαρτήτως ποσοστού αυτής και

γ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

Άρθρο 16° **Εγγυοδοσία**

1. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ή στα κράτη – μέλη της Συμφωνίας Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που κυρώθηκε με το Ν. 2513/1997 (τ.Α' 139/27-6-97) και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό.

Μπορούν, επίσης να εκδίδονται από το ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού.

Τα αντίστοιχα έγγραφα των εγγυητικών επιστολών, αν δεν είναι διατυπωμένα στην Ελληνική, θα συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση. Σε περίπτωση προσφορών ενώσεων προμηθευτών ή κοινοπραξιών, οι εγγυητικές επιστολές περιλαμβάνουν και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των μελών της ένωσης ή της κοινοπραξίας. Το ποσό των εγγυητικών επιστολών θα δίνεται σε ευρώ (€).

Υποδείγματα εγγυητικών επιστολών παρατίθενται στις Προσθήκες «1», «2» και «3» του Παραρτήματος «Β'».

2. Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής :

α. Κάθε προσφορά συνοδεύεται υποχρεωτικά από εγγύηση συμμετοχής υπέρ του συμμετέχοντος, ποσοστού 2% επί της συνολικά προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ.

β. Η εγγυητική επιστολή πρέπει να έχει ισχύ τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που ζητά η διακήρυξη. Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση παράτασης της ισχύος της προσφοράς. Εγγύηση με μικρότερο χρόνο ισχύος δεν γίνεται δεκτή και έχει ως συνέπεια την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.

γ. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής επιστρέφεται :

(1) Στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

(2) Στους λοιπούς προσφέροντες

(α) Την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης

(β) Την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ασφαλιστικών μέτρων ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, και

(γ) Την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρα 35 και 36 του ν.4129/2013 (Α'52), εφόσον απαιτείται.

δ. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής καταπίπτει αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, αν παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες (άρθρο 72 του Ν.4412/16), αν δεν προσκομίσει εγκαίρως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και αν δεν προσέλθει εγκαίρως για την υπογραφή της σύμβασης.

3. Εγγύηση Καλής Εκτέλεσης :

α. Για την καλή εκτέλεση των όρων της σύμβασης, ο προμηθευτής υποχρεούται να καταθέσει έως την υπογραφή της σύμβασης εγγυητική επιστολή που θα καλύπτει ποσό ίσο με ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της συμβατικής αξίας του αντικειμένου που κατακυρώθηκε σ' αυτόν.

β. Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 132 του Ν.4412/16, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της αύξησης εκτός ΦΠΑ.

γ. Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης πρέπει να είναι μεγαλύτερος κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες από το συνολικό συμβατικό χρόνο παράδοσης των υλικών.

δ. Η ανωτέρω εγγύηση επιστρέφεται στον προμηθευτή μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου, την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων και την εκκαθάριση τυχόν απαιτήσεων μεταξύ των συμβαλλομένων.

4. Εγγυητική επιστολή για τη χορήγηση έντοκης προκαταβολής :

Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης έντοκης προκαταβολής στον οικονομικό φορέα μέχρι ποσοστού 20% επί της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ. Όταν, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, προσκομίζεται και εγγύηση καλής εκτέλεσης, η τελευταία καλύπτει και την παροχή ισόποσης προκαταβολής προς τον ανάδοχο, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση εγγύησης προκαταβολής. Αν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται μεγαλύτερο ύψος προκαταβολής, αυτή λαμβάνεται με την κατάθεση από τον οικονομικό φορέα εγγύησης προκαταβολής που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλόμενης προκαταβολής. Η απόσβεση της προκαταβολής και η επιστροφή της εγγύησης προκαταβολής πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορούν να χορηγούνται τμηματικά εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης.

5. Οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση κατάρτησής τους, το οφειλόμενο ποσό υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

6. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα προβλεπόμενα από το άρθρο 72 του Ν.4412/16.

7. Οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να είναι συμπληρωμένες σύμφωνα με τα επισυναπτόμενα της παρούσας διακήρυξης υποδείγματα. Διαφορετική διατύπωση της εγγυητικής επιστολής, λόγω χρήσης τυποποιημένων εντύπων από τα πιστωτικά ιδρύματα, δεν καθιστά την εγγύηση απαράδεκτη, εφόσον αυτή έχει το υποχρεωτικό περιεχόμενο που καθορίζεται από το νόμο και την παρούσα διακήρυξη.

8. Σε περίπτωση μετάθεσης ή παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, ο προμηθευτής θα πρέπει να παρατείνει αναλόγως το χρόνο ισχύος της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης ή να υποβάλει νέα, οπότε επιστρέφεται η αρχική. Ο κατά τα ανωτέρω παρατεινόμενος χρόνος ισχύος της εγγυητικής επιστολής θα είναι μεγαλύτερος κατά ένα (1) τουλάχιστον μήνα από τη νέα ημερομηνία παράδοσης του συμβατικού αντικειμένου.

Άρθρο 17° **Κήρυξη Οικονομικού Φορέα ως Εκπτώτου**

1. Ο οικονομικός φορέας κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομα του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν (άρθρο 203 του Ν.4412/2016), με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου:

α. Στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 105 του Ν.4412/2016,

β. Εφόσον δε φόρτωσε, παρέδωσε ή αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά μέσα στο συμβατικό χρόνο ή στο χρόνο παράτασης που του δόθηκε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 206 του Ν.4412/16.

2. Ο οικονομικός φορέας δεν κηρύσσεται, έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την εκτελεστική σύμβαση όταν:

α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή παραδόθηκε ή αντικαταστάθηκε με ευθύνη του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση.

β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

3. Στον οικονομικό φορέα που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση, ανάθεση ή σύμβαση, επιβάλλονται, με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, το οποίο υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

α. Ολική κατάπτωση της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της εκτελεστικής σύμβασης, κατά περίπτωση.

β. Είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση ανάδοχο είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον προμηθευτή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξης του ως εκπτώτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας.

4. Επιπλέον μπορεί να επιβληθεί προσωρινός αποκλεισμός του αναδόχου από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών των φορέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74 του Ν.4412/2016.

5. Η Υπηρεσία δικαιούται να καταγγείλει αμέσως και αζημίως εν όλω ή εν μέρει κατά την κρίση της την παρούσα, είτε να υπαναχωρήσει της συμφωνίας-πλαίσιο εν όλω ή εν μέρει κατά την κρίση της, επιφυλασσόμενη κάθε άλλου νομίμου δικαιώματός του, στην περίπτωση που :

α. Δεν εκτελέσει ο οικονομικός φορέας τα συμφωνηθέντα στα προηγούμενα άρθρα.

β. Δεν τηρήσει ο οικονομικός φορέας οποιοδήποτε όρο της σύμβασης και της σχετικής διακήρυξης, τούτων θεωρουμένων όλων ουσιωδών.

γ. Ο οικονομικός φορέας πτωχεύσει, τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση ή εκκαθάριση, λυθεί ή ανακληθεί η άδεια λειτουργίας του ή γίνουν πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως σε βάρος του, στο σύνολο ή σε σημαντικό μέρος των περιουσιακών του στοιχείων, σε εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων.

6. Σε περίπτωση καταγγελίας ο οικονομικός φορέας κηρύσσεται έκπτωτος και καταπίπτει αυτοδικαίως η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, χωρίς να θίγεται η επιβολή τυχόν ποινικών ρητρών, διατηρουμένου του δικαιώματος καταλογισμού σε βάρος του προμηθευτή της διαφοράς τιμής, άλλων πρόσθετων δαπανών και κάθε άλλης αποθετικής ζημίας που τυχόν θα προκύψουν από την ανάθεση της συγκεκριμένης προμήθειας, με βάση την απόφαση της Υπηρεσίας σε άλλο προμηθευτή. Περαιτέρω η Υπηρεσία δικαιούται να αναστείλει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, πληρωτέου σύμφωνα με τη σύμβαση προς τον οικονομικό φορέα, μέχρις εκκαθαρίσεως των μεταξύ τους υποχρεώσεων, ενώ οι εγγυητικές επιστολές καταπίπτουν.

7. Η Υπηρεσία δεν ευθύνεται για τυχόν έξοδα, απώλειες, ζημιές και δαπάνες του προμηθευτή που προκλήθηκαν από την άσκηση ένδικων μέσων κατά του σχετικού διαγωνισμού.

8. Εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται στο Ν.4412/16, ο οικονομικός φορέας ευθύνεται και για κάθε ζημία που τυχόν θα προκύψει εις βάρος της Υπηρεσίας από την μη εκτέλεση ή την κακή εκτέλεση της σύμβασης.

9. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται στην καταβολή αποζημίωσης στην Υπηρεσία, σε περίπτωση που το συμβατικό αντικείμενο εκτελεστεί πλημμελώς και προκληθεί βλάβη, φθορά ή καταστροφή υλικού και εγκαταστάσεων της Υπηρεσίας.

Άρθρο 18°

Κυρώσεις σε Βάρος του Οικονομικού Φορέα

1. Κατά την υλοποίηση της σύμβασης, σε περίπτωση που το υλικό φορτωθεί, παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 209 του Ν.4412/16, επιβάλλεται πρόστιμο 5% επί της συμβατικής αξίας της ποσότητας που παραδόθηκε εκπρόθεσμα.

2. Το παραπάνω πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς τον ΦΠΑ. Σε περίπτωση που τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητας αυτών.

3. Κατά τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος καθυστέρησης παράδοσης ή αντικατάστασης των ειδών, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού του αρμόδιου για τη διοίκηση του φορέα οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του ευλόγου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για τον οποίο δεν ευθύνεται ο οικονομικός φορέας και μετράται αντίστοιχα ο χρόνος παράδοσης.

4. Εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επόμενη της λήξης του συμβατικού χρόνου, μέχρι την προσκόμιση του συμβατικού υλικού, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.

5. Η είσπραξη του προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής γίνεται με παρακράτηση από το ποσό πληρωμής του οικονομικού φορέα ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού, με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αντίστοιχα, εφόσον ο προμηθευτής δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό.

6. Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, το πρόστιμο και οι τόκοι επιβάλλονται αναλόγως σε όλα τα μέλη της ένωσης.

7. Όλες οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται από την Υπηρεσία μετά από προηγούμενη κλήση προς απολογία του οικονομικού φορέα και αφού έχει συνταχθεί για κάθε περίπτωση πρακτικό της Επιτροπής Ελέγχου που να διαπιστώνει κατά τρόπο επαρκή την παράβαση.

8. Για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων – προστίμων, η Επιτροπή Ελέγχου συντάσσει σχετικό πρωτόκολλο, ενεργώντας είτε αυτεπάγγελα από δική της πρωτοβουλία, είτε κατόπιν σχετικής παραγγελίας της Μονάδας, είτε ύστερα από έγγραφη ή προφορική επισήμανση της παράβασης από τμήματα της Υπηρεσίας.

9. Οι παραπάνω επιβαλλόμενες κυρώσεις επιβάλλονται ανεξαρτήτως της άσκησης ποινικής δίωξης κατά του οικονομικού φορέα, εάν η παράβασή του αποτελεί και αξιόποιο αδίκημα.

10. Σε περίπτωση διαφωνίας του οικονομικού φορέα με τις επιβληθείσες κυρώσεις, αυτός μπορεί να υποβάλει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί την σύμβαση, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την ημερομηνία που έλαβε γνώση της σχετικής απόφασης. Επί της προσφυγής, αποφασίζει το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Η εν λόγω απόφαση δεν επιδέχεται προσβολή με άλλη οιασδήποτε φύσεως διοικητική προσφυγή. (άρθρο 205 του Ν.4412/16)

11. Αν η προσφυγή γίνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει, η επιβληθείσα ποινή εξαλείφεται ή προσαρμόζεται ανάλογα και το παρακρατηθέν ποσό αποδίδεται στον οικονομικό φορέα με την επόμενη αμοιβή του. Η απόρριψη της προσφυγής καθιστά ισχυρή την τελεσίδικα επιβληθείσα ποινή.

12. Εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Προμηθειών Δημοσίου, ο οικονομικός φορέας ευθύνεται και για κάθε ζημία που τυχόν θα προκύψει εις βάρος της Υπηρεσίας από την μη εκτέλεση ή την κακή εκτέλεση της σύμβασης.

13. Οι ανωτέρω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από κάθε άλλη αξίωση της Υπηρεσίας για κάθε θετική ή αποθετική ζημία της, που προήλθε άμεσα ή έμμεσα από την άρνηση του οικονομικού φορέα να εκπληρώσει έγκαιρα και σωστά τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Άρθρο 19° **Προδικαστικές Προσφυγές**

1. Στους οικονομικούς φορείς παρέχεται η δυνατότητα άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά των πράξεων ή παραλείψεων της Διοίκησης που αφορούν στη διαδικασία του διαγωνισμού έως και το στάδιο της έκδοσης κατακυρωτικής απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3886/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

2. Προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται εγγράφως (ηλεκτρονικά) στην αρμόδια Υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία (10) ημερών αφότου έλαβε πλήρη γνώση της παράνομης πράξης ή παράλειψης ο οικονομικός φορέας και ασκούνται προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του.

3. Ο οικονομικός φορέας υποβάλλει τις προσφυγές ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα του Συστήματος και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σε μορφή αρχείου τύπου .pdf το οποίο φέρει ψηφιακή υπογραφή.

4. Σε περίπτωση που το εν λόγω έγγραφο δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή, ο οικονομικός φορέας το υποβάλλει και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Σε περίπτωση αποστολής με ταχυδρομείο ως ημερομηνία αποστολής λογίζεται η ημερομηνία που φέρει η σφραγίδα του ταχυδρομείου.

5. Σε κάθε περίπτωση, η ημερομηνία άσκησης της προσφυγής είναι η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής, εκτός εάν υπάρχει, περίπτωση διάστασης μεταξύ του κειμένου της ένστασης, όπως αυτή έχει υποβληθεί ηλεκτρονικά, και της προσφυγής, όπως αυτή έχει προσκομισθεί από τον οικονομικό φορέα, οπότε ως ημερομηνία άσκησης της προσφυγής λογίζεται η ημερομηνία αποστολής.

6. Μετά την υποβολή των προσφυγών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και των διαδικασιών της κατά περίπτωσης Αναθέτουσας Αρχής.

Συγκεκριμένα μέσα από το Σύστημα ιδίως :

- Πιστοποιημένοι χρήστες από το φορέα διενέργειας του διαγωνισμού προβαίνουν στη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των προσφυγών.

- Πιστοποιημένοι χρήστες από το φορέα διενέργειας του διαγωνισμού συντάσσουν και υπογράφουν τα κατά περίπτωση πρακτικά αξιολόγησης των προσφυγών.
- Οι χρήστες – οικονομικοί φορείς ενημερώνονται για την αποδοχή ή την απόρριψη της προσφυγής τους.

Αναλυτικά, μετά την υποβολή τυχόν προσφυγής η αρμόδια Επιτροπή Ενστάσεων – Προσφυγών προβαίνει στην αξιολόγηση αυτής, και εκδίδει σχετικό πρακτικό το οποίο υποβάλλει στην Αναθέτουσα Αρχή για λήψη σχετικής απόφασης. Η εκδοθείσα απόφαση επί της προσφυγής κοινοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος στον προσφεύγοντα χωρίς υπαίτια καθυστέρηση της Υπηρεσίας. Οι προσφεύγοντες λαμβάνουν πλήρη γνώση της σχετικής απόφασης, μετά την ηλεκτρονική ανάρτηση, του σώματος της απόφασης μετά του σχετικού πρακτικού της Επιτροπής Ενστάσεων – Προσφυγών, στο Σύστημα καθώς και την αποστολή σχετικής ηλεκτρονικής ειδοποίησης με μέριμνα της Υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό σε αυτούς.

7. Σε διαφορές διεπόμενες από το Ν.3886/2010, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή εσωτερικών κανονισμών που προβλέπουν την άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά εκτελεστικών πράξεων ή παραλείψεων της διαδικασίας διεξαγωγής δημοσίων διαγωνισμών.

Άρθρο 20° **Ανωτέρα Βία**

1. Δεν επιβάλλονται κυρώσεις στον οικονομικό φορέα, αλλά χορηγείται κατά την κρίση της Αναθέτουσας Αρχής παράταση των συμβατικών προθεσμιών παράδοσης καυσίμου εφόσον διαπιστωθεί υπαιτιότητα της Υπηρεσίας ή ανωτέρα βία εξ αιτίας της οποίας προκαλείται αδυναμία εκτέλεσης των συμβατικών υποχρεώσεων μέσα στο συμβατικό χρόνο.

2. Η απόδειξη της ανωτέρας βίας βαρύνει τον οικονομικό φορέα, ο οποίος μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τότε που συνέβησαν τα περιστατικά της ανωτέρας βίας οφείλει να αναφέρει αυτά εγγράφως στην Υπηρεσία προσκομίζοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία (άρθρο 204 του Ν.4412/2016).

3. Ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας αναφέρονται ενδεικτικά οι παρακάτω:

α. Γενική ή μερική απεργία που συνεπάγεται τη διακοπή των εργασιών του καταστήματος ή του εργοστασίου του οικονομικού φορέα.

β. Γενική ή μερική πυρκαγιά στο κατάστημα ή στο εργοστάσιο του οικονομικού φορέα.

γ. Πλημμύρα.

δ. Σεισμός.

ε. Διακοπή παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος στον οικονομικό φορέα ή τους υπεργολάβους ή τους συνεργάτες του ή βλάβη των μηχανημάτων αυτών, που πιστοποιείται από αρμόδιο όργανο του ΥΠΕΘΑ στη βάση επηρεασμού εκτέλεσης της σύμβασης.

στ. Εμπορικός αποκλεισμός μεταφορών (διεθνούς δικτύου).

- ζ. Εμπορικός αποκλεισμός εισαγωγής (EMBARGO).
  - η. Τρομοκρατική Ενέργεια.
4. Δεν συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας:
- α. Η μερική/ολική επιστράτευση ή ο πόλεμος.
  - β. Γεγονότα που εντάσσονται στο πλαίσιο των κινδύνων της επαγγελματικής δραστηριότητας του οικονομικού φορέα, των υπεργολάβων και των συνεργατών του, δυνάμενα να επηρεάσουν δυσμενώς την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων.

Άρθρο 21° **Υπεργολαβίες**

1. Στα έγγραφα της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει (άρθρο 58 του Ν.4412/2016). Ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται μετά την ανάθεση της σύμβασης και το αργότερο κατά την έναρξη εκτέλεσης της, να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του. Επίσης, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί στη συνέχεια.

2. Ο ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής, αναθέτει οποιοδήποτε μέρος ή σύνολο του συμβατικού αντικειμένου υπεργολαβικά σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν έχει δηλωθεί στην προσφορά του.

3. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν.4412/16 από υπεργολάβους υπόκειται σε παρακολούθηση και έλεγχο από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

4. Για τη διασφάλιση τήρησης των υποχρεώσεων της προαναφερόμενης διάταξης, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να επαληθεύσουν τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, ως τα άρθρα 73 και 74. του ιδίου νομοθετήματος. Στην περίπτωση αυτή, η Αναθέτουσα Αρχή:

α. Απαιτεί την αντικατάσταση του υπεργολάβου, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού.

β. Δύναται να απαιτήσει την αντικατάσταση του υπεργολάβου, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν δυσνητικοί λόγοι αποκλεισμού.

5. Αν το τμήμα ή τα τμήματα της συμφωνίας πλαίσιο και των εκτελεστικών συμβάσεων αυτής που ο ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του ή κατά την έναρξη εκτέλεσης ή κατά τη διάρκεια αυτής, ότι προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά, υπερβαίνει το 30% της συνολικής συμβατικής αξίας (άρθρο 131 του Ν.4412/16), όπως έχει τροποποιηθεί, η αναθέτουσα αρχή:

(1) Επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους.

(2) Απαιτεί υποχρεωτικά την αντικατάσταση του υπεργολάβου, όταν από την επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού.

6. Στις περιπτώσεις επαλήθευσης των λόγων αποκλεισμού, οι απαιτούμενες πληροφορίες συνοδεύονται από τις υπεύθυνες δηλώσεις των υπεργολάβων. Όταν οι υπεργολάβοι παρουσιάζονται μετά την ανάθεση της σύμβασης, προσκομίζουν τα πιστοποιητικά και λοιπά σχετικά δικαιολογητικά αντί της υπεύθυνης δήλωσης.

Άρθρο 22° **Εκχώρησεις**

1. Απαγορεύεται η εκχώρηση από τον ανακηρυχθέντα μειοδότη σε οποιονδήποτε τρίτο, των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που απορρέουν από τη σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ αυτού και της αρμόδιας Υπηρεσίας.

2. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η εκχώρηση του συμβατικού τιμήματος (δικαίωμα του οικονομικού φορέα) σε αναγνωρισμένο Τραπεζικό Ίδρυμα, μετά από αίτημά του και έγκριση της Αναθέτουσας Αρχής.

Άρθρο 23° **Εμπιστευτικότητα**

1. Ο οικονομικός φορέας, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, οφείλει να τηρεί απόρρητες οποιασδήποτε φύσης και είδους πληροφορίες που περιέρχονται σε αυτόν, τυχαία ή ένεκα της εκτελέσεως του συμβατικού αντικειμένου που θα αναλάβει.

2. Η υποχρέωση αυτή καταλαμβάνει και το πάσης φύσεως προσωπικό του. Ο οικονομικός φορέας δε δικαιούται να χρησιμοποιήσει κάποιες από τις εν λόγω πληροφορίες για σκοπό άλλον από τον αναγκαίο για την εκτέλεση των συμβατικών του υποχρεώσεων και να γνωστοποιεί κάποιες από τις εν λόγω πληροφορίες σε οποιονδήποτε άλλον τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εκτός όσων βρίσκονται σε άμεση ή έμμεση επαγγελματική εξάρτηση από τον οικονομικό φορέα κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Η αποκάλυψη πληροφοριών σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο θα πρέπει να γίνεται εμπιστευτικά και μόνο στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο, για την εκτέλεση των συμβατικών του υποχρεώσεων.

3. Ο οικονομικός φορέας δε δύναται να προβαίνει σε δημόσιες δηλώσεις χωρίς την προηγούμενη συναίνεση της Υπηρεσίας, ούτε να συμμετέχει σε δραστηριότητες ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις του απέναντι στην Υπηρεσία, ενώ δε δεσμεύει αυτή με κανένα τρόπο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή της συναίνεση.

4. Οι προαναφερόμενοι όροι περί εμπιστευτικότητας δεσμεύουν τον οικονομικό φορέα και μετά την ολοκλήρωση του έργου του εις το διηνεκές.

Άρθρο 24° **Γλώσσα Εγγράφων Διαγωνισμού**

1. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση (άρθρο 53 παρ.3 του Ν.4412/2016).

2. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α' 188).

Άρθρο 25° **Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών**

1. Κάθε διαφορά που ανακύπτει κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης (ή και μετά τη λήξη της, εφόσον απορρέει απ' αυτήν) μεταξύ της Υπηρεσίας και του οικονομικού φορέα και αφορά (ενδεικτικά) την εκτέλεση των όρων ή την ερμηνεία αυτών, τον προσδιορισμό ή/ και την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση των, επιλύεται κατ' αρχήν, ανεξαρτήτως του χρόνου γενέσεώς της, από την Υπηρεσία, προς την οποία ο οικονομικός φορέας πρέπει να απευθύνει σχετική αίτηση. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφασίζει οριστικά εντός εύλογου χρόνου με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία γνωστοποιείται εγγράφως στον ενδιαφερόμενο, με αποδεικτικό παραλαβής ή σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2672/1998. Εάν η Αναθέτουσα Αρχή δεν εκδώσει απόφαση επί της αιτήσεως μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημέρα υποβολής της ή αν ο οικονομικός φορέας δεν αποδεχθεί την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, τότε οποιοδήποτε από τα μέρη δικαιούται να εισαγάγει τη διαφορά προς επίλυση ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων.

2. Για ορισμένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνούν και τα δύο μέρη, αντί των δικαστηρίων είναι δυνατή και η προσφυγή των συμβαλλομένων σε διαιτησία σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

3. Ειδικά για την περίπτωση απόρριψης του συμβατικού αντικειμένου κατά τη διαδικασία παραλαβής του, οι διαφορές επιλύονται αναλογικά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 208 του Ν.4412/2016

4. Κάθε διαφωνία ή διαφορά που θα απορρέει από τη σύμβαση ή θα σχετίζεται με αυτήν χωρίς να διευθετείται κατά τον ανωτέρω τρόπο, θα επιλύεται αποκλειστικά από τα αρμόδια Ελληνικά δικαστήρια.

Άρθρο 26° **Χρόνος και Τρόπος Πρόσβασης στα Έγγραφα**

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαγωνιστική διαδικασία έχουν πρόσβαση στα έγγραφα που παράγονται στο σύστημα με τον τρόπο και στο χρόνο που ορίζεται από τις κατά περίπτωση κείμενες διατάξεις, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν.2690/1999, των διατάξεων για το ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο (ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/2012 ΦΕΚ τ.Β'1317/23-4-12) και αυτών του άρθρου 36 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 27°
Λοιπές Διατάξεις

1. Η παρούσα διακήρυξη και η σύμβαση διέπονται αποκλειστικά από το Ελληνικό Δίκαιο. Για κάθε διαφορά, διένεξη πάνω στους όρους της παρούσας διακήρυξης σύμβασης που θα υπογραφεί, ο ανάδοχος υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των ελληνικών Δικαστηρίων.
2. Για ό,τι δεν προβλέπεται στην παρούσα διακήρυξη, ισχύουν οι κείμενες διατάξεις των περί προμηθειών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, τις οποίες θεωρείται ότι γνωρίζουν οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό και δεν μπορούν να επικαλεστούν άγνοιά τους.
3. Εάν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου, προκύπτουν αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα ενεργειών, τότε οι αλλαγές αυτές θα υποβάλλονται ως εισηγήσεις στην Αναθέτουσα Αρχή, η οποία και θα τις εγκρίνει κατά περίπτωση ή θα τις απορρίπτει.
4. Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου, ο οικονομικός φορέας πρέπει να συνεργάζεται στενά με την Αναθέτουσα Αρχή, υποχρεούται δε να λαμβάνει υπόψη του οποιεσδήποτε παρατηρήσεις της σχετικά με την εκτέλεσή του.
5. Ο οικονομικός φορέας θα είναι πλήρως και αποκλειστικά υπεύθυνος για την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου από τα στελέχη του που θα ασχοληθούν ή θα παράσχουν οποιεσδήποτε υπηρεσίες σε σχέση με την υπογραφείσα σύμβαση. Σε περίπτωση οποιασδήποτε παράβασης ή ζημίας που προκληθεί σε τρίτους υποχρεούται μόνος αυτός προς αποκατάστασή της.
6. Ο οικονομικός φορέας οφείλει να ενεργεί με επιμέλεια και φροντίδα, ώστε να εμποδίζει πράξεις ή παραλείψεις, που θα μπορούσαν να έχουν αποτέλεσμα αντίθετο με το συμφέρον της Αναθέτουσας Αρχής.

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»
ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<u>ΜΕΡΟΣ 1°</u>	Δικαιολογητικά-Κατάρτιση Προσφορών
Άρθρο 1°	Πρόσθετα Στοιχεία Τεχνικής Προσφοράς
Άρθρο 2°	Κατάρτιση Οικονομικής Προσφοράς
Άρθρο 3°	Πρόσθετα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης
<u>ΜΕΡΟΣ 2°</u>	Στοιχεία για την Εκτέλεση του Συμβατικού Αντικειμένου
Άρθρο 4°	Αυξομείωση Ποσοτήτων - Παραγγελιών
Άρθρο 5°	Διάρκεια Ισχύος Σύμβασης
Άρθρο 6°	Τεχνικός Προσδιορισμός
Άρθρο 7°	Παράδοση - Παραλαβή Καυσίμου
Άρθρο 8°	Δασμολόγηση
Άρθρο 9°	Κωδικοποίηση
Άρθρο 10°	Ασφάλεια Σημείων Φόρτωσης - Ναύλωσης - Ασφάλιση
Άρθρο 11°	Πληρωμές
Άρθρο 12°	Γενικές Επισημάνσεις

ΜΕΡΟΣ 1^ο : Δικαιολογητικά – Κατάρτιση Προσφορών**Άρθρο 1^ο****Πρόσθετα Στοιχεία της Τεχνικής Προσφοράς**

1. **[Γενικοί Όροι (ΓΟ) : άρθρο 6, παραγρ. 1β.]** Εκτός από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6, παραγρ. 1 των Γενικών Όρων δικαιολογητικά, στο φάκελο της τεχνικής προσφοράς, επί ποινή απορρίψεως, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

α. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής στην οποία θα δηλώνεται ότι οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινω- νικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας (άρθρο 18 παρ. 2 του Ν. 4412/16), που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α' του Ν.4412/2016.

β. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, στην οποία θα δηλώνεται ότι ο οικονομικός φορέας έχει λάβει γνώση της διάταξης της παραγράφου 12 του άρθρου 66 του Ν.Δ 1400/73 και δεν θα χρησιμοποιήσει (άμεσα ή έμμεσα) αντιπροσώπους μόνιμους στην εφεδρεία αξιωματικούς ή μόνιμους απόστρατους αξιωματικούς που έχουν ανακληθεί στην ενέργεια για τους οποίους δεν έχει παρέλθει πενταετία από την αποστρατεία τους.

γ. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, με την οποία θα αναλαμβάνεται η υποχρέωση για την έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση των επιπρόσθετων δικαιολογητικών κατακύρωσης ως καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος Παραρτήματος.

δ. Υπεύθυνη δήλωση του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής για το χρόνο ισχύος της προσφοράς του, η ελάχιστη ισχύς της οποίας καθορίζεται στη διακήρυξη στο άρθρο 10 των Γενικών Όρων του Παραρτήματος «Α» της παρούσας.

ε. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/86, όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, περί αποδοχής της Ρήτηρας Κωδικοποίησης, όπως καθορίζεται αναλυτικότερα στο άρθρο 9 του παρόντος Παραρτήματος. Η αποδοχή της Ρήτηρας Κωδικοποίησης αποτελεί ΑΠΑΡΑΒΑΤΟ ΟΡΟ.

στ. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, με την οποία θα δηλώνεται η συμμόρφωση του προσφερόμενου είδους με τις αντίστοιχες Τεχνικές Περιγραφές του Παραρτήματος «Γ» της παρούσας.

ζ. Υπεύθυνη δήλωση της παραγρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, υπογεγραμμένη ψηφιακά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής, για την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα παραχθεί το προϊόν, καθώς και για την αποδοχή ότι η παραγωγή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα παραγωγής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής έχει αποδεχθεί έναντί τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 8, παραγρ. 2 και 3 του Παραρτήματος «Α» της παρούσας.

η. Λίστα με αναλυτικά στοιχεία (διακριτικός τίτλος, διεύθυνση, πεδίο δραστηριότητας, στοιχεία επικοινωνίας) όλων των συνεργαζόμενων με αυτόν οικονομικών φορέων.

θ. Αντίγραφο αδείας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας B2 – αφορολόγητων αεροπορικών καυσίμων βάσει του Ν.3054/02.

2. Αν ο οικονομικός φορέας προτίθεται να αναθέσει οποιοδήποτε τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς υποχρεούται :

α. Να δηλώσει επακριβώς αν είναι δυνατόν τους προτεινόμενους συνεργαζόμενους υπεργολάβους.

β. Να προσκομίσει έγγραφη δέσμευση των επιχειρήσεων αυτών (δηλώσεις συνεργασίας) περί διάθεσης σε αυτόν των αναγκαίων μέσων και εκτέλεσης κάθε απαιτούμενης εργασίας.

Η τήρηση των υποχρεώσεων προσκόμισης των ανωτέρω δικαιολογητικών – πιστοποιητικών από υπεργολάβους υπόκειται σε παρακολούθηση και έλεγχο από την Αναθέτουσα Αρχή. Για τη διασφάλιση τήρησης της υποχρέωσης αυτής, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητά κατά περίπτωση και αναλόγως του συμβατικού αντικειμένου – στο στάδιο αξιολόγησης των προσφορών – να υποβάλλονται ξεχωριστά, όλα ή μερικώς, κατά περίπτωση τα ανωτέρω στοιχεία τεκμηρίωσης.

3. Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό, αλλά στηρίζεται στις ικανότητες μίας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, μερίμνη του συμμετέχοντος θα υποβάλλονται χωριστά και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα δικαιολογητικά τεχνικής προσφοράς.

4. Σε περίπτωση μη υποβολής των αναφερόμενων δικαιολογητικών, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Άρθρο 2°

Κατάρτιση της Οικονομικής Προσφοράς

1. **[ΓΟ : άρθρο 7, παρ. 1.α]:**

Εκτός από τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 παρ.1.α. των Γενικών Όρων του Παραρτήματος «Α» της παρούσας, οι συμμετέχοντες, για την κατάρτιση της οικονομικής προσφοράς τους, θα πρέπει να λάβουν υπόψη και τα ακόλουθα:

α. Οι τιμές που θα δοθούν στο Σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ) θα αναφέρονται σε ευρώ ανά λίτρο (€/Lt), υπολογιζόμενες με εφαρμογή της τιμής PLATT's High FOB Med του μήνα Ιουλίου 2016 συν λοιπά έξοδα που θα προσδιορίζει κάθε υποψήφιος, με στρογγυλοποίηση του ποσού σε ευρώ με τρία (3) δεκαδικά ψηφία.

β. Επιπρόσθετα, οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να συμπληρώσουν και να υποβάλλουν σε ξεχωριστό έγγραφο σε μορφή (.pdf) το οποίο θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο και θα επισυναφθεί ως επιπλέον δικαιολογητικό εντός του (υπο)φακέλου της οικονομικής προσφοράς, το υπόδειγμα της Προσθήκης «1» του παρόντος Παραρτήματος (Ανάλυση Οικονομικής Προσφοράς), στο οποίο θα προσδιορίζονται αναλυτικά οι τιμές σε ευρώ ανά λίτρο.

Στο εν λόγω υπόδειγμα θα προσδιορίσουν επακριβώς την προτεινόμενη από αυτούς μέθοδο τιμολόγησης (τύπο) του καυσίμου κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας-πλαίσιο. Ο/οι εν λόγω τύπος/οι θα αναγραφεί/ούν με μορφή συνάρτησης, η οποία θα περιλαμβάνει τον δείκτη PLATT's High FOB Med και την ισοτιμία ευρώ – δολαρίου ΗΠΑ ως αναλυτικά ορίζεται παραπάνω.

Ακολουθως στο ίδιο έντυπο θα αναγραφεί ο υπολογισμός της τιμής με εφαρμογή στους προσφερόμενους τύπους των ακόλουθων δεδομένων :

(1) Τιμή = 440,55 USD/MT για το δείκτη PLATT's High FOB Med, που αντιστοιχεί στο μέσο όρο μηνός Ιουλίου 2016.

(2) Ισοτιμία 1€ = 1,1069 USD που αντιστοιχεί στη μέση τιμή πώλησης της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος της ΤτΕ μηνός Ιουλίου 2016.

Οι ενδεικτικές τιμές που θα υπολογιστούν ως ανωτέρω, θα εισαχθούν στα αντίστοιχα πεδία της οικονομικής προσφοράς στο σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ). Στην εξαιρετική περίπτωση που εξαιτίας τεχνικής αδυναμίας του συστήματος δεν είναι δυνατή η εισαγωγή των τιμών με τρία (3) δεκαδικά ψηφία, η εισαγωγή δύναται να πραγματοποιηθεί με ορθή στρογγυλοποίηση των τιμών σε δύο (2) δεκαδικά ψηφία. Οι ανωτέρω ενδεικτικές τιμές θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών του διαγωνισμού και την κατάταξη των μειοδοτών βάσει του κριτηρίου κατακύρωσης.

γ. Για την αξιολόγηση των προσφορών θα ληφθεί υπόψη η μέση τιμή πώλησης της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος του μήνα Ιουλίου 2016, Ευρώ προς Δολάριο ΗΠΑ.

δ. Η τιμολόγηση του εκάστοτε παραλαμβανόμενου καυσίμου θα γίνεται με βάση τον τύπο του μειοδότη προμηθευτή με μεταβολή του PLATT's High FOB Med του προηγούμενου μήνα και της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου ΗΠΑ (μέση τιμή του ευρώ προς δολάριο ΗΠΑ του προηγούμενου μήνα από την ημερομηνία παράδοσης του καυσίμου, βάσει των ισοτιμιών αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), ενώ τα ευρώ θα στρογγυλοποιούνται σε τρία (3) δεκαδικά ψηφία.

2. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει οι προσφορές των προμηθευτών να είναι σαφείς και να προσδιορίζουν ρητά τη μέθοδο τιμολόγησης του υπό προμήθεια καυσίμου σε ευρώ ανά λίτρο.

Άρθρο 3^ο
Πρόσθετα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης

1. **[ΓΟ : άρθρο 8, παραγρ. 1 β.(5)]** Σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 80 του Ν.4412/2016, κατά τη διαδικασία που περιγράφει στο άρθρο 8 και άρθρο 5 παρ.3 α. β. και γ. του Παραρτήματος «Α», απαιτείται επιπλέον να προσκομιστούν:

α. Δικαιολογητικά καταλληλότητας:

Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου, με το οποίο θα πιστοποιείται αφενός η εγγραφή του οικονομικού φορέα σ' αυτό και το ειδικό επάγγελμά του και αφετέρου, ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι την επίδοση της ηλεκτρονικής έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

β. Δικαιολογητικά οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας:

(1) Πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων που να καλύπτει το συνολικό ύψος της συμφωνίας πλαίσιο.

(2) Μέσος όρος των κύκλων εργασιών των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων ίσος ή μεγαλύτερος από το 25% του προϋπολογιζόμενου ποσού της παρούσας. Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δραστηριοποιείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων, η εν λόγω απαίτηση θα διαμορφώνεται αναλογικά σε σχέση με το χρονικό διάστημα δραστηριοποίησής του.

(3) Ο συμμετέχων οικονομικός φορέας οφείλει να αποδείξει την ανωτέρω ελάχιστη προϋπόθεση συμμετοχής, καταθέτοντας με την προσφορά του, τα ακόλουθα στοιχεία τεκμηρίωσης, σύμφωνα με την περί εταιρειών νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος:

(α) Ισολογισμούς και χρηματοοικονομικές καταστάσεις των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων, σε περίπτωση που υποχρεούται στην έκδοσή τους ή

(β) Δήλωση του συνολικού ύψους του ετήσιου κύκλου εργασιών, σε περίπτωση που δεν υποχρεούται στην έκδοση των ανωτέρω συνυποβάλλοντας νόμιμα αντίγραφα φορολογικών δηλώσεων (φορολογίας εισοδήματος ή εκκαθαριστικών ΦΠΑ).

γ. Δικαιολογητικά τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας:

(1) Κατάλογος των σημαντικότερων παραδόσεων που έχουν εκτελεσθεί κατά την προηγούμενη τριετία (3ετία), στον οποίο θα προσδιορίζονται η αξία, η ημερομηνία και ο τόπος παροχής, οι αποδέκτες τους, δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς (όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο), καθώς και το αν οι παραδόσεις πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και εάν περατώθηκαν κανονικά, συνοδευόμενες από τα πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και κανονικής περάτωσής των.

(2) Επ' αυτών διευκρινίζεται ότι εάν ο πελάτης είναι δημόσιος φορέας ως στοιχείο τεκμηρίωσης υποβάλλεται πιστοποιητικό που συντάσσεται από την αρμόδια δημόσια αρχή ή πρωτόκολλο παραλαβής. Εάν ο πελάτης είναι ιδιώτης, ως στοιχείο τεκμηρίωσης υποβάλλεται είτε πιστοποιητικό που συντάσσει ο ιδιώτης, είτε απλή δήλωση του υποψηφίου προμηθευτή.

2. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας συμμετέχει μόνος του στο διαγωνισμό, αλλά στηρίζεται στις ικανότητες μίας ή περισσότερων άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής, μερίμνη του συμμετέχοντος θα υποβάλλονται χωριστά και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης για τις οντότητες στις οποίες στηρίζεται.

3. Σε περίπτωση μη υποβολής των αναφερόμενων δικαιολογητικών, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

ΜΕΡΟΣ 2ο: Στοιχεία για την εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου

Άρθρο 4ο

Αυξομείωση Ποσοτήτων - Παραγγελιών

1. Η Π.Α. επιφυλλάσεται του δικαιώματος να αυξομειωθούν οι ποσότητες του υπό προμήθεια καυσίμου, ως ακολούθως :

- α. Αύξηση της υπό προμήθεια ποσότητας έως και 15 %.
- β. Μείωση της υπό προμήθεια ποσότητας έως και 50 %.

2. Οι παραπάνω αυξομειώσεις δε θα επιφέρουν καμία μεταβολή στην τιμή του υπό προμήθεια καυσίμου και στους υπόλοιπους όρους της προμήθειας.

Άρθρο 5ο

Διάρκεια Ισχύος Σύμβασης

1. Η σύμβαση ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής της και έως την ανάληψη του συνόλου της προϋπολογισθείσας αξίας του διαγωνισμού ή της παραλαβής του συνόλου της ποσότητας του καυσίμου, όποιο γεγονός επέλθει πρώτο.

2. Οι όροι και προϋποθέσεις της σύμβασης παραμένουν σε πλήρη ισχύ έως και την ολοκλήρωσή της.

3. Η παρούσα σύμβαση παύει να ισχύει σε περίπτωση που συναφθεί νέα συγκεντρωτική σύμβαση προμήθειας υπόψη καυσίμου των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 6ο

Τεχνικός Προσδιορισμός

1. Ο διαγωνισμός για την προμήθεια καυσίμου AVGAS 100LL, διενεργείται με βάση την ASTM D 910-07a Τεχνική Προδιαγραφή (Παράρτημα «Γ» της παρούσας) και με πίεση ατμών κατά REID από 5,5 μέχρι 7psi.

2. Ο μειοδότης προμηθευτής θα καταβάλλει προσπάθεια ώστε η πίεση ατμών κατά Reid του προς παράδοση καυσίμου να μην είναι κατώτερη των 6psi. Σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται ακαταλληλότητα του καυσίμου που τηρεί στα αποθέματά της η Π.Α. λόγω μειωμένης πίεσης ατμών, θα ενημερώνεται ο ανάδοχος ώστε η επόμενη προς παράδοση ποσότητα να έχει πίεση ατμών κατά το δυνατόν μεγαλύτερη των προβλεπόμενων στην ASTM D 910-07a, προκειμένου με την πρόσμιξη να αποκαθίσταται και η ποιότητα της προηγούμενης ποσότητας καυσίμου.

3. Ο ανάδοχος πρέπει να αναγράφει στην προσφορά του ότι το καύσιμο που προσφέρει συμμορφώνεται με την παραπάνω Τεχνική Προδιαγραφή.

4. Στο πιστοποιητικό καταλληλότητας που θα συνοδεύει κάθε παράδοση καυσίμου, θα βεβαιώνεται από τον προμηθευτή ότι το παραδιδόμενο καύσιμο είναι πλήρως συμμορφωμένο με την ισχύουσα Τεχνική Προδιαγραφή.

5. Στην περίπτωση που το προσφερόμενο καύσιμο παρουσιάζει αποκλίσεις ή διαφοροποιήσεις από αυτά που καθορίζονται στην Τεχνική Προδιαγραφή, αυτές πρέπει ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ να αναφέρονται με λεπτομέρειες στην προσφορά των προμηθευτών.

Άρθρο 7^ο **Παράδοση - Παραλαβή Καυσίμου**

1. Το υπό προμήθεια καύσιμο θα παραδίδεται τμηματικώς, ανάλογα με τις ανάγκες της Π.Α. με βυτιοφόρα (B/O) του προμηθευτή.

2. Ο τόπος παράδοσης καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Οι έδρες των ακόλουθων Μονάδων της Π.Α:

111ΠΜ/Βόλος - 112ΠΜ/Ελευσίνα - 113ΠΜ/Θεσσαλονίκη - 114ΠΜ/Τανάγρα - 116ΠΜ/Αραξος - 117ΠΜ/Ανδραβίδα - 120ΠΕΑ/Καλαμάτα - 123ΠΤΕ/Τατόι - 131ΣΜ/Ακτιο - Α/ΑΠ Χρυσούπολης/Καβάλα.

β. Σε περίπτωση ύπαρξης δυνατότητας από τον ανάδοχο, χωρίς αυτό να είναι δεσμευτικό, θα παραδίδεται καύσιμο και σε 115ΠΜ/Χανιά και Νήσο Σάμο.

3. Ο χρόνος παράδοσης καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία έγγραφης ενημέρωσης του αναδόχου από την Π.Α.

β. Σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, εφαρμογής Σχεδίου «Ξενοκράτης» και σε περιόδους κρίσεως-έντασης, πολέμου ή ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει τα καύσιμα κατά προτεραιότητα εντός 24 ωρών από την τοποθέτηση της παραγγελίας.

4. Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης των υλικών μπορεί να παρατείνεται για χρονικό διάστημα ίσο ή μικρότερο από τον αρχικό συμβατικό χρόνο παράδοσης, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 206 παρ.1 του Ν.4412/16. Η παράταση δίδεται πάντοτε υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της Αναθέτουσας Αρχής, για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων (άρθρο 207 του Ν.4412/16). Εάν λήξει

ο συμβατικός χρόνος παράδοσης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή , εάν λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό, ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος.

5. Στην περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης συνεπεία λόγων ανωτέρας βίας ή άλλων ιδιαίτερως σοβαρών λόγων που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών, δεν επιβάλλονται κυρώσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 207, του Ν.4412/16.

6. Ο ανάδοχος πριν από κάθε παράδοση καυσίμου, θα έρχεται σε συνεννόηση με τον εκπρόσωπο της Π.Α (201 ΚΕΦΑ/Δ7) για την έγκαιρη ειδοποίηση της παραλαμβάνουσας Μονάδας, ώστε να εξασφαλιστεί ο αναγκαίος αποθηκευτικός χώρος, να καθοριστεί η ακριβής ημερομηνία παράδοσης και να εκδοθούν οι απαραίτητες άδειες εισόδου.

7. Η ποιοτική και ποσοτική παραλαβή του καυσίμου θα πραγματοποιείται από αρμόδια Επιτροπή της κάθε Μονάδας παραλαβής η οποία συγκροτείται, με τη σύνταξη πρωτοκόλλου ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής παρουσία του προμηθευτή ή νόμιμου εκπροσώπου του, εφόσον ο ίδιος το επιθυμεί. Με μέριμνα της επιτροπής, ένα αντίγραφο του πρωτοκόλλου παραλαβής θα παραδίδεται/κοινοποιείται υποχρεωτικά στον προμηθευτή ή το νόμιμο εκπρόσωπό του.

8. Οι παραδόσεις θα διενεργούνται με βυτιοφόρα οχήματα του προμηθευτή σύμφωνα με τα ακόλουθα :

α. Το καύσιμο θα παραδίδεται τμηματικά στις Μονάδες παραλαβής της Π.Α και σε ποσότητες ανάλογα με τις ανάγκες αυτών.

β. Η προσωρινή ποιοτική παραλαβή του καυσίμου από τις Μονάδες θα πραγματοποιείται με βάση θεωρημένο από αρμόδια Κρατική Χημική Υπηρεσία πιστοποιητικό ποιοτικής κατάστασης το οποίο θα προσκομίζει ο ανάδοχος πριν από κάθε παράδοση και σύγκριση των αποτελεσμάτων των αναλύσεων που αναγράφονται στο πιστοποιητικό με τις απαιτούμενες από την Αναθέτουσα Αρχή τεχνικές προδιαγραφές. Το υπόψη πιστοποιητικό πρέπει να έχει εκδοθεί εντός των τελευταίων πέντε (5) εργάσιμων ημερών (από την προσκόμιση) και να αναγράφει τον αποθηκευτικό χώρο από τον οποίο έχει εξέλθει το καύσιμο για να χορηγηθεί στην Υπηρεσία. Τα καύσιμα θα τοποθετείται σε ξεχωριστή δεξαμενή ώστε να μη πραγματοποιείται ανάμειξη με το εν χρήση καύσιμο των Μονάδων και εν συνεχεία θα αποδεσμεύεται το βυτιοφόρο όχημα του προμηθευτή. Ακολούθως θα λαμβάνεται δείγμα από το παρεληφθέν καύσιμο και θα αποστέλλεται για έλεγχο στο αρμόδιο Χημείο της Π.Α.

γ. Η ποιοτική κατάσταση του καυσίμου θα βεβαιώνεται με τη χημική ανάλυση του αντίστοιχου δείγματος από το αρμόδιο Χημείο της Π.Α, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στα θεσμικά κείμενα της Π.Α διαδικασίες δειγματοληψίας. Τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων θα κοινοποιούνται από το Χημείο της ΠΑ και στην προμηθευτρια εταιρεία.

δ. Εφόσον διαπιστώνεται η καταλληλότητα του παρεληφθέντος καυσίμου από το αρμόδιο Χημείο, η Μονάδα θα προβαίνει στην οριστική παραλαβή του, ενώ σε περίπτωση ακαταλληλότητας ο ανάδοχος θα ενημερώνεται για την άμεση αντικατάστασή του ή την επαναφορά αυτού στην προβλεπόμενη προδιαγραφή. Σε περίπτωση αμφισβήτησης των αποτελεσμάτων αναλύσεων των

Χημείων της Π.Α από τον προμηθευτή, τα δείγματα θα αποστέλλονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους, η ανάλυση του οποίου θα είναι δεσμευτική για τους συμβαλλόμενους.

ε. Η ποσοτική παραλαβή του καυσίμου πέραν της προμέτρησης-επιμέτρησης των δεξαμενών δύναται να πραγματοποιείται και μέσω πιστοποιημένων, από αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ηλεκτρονικών μετρητών καυσίμου επί βυτιοφόρων οχημάτων, εφόσον αυτοί είναι διαθέσιμοι.

στ. Η παράδοση του καυσίμου θα πραγματοποιείται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας και η Υπηρεσία, εφόσον κριθεί απαραίτητο, έχει δικαίωμα ζύγισης του βυτίου πριν και μετά την εκφόρτωσή του σε πιστοποιημένες γεφυροπλάστιγγες.

ζ. Ο ανάδοχος με κάθε πλήρωση Β/Ο από τις εγκαταστάσεις του θα εκδίδει αντίστοιχο Δελτίο Αποστολής, το οποίο θα υπογράφεται από την αρμόδια επιτροπή της Π.Α (Μόνιμη Επιτροπή Παραλαβής Αεροπορικών Καυσίμων), η οποία είναι υπεύθυνη και για τη μολυβδοσφράγιση των δεξαμενών του βυτιοφόρου πριν την αναχώρησή του από τις εγκαταστάσεις του προμηθευτή.

η. Ο ανάδοχος πέραν του πιστοποιητικού καταλληλότητας του παραδιδόμενου εκάστοτε καυσίμου, οφείλει να προσκομίζει στην αρμόδια επιτροπή της Π.Α και τους εν ισχύ πιστοποιημένους ογκομετρικούς πίνακες των βυτιοφόρων οχημάτων, προκειμένου να διαπιστώνεται η ακρίβεια των παραδιδόμενων ποσοτήτων.

θ. Το οριστικό πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής της αρμόδιας επιτροπής των Μονάδων, μαζί με το δελτίο αποστολής του προμηθευτή και το πιστοποιητικό καταλληλότητας του καυσίμου, αποτελούν τα επίσημα δικαιολογητικά για την παραλαβή και χρέωση του καυσίμου στις Μονάδες καθώς και για την εξόφληση του προμηθευτή στη συνέχεια από την αρμόδια υπηρεσία της Π.Α.

ι. Ο ανάδοχος υποχρεούται να ενημερώνει την Π.Α. (201 ΚΕΦΑ/Δ7) για τα στοιχεία των οχημάτων και οδηγών που θα χρησιμοποιεί κατά τις παραδόσεις του καυσίμου, καθώς και για οποιαδήποτε αλλαγή αυτών, ώστε να εξασφαλίζεται η άδεια εισόδου αυτών στις Μονάδες της Π.Α.

9. Το κόστος των προαναφερθέντων αναλύσεων και ελέγχων από τα Χημεία της Π.Α θα βαρύνει τον προμηθευτή. Ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση εξόφλησης των εργαστηριακών εξετάσεων εντός **δέκα (10)** ημερών από την ανακοίνωση των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.

10. Η κυριότητα του καυσίμου, μεταβιβάζεται από τον προμηθευτή στην Υπηρεσία μετά την υπογραφή των πρωτοκόλλων ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής.

11. Οποτεδήποτε η Π.Α διαπιστώσει μη συμμορφώσεις με τις τιθέμενες προδιαγραφές και εν γένει τους όρους της συμφωνίας – πλαίσιο ή των εκτελεστικών συμβάσεων, θα ενημερώνει εγγράφως τον προμηθευτή, ο οποίος υποχρεούται να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες και να αναφέρει αυτές στην Αναθέτουσα Αρχή, εντός τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση των σχετικών ευρημάτων.

12. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει έντυπο διακίνησης και εμπορίας καυσίμου AVGAS 100 LL, στην Ελλάδα.

Άρθρο 8° **Δασμολόγηση Καυσίμου**

Παρέχεται στην Π.Α από τον προμηθευτή, η δυνατότητα προμήθειας δασμολογημένου καυσίμου, αναλόγως των αναγκών της. Σε περίπτωση τοποθέτησης παραγγελίας δασμολογημένου καυσίμου AVGAS 100LL ο ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση εκτελωνισμού του καυσίμου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και προσκομίζει τιμολόγιο που θα φέρει ανάλυση του κόστους σε καθαρή τιμή καυσίμου και κόστος τελωνειακής οφειλής (σύνολο των δασμών, των φόρων, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και των λοιπών δικαιωμάτων του Δημοσίου). Μαζί με το τιμολόγιο θα προσκομίζονται ως συνοδευτικά έγγραφα, τα αποδεικτικά είσπραξης της τελωνειακής οφειλής που εκδίδονται από την Τελωνειακή Αρχή και αποδεικνύουν αναλυτικά το κόστος της τελωνειακής οφειλής.

Άρθρο 9° **Κωδικοποίηση**

1. Απαιτείται η κωδικοποίηση του υπό προμήθεια καυσίμου.
2. Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ, για όσα από τα προσφερόμενα υλικά δεν είναι κωδικοποιημένα κατά NATO, πρέπει να αποδεχθούν γραπτώς με την προσφορά τους τη ΡΗΤΡΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ως Παράρτημα «Ζ» της παρούσας και τις STANAGs 3150, 3151, 4177, 4199, και 4438.
3. Η αποδοχή της ΡΗΤΡΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ αποτελεί ΑΠΑΡΑΒΑΤΟ ΟΡΟ και σε περίπτωση που δεν γίνεται δεκτή από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ οι προσφορές τους θα απορρίπτονται.
4. Οι υποχρεώσεις των μειοδοτών ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ως και της Υπηρεσίας, που απορρέουν από την αποδοχή της ΡΗΤΡΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ, έχουν ως ακολούθως :
  - α. Με την κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης του διαγωνισμού ο μειοδότης ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ είναι υποχρεωμένος να απευθυνθεί στην αρμόδια Αρχική Υπηρεσία Κωδικοποίησης Υλικών (ΑΥΚΥ), ήτοι το 201 ΚΕΦΑ/Τ2/5, προκειμένου να ενημερωθεί για τη διαδικασία απονομής κωδικών κατασκευαστή κατά NATO στους πραγματικούς κατασκευαστές – υποκατασκευαστές των υπό προμήθεια υλικών.
  - β. Πριν την υπογραφή της σύμβασης ο μειοδότης ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται να παραδώσει στον ΑΓΟΡΑΣΤΗ (Υπηρεσία Προμηθειών Πολεμικής Αεροπορίας – ΥΠ/ΠΑ) κατάσταση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (floppy disk 1,44 MB ή CD και σε μορφή αρχείου txt ή Excel) στην οποία να περιέχονται τα παρακάτω στοιχεία για όλα τα υπό προμήθεια υλικά.
    - (1) Ο σχετικός αριθμός (P/N) του πραγματικού κατασκευαστή.
    - (2) Ο κατά NATO κωδικός κατασκευαστή – υποκατασκευαστή.
    - (3) Η πλήρης ονομασία των υλικών στην Ελληνική και Αγγλική

(4) Ο NSN εφόσον το υλικό είναι κωδικοποιημένο.

γ. Η παραπάνω κατάσταση θα συμπεριλαμβάνεται ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ στη σύμβαση από την Υπηρεσία Προμηθειών (ΥΠ/ΠΑ) ως ιδιαίτερο Παράρτημα αυτής ενώ η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης θα αποστέλλεται από την Υπηρεσία στην ΑΥΚΥ (201 ΚΕΦΑ/Τ2/5).

δ. Εντός είκοσι (20) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ είναι υποχρεωμένος να απευθυνθεί στην αντίστοιχη ΑΥΚΥ (201 ΚΕΦΑ, Τηλ. 210 5504253 – 4254) προκειμένου να του δοθούν οδηγίες για τα τεχνικά στοιχεία των υλικών που απαιτούνται να χορηγήσει για την κωδικοποίηση των υλικών.

ε. Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται να διαβιβάσει στην αντίστοιχη ΑΥΚΥ τα ανωτέρω απαιτούμενα τεχνικά στοιχεία εντός σαράντα (40) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και σε κάθε περίπτωση όχι μετέπειτα από τον συμβατικό χρόνο παράδοσης των υλικών.

στ. Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ δεσμεύεται να εξασφαλίσει από τους πραγματικούς κατασκευαστές – υποκατασκευαστές των υπό προμήθεια υλικών την υποχρέωση να διαθέσουν τα παραπάνω στοιχεία για την κωδικοποίηση των υλικών που δεν είναι κωδικοποιημένα κατά ΝΑΤΟ.

ζ. Για όσα είδη της σύμβασης έχουν ήδη κωδικοποιηθεί, ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται :

(1) Να προσκομίσει στην ΑΥΚΥ σχετική δήλωση όπου θα δηλώνει τα NSN που έχουν αποδοθεί.

(2) Να προσκομίσει στην αρμόδια ΑΥΚΥ όποια τεχνικά στοιχεία των υλικών του ζητηθούν, εφόσον κριθούν αναγκαία για τη διευκόλυνση ταυτοποίησης και πλήρους αναγνώρισης των υλικών.

η. Μετά τη λήψη των παραπάνω στοιχείων και εφόσον αυτά ελεγχθούν και κριθούν ικανοποιητικά από την αντίστοιχη ΑΥΚΥ, ολοκληρώνονται οι υποχρεώσεις του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ όσον αφορά την κωδικοποίηση, γεγονός που γνωστοποιείται από την ΑΥΚΥ με τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης, η οποία αποτελεί δικαιολογητικό εξόφλησης του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ και εκδίδεται σε τέσσερα (4) αντίγραφα: ένα για τον ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ, ένα για την Υπηρεσία Προμηθειών (ΥΠ/ΠΑ) που παρακολουθεί τη σύμβαση, ένα για το Εθνικό Κέντρο Κωδικοποίησης (ΓΔΑΕΕ/ΔΑΩ&ΔΠ/ΤΜΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ) και ένα για το αρχείο της ΑΥΚΥ.

θ. Στα δικαιολογητικά πληρωμής του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ–ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ, για κάθε τμηματική παράδοση, πρέπει απαραίτητα να επισυνάπτεται και βεβαίωση της αντίστοιχης ΑΥΚΥ όπου θα βεβαιώνεται ότι για τα συγκεκριμένα είδη ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ολοκλήρωσε τις υποχρεώσεις του όσο αφορά την κωδικοποίησή τους. Σε περίπτωση που έχει προηγηθεί η έκδοση βεβαίωσης από την αντίστοιχη ΑΥΚΥ για όλα τα είδη που περιέχει η σύμβαση θα επισυνάπτεται επικυρωμένο από την ΑΥΚΥ αντίγραφο αυτής.

ι. Η υποχρέωση κωδικοποίησης των υλικών θεωρείται όρος καλής εκτέλεσης της εκτελεστικής σύμβασης, με συνέπεια η εγγυοδοσία καλής εκτέλεσης (5%) να καλύπτει και τις υποχρεώσεις του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ για κωδικοποίηση των υλικών.

Άρθρο 10°
Ασφάλεια Σημείων Φόρτωσης-Ναύλωσης – Ασφάλιση

Οι εγκαταστάσεις και τα μέσα του οικονομικού φορέα που χρησιμοποιεί, πρέπει να πληρούν τους ισχύοντες κατά σημείο φόρτωσης κανονισμούς ασφαλείας και φόρτωσης που προβλέπονται από την Εθνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία (άρθρο 210 του Ν.4412/16).

Άρθρο 11°
Πληρωμές

1. Η πληρωμή του οικονομικού φορέα θα γίνεται βάσει σύμβασης σε ευρώ (€), σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην κατακυρωτική απόφαση της σύμβασης, αναλόγως του τρόπου χρηματοδότησης, μετά την οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή της προμήθειας του καυσίμου (άρθρο 200 του Ν.4412/16), από την αρμόδια Επιτροπή της Υπηρεσίας με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά, υπό τον όρο ότι δεν συντρέχει περίπτωση με έκπτωση ή περίπτωση επιβολής προστίμων ή άλλων οικονομικών κυρώσεων εις βάρος του.

2. Η τιμολόγηση του εκάστοτε παραλαμβανόμενου καυσίμου θα γίνεται με βάση τον τύπο του προμηθευτή με μεταβολή του PLATT's High FOB Med του προηγούμενου μήνα και της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου ΗΠΑ (μέση τιμή του ευρώ προς δολάριο ΗΠΑ του προηγούμενου μήνα από την ημερομηνία παράδοσης του καυσίμου, βάσει των ισοτιμιών αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), ενώ τα ευρώ θα στρογγυλοποιούνται σε τρία (3) δεκαδικά ψηφία.

3. Η πληρωμή θα γίνεται με την εξόφληση του 100% της συμβατικής αξίας των ποσοτήτων που παραδόθηκαν (τμηματικές παραδόσεις με τμηματικές πληρωμές) με την έκδοση Τακτικού Χρηματικού Εντάλματος (ΤΧΕ) ή σε βάρος πιστώσεων Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής (ΧΕΠ). Το ΤΧΕ θα υποβάλλεται με μέριμνα του 201ΚΕΦΑ και η εξόφληση θα πραγματοποιείται από το αρμόδιο Δημόσιο Στρατιωτικό Ταμείο (Δ.Σούτσου 40), όταν το ποσό υπερβαίνει τα 1.000,00 €. Ο προμηθευτής υποχρεούται να προσκομίσει προς την Υπηρεσία στο χρόνο που θα του ζητηθεί, τον αριθμό λογαριασμού (κατά IBAN) της επιχείρησης και την Τράπεζα μέσω της οποίας θα γίνει η εξόφληση. Σε αυτή την περίπτωση το τιμολόγιο θα εκδοθεί ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ. Το αρμόδιο Δημόσιο Στρατιωτικό Ταμείο (Δ. Σούτσου 40) προβαίνει στην εξόφληση του προμηθευτή στο λογαριασμό Τραπεζής που έχει δηλωθεί και στην απόδοση του Φόρου Εισοδήματος.

4. Τα αναγκαία δικαιολογητικά πληρωμής για την εξόφληση της προμήθειας των ειδών θέματος είναι :

α. Πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής του υπό προμήθεια καυσίμου, το οποίο θα συνυπογράφεται από τον προμηθευτή ή νόμιμο εκπρόσωπο του αμέσως μετά την εκφόρτωσή του στις δεξαμενές της παραλαμβάνουσας Μονάδας.

β. Η προσκόμιση εκ μέρους του αναδόχου :

(1) Τιμολογίου.

(2) Γραμματίου εισαγωγής του υπό προμήθεια καυσίμου

στις αποθήκες της Π.Α.

(3) Πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας του αρμοδίου Δημοσίου Ταμείου (είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης), δηλαδή βεβαίωση ότι δεν εκκρεμεί οφειλή σε βάρος του προμηθευτή.

(4) Πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής), για το απασχολούμενο προσωπικό, εφόσον το ποσό που πρόκειται να πληρωθεί υπερβαίνει τα 2.934,70 €.

(5) Ζυγολογίου (εάν απαιτείται) ή άλλα επίσημα βεβαιωτικά στοιχεία.

(6) Βεβαίωσης κωδικοποίησης του προϊόντος, που εκδίδεται από το 201 ΚΕΦΑ/ΑΥΚΥ (τηλ.210 5504254).

(7) Αποδεικτικού καταβολής αντιτίμου τυχόν απαιτούμενων χημικών ελέγχων/αναλύσεων, όταν εκτελούνται σε εργαστήρια της Υπηρεσίας.

(8) Αποδεικτικών οικείας τελωνειακής αρχής είσπραξης της τελωνειακής οφειλής (δασμών, ΦΠΑ, λοιπών φόρων κλπ), αναλύοντας αυτή, εφόσον πρόκειται για προμήθεια δασμολογημένου καύσιμου.

Επισημαίνεται ότι ο προμηθευτής υποχρεούται να μεριμνήσει ώστε να εξασφαλιστεί πρόσβαση στο 201ΚΕΦΑ, στα επίσημα στοιχεία – τιμές που δημοσιοποιούνται στο δελτίο Platt's. Έως την εξασφάλιση της πρόσβασης υποχρεούται να προσκομίζει μαζί με το τιμολόγιο παραστατικά που επιβεβαιώνουν τις τιμές τιμολόγησης καθώς και τη μέση τιμή πώλησης της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος του προηγούμενου μήνα της, Ευρώ προς Δολάριο ΗΠΑ.

(9) Κάθε άλλου δικαιολογητικού που απαιτείται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και ζητείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή.

5. Σε περίπτωση εγκατάστασής τους στην αλλοδαπή, τα δικαιολογητικά των παραπάνω περιπτώσεων (3) και (4) εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένοι, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.

6. Η μη προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας αποτελεί λόγο λύσης της σύμβασης.

7. Χρόνος εξόφλησης : **Εντός δεκαπέντε (15) ημερών** από την επομένη της υποβολής του τιμολογίου πώλησης από τον προμηθευτή και υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :

α. Η εξόφληση γίνεται με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά πληρωμής και τα λοιπά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 200 του Ν.4412/16 και την ισχύουσα νομοθεσία για την εξόφληση τίτλων πληρωμής ή την είσπραξη απαιτήσεων από το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ (αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).

β. Η υποβολή του τιμολογίου δεν μπορεί να γίνει πριν από την ημερομηνία εκάστης τμηματικής παραλαβής των προς προμήθεια ειδών και την

έκδοση του αντίστοιχου πρωτοκόλλου. Εάν ο προμηθευτής εκδώσει τιμολόγιο ως συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο του συμβατικού αντικειμένου, η ως άνω προθεσμία υπολογίζεται από την επομένη της σύνταξης του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής.

8. Η πληρωμή – εξόφληση του προμηθευτή θα γίνεται, υπό τις εξής προϋποθέσεις :

α. Στο πρωτόκολλο δε θα αναγράφονται παρατηρήσεις ή δεν θα υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση του καυσίμου.

β. Ο προμηθευτής θα έχει προσκομίσει και τα υπόλοιπα προβλεπόμενα από τη σύμβαση δικαιολογητικά.

9. Σε περίπτωση που η εξόφληση καθυστερήσει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή του τιμολογίου από τον προμηθευτή, η Υπηρεσία καθίσταται υπερήμερη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4152/13 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2011/7 της 16-02-2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές» (ΦΕΚ τ.Α΄ 107/9-5-2013) και το οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται έντοκα, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση του προμηθευτή, σε επιτόκιο το οποίο είναι ίσο προς το σύνολο του επιτοκίου αναφοράς (το επιτόκιο που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις πλέον πρόσφατες βασικές της πράξεις αναχρηματοδότησης) συν οκτώ (8,00) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες.

10. Ο προμηθευτής επιβαρύνεται επιπλέον :

α. Μεταφορικά, ζυγιστικά, εκφορτωτικά λοιπά έξοδα μέχρι την παράδοση του καυσίμου στις αποθήκες των Ε.Δ.

β. Το κόστος τυχόν εργαστηριακών ελέγχων.

γ. Με κρατήσεις ποσοστού 6,2061% που διενεργούνται για την προμήθεια καυσίμου θέματος ως εξής :

Περιγραφή Κρατήσεων	Ποσοστά
Υπέρ ΜΤΑ	4 %
Υπέρ ΕΛΟΑΑ	2 %
Χαρτόσημο 2%	0,12%
ΟΓΑ 20% επί Χαρτοσήμου	0,024%
Υπέρ Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)	0,06%
Χαρτόσημο 3% Υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ	0,0018%
ΟΓΑ 20% επί Χαρτοσήμου ΕΑΑΔΗΣΥ	0,00036%
Σύνολο	6,2061%

11. Η προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL απαλλάσσεται της επιβολής ΦΠΑ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν.2859/00, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και των εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων. Με μέριμνα της Υπηρεσίας, θα χορηγείται ατέλεια πριν από κάθε παραλαβή, εφόσον πρόκειται για προμήθεια αδασμολόγητου καυσίμου.

12. Κατά την πληρωμή του προμηθευτή, παρακρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με το Ν.4254/14, φόρος εισοδήματος ποσοστού 1% επί της συμβατικής αξίας.

13. Η Υπηρεσία δεν ευθύνεται για καθυστέρηση πληρωμής του προμηθευτή, όταν αυτή οφείλεται σε υπαιτιότητα αυτού όπως π.χ σε μη έγκαιρη παράδοση των τιμολογίων, σε λανθασμένη έκδοση αυτών, σε συμβατικές παραβάσεις κλπ ή όταν άλλοι παράγοντες άσχετοι προς την ευθύνη της Υπηρεσίας την προκαλούν.

Άρθρο 12° **Γενικές Επισημάνσεις**

1. Στην περίπτωση που παρουσιάζονται αποκλίσεις ή διαφοροποιήσεις από αυτά που καθορίζονται στην παρούσα διακήρυξη, θα πρέπει ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ να αναφέρονται με λεπτομέρεια στην προσφορά των οικονομικών φορέων.

2. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα :

α. Μονομερούς λύσης της σύμβασης, σε οποιοδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια αυτής, εφόσον δημιουργηθούν προβλήματα στην υλοποίησή της ή κριθεί ασύμφορη.

β. Τροποποίησης των όρων της σύμβασης κατά τις κείμενες διατάξεις, εφόσον απαιτηθεί, κατόπιν κοινής συμφωνίας των αντισυμβαλλομένων μερών και ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

3. Η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για μέτρα που τυχόν θα ληφθούν από οποιαδήποτε αρχή κατά τη διάρκεια της σύμβασης αυτής, περί αύξησης των κάθε φύσεως δαπανών, φόρων, τελών και δεν ευθύνεται ούτε αποδέχεται οποιαδήποτε επίδραση στην ποιότητα των υπό προμήθεια ειδών και γενικότερα της τήρησης των όρων της σύμβασης. Εξαιρείται η περίπτωση τροποποίησης του ΦΠΑ που διέπει τις υπηρεσίες θέματος και βαρύνει σε κάθε περίπτωση την Υπηρεσία.

4. Οποιαδήποτε μεταβολή στην ισχύουσα νομοθεσία που διέπει την παρούσα διακήρυξη/ σύμβαση αυτής, αφενός είναι δεσμευτική για τον ανάδοχο ο οποίος και οφείλει να εφαρμόσει τις τυχόν αλλαγές άμεσα και αφετέρου, δεν δύναται σε καμία περίπτωση η μεταβολή αυτή να προκαλέσει οποιαδήποτε πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για την Υπηρεσία.

5. Άπαντες οι όροι της σύμβασης θεωρούνται ουσιώδεις.

6. Η σύμβαση κατισχύει κάθε άλλου κειμένου στο οποίο στηρίζονται, όπως προσφορά, διακήρυξη, απόφαση κατακύρωσης ή ανάθεσης, εκτός καταδήλων σφαλμάτων ή παραδρομών.

7. Σε περίπτωση που η σύμβαση που θα υπογραφεί καταλείπει κενά, επειδή τα αντισυμβαλλόμενα μέρη δεν προέβλεψαν κάποιο ή κάποια συγκεκριμένα θέματα, τότε αυτά θα συμπληρωθούν

με συμπληρωματική ερμηνεία, σύμφωνα με την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη και ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

8. Οποιοδήποτε ζήτημα αναφύεται κατά την υλοποίηση της σύμβασης, θα επιλύεται στο πλαίσιο της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών. Οι διαφορές που αφορούν ζητήματα ερμηνείας και εκτέλεσης των συμβατικών όρων, υπάγονται στη δικαιοδοσία του αρμόδιου Δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου καταρτίστηκε η σύμβαση.

9. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ως προς την ερμηνεία και την εκτέλεση σύμβασης καθ' όλη τη διάρκειά της, η διαφορά θα τίθεται κατόπιν προσφυγής του ενός εκ των δύο μερών υπό την κρίση των αρμοδίων δικαστηρίων, εφαρμοζόμενου του Ελληνικού Δικαίου και των οποίων η απόφαση καθίσταται τελεσιδίκως οριστική για αμφοτέρους. Τα δικαστικά έξοδα βαρύνουν τον εκ των συμβαλλομένων καταδικαζόμενο.

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ «1»: ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΡΟΣΘΗΚΗ «1» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «Β»
ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Η προσφερόμενη τιμή για το ζητούμενο από τη διακήρυξη καύσιμο αφορά σε τιμή σε € ανά Λίτρο (€/L) και θα υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο με στρογγυλοποίηση του ποσού € με τρία δεκαδικά ψηφία :

Προσφερόμενος τύπος τιμολόγησης : .....

[Να αναγράφει ο προσφερόμενος τύπος για την τιμολόγηση βάσει του οποίου η τιμή προμήθειας για το καύσιμο σε € ανά Λίτρο (€/L) θα προκύπτει ως συνάρτηση των ακόλουθων :

*PLATT's High FOB Med κατά τον μήνα Ιούλιο 2016.
Μεταβαλλόμενη τιμή σε USD/MT ως δημοσιεύεται στο δελτίο PLATTS).*

Ισοτιμίας €/USD, με εφαρμογή μέσης τιμής του ευρώ προς δολάριο ΗΠΑ του μήνα Ιουλίου 2016 βάσει των ισοτιμιών αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Σύμφωνα με την ανωτέρω προσφερόμενη μέθοδο τιμολόγησης με εφαρμογή στον τύπο της τιμής [PLATT's High FOB Med] = 440,55 USD/MT και ισοτιμίας 1€ = 1,1069 USD μηνός Ιουλίου 2016 ως ζητείται από τη διακήρυξη, αποκλειστικά για την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς στο διαγωνισμό, υπολογίζονται και αναγράφονται στα αντίστοιχα πεδία οικονομικής προσφοράς του διαγωνισμού οι ακόλουθες τιμές :

Παράδοση με βυτιοφόρα : ..... €/L

Οι ανωτέρω τιμές είναι ενδεικτικές καθώς αφορούν σε παραδείγματα υπολογισμού με εφαρμογή της προσφερόμενης μεθόδου τιμολόγησης βάσει συγκεκριμένης τιμής PLATT's High FOB Med και ισοτιμίας €/USD ως αναγράφεται στη διακήρυξη. Ως εκ τούτου δύναται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών του διαγωνισμού.

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ AVGAS 100LL [(BENZINΗ-NATO F-18) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ]

ASTM D 910-07a

Αυτή η προδιαγραφή εκδόθηκε με τη στάνταρ ονομασία D910. Ο αριθμός αμέσως μετά την ονομασία δείχνει το έτος της αρχικής υιοθέτησης, ή σε περίπτωση αναθεώρησης, το έτος της τελευταίας αναθεώρησης. Ο αριθμός των παρενθέσεων δείχνει το έτος της τελευταίας επανέγκρισης. Ένας δείκτης (ε) δείχνει μια εκδοτική αλλαγή από την τελευταία αναθεώρηση ή επανέγκριση.

Αυτή η προδιαγραφή εγκρίθηκε για χρήση από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Άμυνας.

1. Σκοπός*

1.1 Αυτή η προδιαγραφή καλύπτει τη διαμόρφωση προδιαγραφών για αγορές αεροπορικού καυσίμου κατόπιν συμβάσεων και στοχεύει κυρίως στη χρήση από τις υπηρεσίες που αγοράζουν.

1.2 Καθορίζει δε ειδικούς τύπους αεροπορικών καυσίμων για πολιτική χρήση. Δεν περιλαμβάνει όλα τα καύσιμα που απαιτούνται για παλινδρομικούς κινητήρες. Επιπλέον, ορισμένος εξοπλισμός ή προϋποθέσεις χρήσης επιτρέπουν ένα ευρύτερο ή μικρότερο φάσμα χαρακτηριστικών απ' ό,τι φαίνεται σ' αυτή τη προδιαγραφή.

2. Σχετικά Έγγραφα

2.1 Στάνταρ Χαρακτηριστικά ASTM (2)

D86 Δοκιμαστική Μέθοδος για Απόσταξη των Προϊόντων Πετρελαίου σε Ατμοσφαιρική Πίεση

D93 Δοκιμαστικές Μέθοδοι για το Σημείο Λάμψης με τον Κλειστό Δοκιμαστικό Σωλήνα Pensky-Martens

D130 Δοκιμαστική Μέθοδος για Διάβρωση στο Χαλκό από τα Προϊόντα Πετρελαίου με το Τεστ Ταινίας Χαλκού

(1) Αυτή η προδιαγραφή είναι κάτω απ' τη δικαιοδοσία της Επιτροπής D02 του ASTM για τα Προϊόντα Πετρελαίου και τα Λιπαντικά και είναι άμεση ευθύνη της Υποεπιτροπής D02.10.02 για τα Αεροπορικά Καύσιμα.

Η τωρινή έκδοση εγκρίθηκε 1 Δεκ.2007 και εκδόθηκε τον Ιαν 2008. Αρχικά εγκρίθηκε το 1947 σε αντικατάσταση της προηγούμενης D615. Η πιο πρόσφατη προηγούμενη έκδοση εγκρίθηκε το 2007 σαν D910-07.

(2) Για τις σχετικές προδιαγραφές του ASTM, επισκεφθείτε το website του ASTM, www.astm.org ή επικοινωνήστε με την Υπηρεσία Πελατών του ASTM στο service@astm.org. Για πληροφορίες στο Ετήσιο Έντυπο ASTM Προδιαγραφών,

ανατρέξατε στο Συνοπτικό Έγγραφο Προδιαγραφών στη σελίδα για την ιστοσελίδα του ASTM.

---

* Σύνοψη των Τροποποιήσεων εμφανίζεται στο τέλος αυτής της προδιαγραφής

D323 Δοκιμαστική Μέθοδος για την Πίεση Ατμού των Προϊόντων Πετρελαίου (Μέθοδος Reid)

D357 Μέθοδος Ελέγχου για Χαρακτηριστικά Κρούσης (Εκτόνωσης) για τα Καύσιμα Κινητήρων Αριθμού Οκτανίων κάτω του 100 με τη Μέθοδο Κινητήρων (3)

D381 Δοκιμαστική Μέθοδος για Περιεχόμενο Κόλλας στα Καύσιμα με Εξαέρωση Jet.

D614 Μέθοδος Ελέγχου για Χαρακτηριστικά Κρούσης (Εκτόνωσης) των Αεροπορικών Καυσίμων με την Αεροπορική Μέθοδο (3)

D873 Δοκιμαστική Μέθοδος για τη Σταθερότητα Οξειδωσης των Αεροπορικών Καυσίμων (Μέθοδος Πιθανού Ιζήματος)

D909 Δοκιμαστική Μέθοδος για Υπερφορτωμένη Μέτρηση Αεροπορικών Καυσίμων Ανάφλεξης

D1094 Δοκιμαστική Μέθοδος για την Αντίδραση του Νερού των Αεροπορικών Καυσίμων

D1266 Δοκιμαστική Μέθοδος για Θείο στα Προϊόντα Πετρελαίου (Μέθοδος Λαμπτήρα)

D1298 Δοκιμαστική Μέθοδος για την Πυκνότητα ,τη Σχετική Πυκνότητα (Ειδικό Βάρος) ή το API Βάρος του Ακατέργαστου Πετρελαίου και των Υγρών Προϊόντων Πετρελαίου με την Μέθοδο της Υδρομέτρησης.

D1948 Μέθοδος Ελέγχου για Χαρακτηριστικά Κρούσης (Εκτόνωσης) των Καυσίμων Κινητήρων Άνω των 100 Αριθμού Οκτανίων με τη Μέθοδο των Κινητήρων (3)

D2386 Δοκιμαστική Μέθοδος για το Σημείο Ψύξης των Αεροπορικών Καυσίμων

D2392 Δοκιμαστική Μέθοδος για το Χρώμα των Βαμμένων Αεροπορικών Καυσίμων

D2622 Δοκιμαστική Μέθοδος για το Θείο στα Προϊόντα Πετρελαίου με Φασματομετρία Διασκορπισμένου Μήκους Κύματος Ακτίνων Χ Φθορισμού

D2624 Δοκιμαστικές Μέθοδοι για την Ηλεκτρική Αγωγιμότητα των Αεροπορικών και Αποσταγμένων Καυσίμων.

D 2700 Δοκιμαστική Μέθοδος για τον Αριθμό Οκτανίων του Καυσίμου των Κινητήρων Ανάφλεξης

D3338 Δοκιμαστική Μέθοδος για την Εκτίμηση της Καθαρής Θερμότητας Καύσης των Αεροπορικών Καυσίμων

D3341 Δοκιμαστική Μέθοδος για Μόλυβδο στο Καύσιμο με την Ιωδιούχο - Μονοχλωριούχο Μέθοδο

(3) Έχει αποσυρθεί

D 4052 Δοκιμαστική Μέθοδος για την Πυκνότητα και την Σχετική Πυκνότητα των Υγρών με Ψηφιακό Μέτρο Πυκνότητας

D 4057 Πρακτική εξάσκηση στην δια χειρός δειγματοληψία του Πετρελαίου και των Προϊόντων Πετρελαίου

D 4171 Προδιαγραφή για τους Αναστολείς Ψύξης του Συστήματος των Καυσίμων

D 4177 Πρακτική Εξάσκηση για Αυτόματη Δειγματοληψία του Πετρελαίου και των Προϊόντων Πετρελαίου

D 4306 Πρακτική Εξάσκηση για Δείγματα Containers Αεροπορικών Καυσίμων για Δοκιμές που Επηρεάζονται από Ίχνη Μόλυνσης

D4529 Δοκιμαστική Μέθοδος για Εκτίμηση της Καθαρής Θερμότητας της Καύσης των Αεροπορικών Καυσίμων

D4809 Δοκιμαστική Μέθοδος για τη Θερμότητα της Καύσης Καυσίμων Υγρού Υδρογονάνθρακα με Θερμιδόμετρο με Φιάλη (Μέθοδος Ακριβείας)

D4865 Οδηγός για τη Δημιουργία και την Απώλεια του Στατικού Ηλεκτρισμού στα Καύσιμα Πετρελαίου

D5006 Δοκιμαστική Μέθοδος για τη Μέτρηση των Αναστολέων του Συστήματος Ψύξης των Καυσίμων (Τύπου Αιθέρος) στα Αεροπορικά Καύσιμα

D5059 Δοκιμαστικές Μέθοδοι για Μόλυβδο στο Καύσιμο με Φασματοσκόπηση Ακτίνων Χ

D5190 Δοκιμαστική Μέθοδος για Πίεση Ατμού των Προϊόντων Πετρελαίου (Αυτόματη Μέθοδος)

D5191 Δοκιμαστική Μέθοδος για Πίεση Ατμού των Προϊόντων Πετρελαίου (Μίνι Μέθοδος)

D6469 Οδηγός για Μικροβιακή Μόλυνση στα Καύσιμα

E-29 Πρακτική Εξάσκηση για Χρήση Σημαντικών Ψηφιακών στα Δοκιμαστικά Δεδομένα για τον Καθορισμό Αντιστοιχίας με τις Προδιαγραφές.

3. Ορολογία

3.1 Ορισμοί :

3.1.1 αεροπορικό καύσιμο, - βενζίνη που έχει ειδικές ιδιότητες κατάλληλες για εφοδιασμό αφών που διαθέτουν παλινδρομικούς κινητήρες με ανάφλεξη.

3.1.1.1 Επιχειρηματολογία- Οι κύριες ιδιότητες περιλαμβάνουν όρια πτητικότητας της ουσίας, σταθερότητα, επιδόσεις χωρίς εκρηκτικότητα στον κινητήρα για τον οποίο προορίζεται, και καταλληλότητα για επιδόσεις χαμηλής θερμότητας.

4. Γενικά

4.1 Αυτή η προδιαγραφή, εκτός κι αν δοθεί διαφορετικά ,περιγράφει τις απαιτούμενες ιδιότητες της αεροπορικής βενζίνης κατά το χρόνο και τον τόπο της παράδοσης.

5. Ταξινόμηση

5.1 Τέσσερις κατηγορίες αεροπορικής βενζίνης παρέχονται και είναι γνωστές ως :

Κατηγορία 80
Κατηγορία 91
Κατηγορία 100
Κατηγορία 100LL

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1- Οι παραπάνω ονομασίες κατηγοριών βασίζονται στους αριθμούς οκτανίων τους όπως προσμετρώνται από την τωρινή απαρχαιωμένη δοκιμαστική μέθοδο D614 (που σταμάτησε το 1970). Ένας πίνακας για τη μετατροπή των αριθμών οκτανίων/επιδόσεων που τον έχουμε από την Δοκιμαστική Μέθοδο Κινητήρων D2700 σε αεροπορικές μετρήσεις δημοσιεύθηκε πρόσφατα στην Προδιαγραφή D-910 -94 στον Ετήσιο κατάλογο των προδιαγραφών ASTM, Τόμος 05.01

5.2 Οι κατηγορίες 100 και 100LL αντιπροσωπεύουν δύο αεροπορικές βενζίνες ιδανικές για αντικροτική ποιότητα αλλά που διαφέρουν σε μέγιστη περιεκτικότητα και χρώμα. Το χρώμα καθορίζει τη διαφορά για κινητήρες που έχουν χαμηλή αντοχή στο μόλυβδο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2 – Ο κατάλογος και οι ανάλογες απαιτήσεις για τις κατηγορίες αεροπορικής βενζίνης 91/96, 108/135 και 115/145 εμφανίστηκαν στην έκδοση του 1967 αυτής της προδιαγραφής. Η Στρατιωτική Προδιαγραφή των ΗΠΑ MIL-G-5572F ,με ημερομηνία 24 Ιαν 1978 (που αποσύρθηκε στις 22 Μαρτίου 1988), καλύπτει επίσης την αεροπορική βενζίνη κατηγορίας 115/145 και υπάρχει σαν αναφορά έρευνας.(4)

(4) Τα στοιχεία που το αποδεικνύουν έχουν αρχειοθετηθεί στο Διεθνές Αρχηγείο ASTM και μπορούν να ληφθούν κατόπιν αιτήματος για Αναφορά Έρευνας RR : D02-1255

5.3 Αν και οι ονομασίες των κατηγοριών δείχνουν μόνον μια απλή μέτρηση οκτανίων για κάθε κατηγορία, πρέπει να εκπληρώνουν μια ελάχιστη μέτρηση ασθενούς μίγματος και μια ελάχιστη μέτρηση πλούσιου μίγματος (δείτε XI.2.2)

6. Υλικά και Κατασκευή

6.1 Η αεροπορική βενζίνη, εκτός κι αν καθοριστεί διαφορετικά σ' αυτή την προδιαγραφή, θα αποτελείται από μίγματα υδρογονανθράκων που εξάγονται από ακατέργαστο πετρέλαιο, φυσική βενζίνη, ή μίγματα με συνθετικούς υδρογονάνθρακες ή αρωματικούς υδρογονάνθρακες ή και τους δύο.

6.2 Πρόσθετα-Υποχρεωτικά ,θα προστεθούν σε κάθε κατηγορία αεροπορικής βενζίνης στην ποσότητα και στη σύνθεση που καθορίζεται στην ακόλουθη λίστα των εγκεκριμένων υλικών.

6.2.1 Τετρααιθυλιούχος μόλυβδος, θα προστίθεται με τη μορφή ενός αντικροτικού μίγματος που περιλαμβάνει μάζα όχι λιγότερο του 61% του τετρααιθυλιούχου μολύβδου και επαρκές αιθυλενοδιβρωμίδιο για να εξασφαλίζει δύο άτομα βρωμίου ανά ένα άτομο μόλυβδου. Η ισορροπία του μίγματος δεν θα περιλαμβάνει άλλα πρόσθετα συστατικά εκτός από κηροζίνη, ένα εγκεκριμένο

αναστολέα οξειδωσης, και μπλε βαφή, όπως καθορίζεται εδώ. Το μέγιστο ποσοστό συγκέντρωσης για κάθε κατηγορία βενζίνης καθορίζεται στον Πίνακα 1.

6.2.1.1 Αν συμφωνηθεί αμοιβαία μεταξύ του παραγωγού καυσίμων και του πωλητή του πρόσθετου, το αντικροτικό μίγμα τετρααιθυλιούχου μολύβδου μπορεί να διαλυθεί με 20% μάζα ενός αρωματικού διαλύτη με ελάχιστο σημείο λάμψης στους 60° C σύμφωνα με τις Δοκιμαστικές Μεθόδους D93 όταν το προϊόν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί σε ψυχρά κλίματα. Το περιεχόμενο TEL του διαλυμένου προϊόντος ελαττώνεται σε 49% μάζα, έτσι ώστε η ποσότητα του αντικροτικού πρόσθετου πρέπει να προσαρμοσθεί για να επιτευχθεί το απαραίτητο επίπεδο του μολύβδου. Το διαλυμένο προϊόν ακόμη δίνει δύο άτομα βρωμίου ανά ένα μολύβδου.

6.2.2 Βαφές- Τα μέγιστα όρια συγκέντρωσης σε κάθε κατηγορία βενζίνης καθορίζονται στον Πίνακα 1.

6.2.2.1 Η μόνη μπλε βαφή που θα υπάρχει στην τελειωμένη βενζίνη θα είναι κυρίως 1,4 διαλκαλική αμινοανθρακικόνη.

6.2.2.2 Οι μόνες κίτρινες βαφές που θα υπάρχουν στην τελειωμένη βενζίνη θα είναι κυρίως π-διαιθυλιούχο αμινοαζωβενζόλιο (Κατάλογος Χρωμάτων No 11021) ή 1,3 βενζοδιόλη 2,4 δύο φορές (αλκαλ φαινολ αζω)

6.2.2.3 Η μόνη κόκκινη βαφή που θα υπάρχει στην τελειωμένη βενζίνη θα είναι κυρίως παράγωγα της αζωβενζο-4-αζω-2- ναφθόλης.

6.2.2.4 Η μόνη πορτοκαλί βαφή που θα υπάρχει στην τελειωμένη βενζίνη θα είναι κυρίως βενζο-αζω-2-ναφθόλη (Κατάλογος Χρωμάτων No 12055).

6.3 Πρόσθετα - Αυτά μπορεί να προστεθούν σε κάθε κατηγορία αεροπορικής βενζίνης σε ποσότητα και σε σύνθεση καθορισμένη στην ακόλουθη λίστα των εγκεκριμένων υλικών. (5) Οι ποσότητες και οι τύποι θα ορίζονται από τους

(5) Οι πληροφορίες που υποστηρίζουν (οδηγίες για την έγκριση ή μη των πρόσθετων) έχουν αρχειοθετηθεί στο Διεθνές Αρχηγείο ASTM και μπορούν να ληφθούν με Αίτημα Αναφοράς RR D02-1125

κατασκευαστές. Τα πρόσθετα που προστίθενται μετά το στάδιο κατασκευής θα καθορίζονται επίσης.

6.3.1 Αντι-οξειδωτικά- Οι ακόλουθοι αναστολείς οξειδωσης μπορεί να προστεθούν στη βενζίνη ξεχωριστά, ή σε συνδυασμό, σε συνολική συγκέντρωση που να μην υπερβαίνει 12 mg του αναστολέα (χωρίς να υπολογισθεί το βάρος του διαλύτη) ανά λίτρο καυσίμου.

6.3.1.1 2,6δι-τρι-βουτυλο-4-μεθυλοφαινόλη

6.3.1.2 2,4 διμεθυλο-6-τρι βουτυλοφαινόλη

6.3.1.3 2,6 δι-τρι-βουτυλοφαινόλη

6.3.1.4 75% ελάχιστο 2,6 –διτρι βουτυλοφαινόλη συν 25% μέγιστο αναμειγμένες τρι- και τρι-τριτοταγείς βουτυλοφαινόλες .

6.3.1.5 75% ελάχιστο δι και τρι-ισοπροπυλικές φαινόλες συν 25% μέγιστο δι- και τρι-τριτοταγείς βουτυλο-φαινόλες.

ΠΙΝΑΚΑΣ Λεπτομερείς Απαιτήσεις για τα Αεροπορικά Καύσιμα (A)

	Κατηγορία	Κατηγορία	Κατηγορία	Κατηγορία
Δοκιμ.Μέθοδος				
ASTM(B)0	80	91	100LL	100

Μετρήσεις Οκτανίων

Τιμή Κρούσης Ασθενές μίγμα(C)

91.0	Αρ.Οκτανίων Κινητ. D2700	Ελαχ.	80.7	90.8	99.6	99.6
	Ασθενής Μέτρηση Αεροπ.Καυσ.	Ελαχ.			80.0	
	Τιμή Κρούσης,πλούσιο μίγμα					
	Αρ.Οκτανίων D909	Ελαχ.	87	98		
	Αρ.Επιδόσεων(D,E) D909	Ελαχ.			130.0	130.0

	Τετρααιθυλ.Μόλυβδος, D3341 ή D5059					
	TEL/L	Μέγ.	0.13		0.53	0.53
	gPb/L	Μεγ.	0.14		0.56	0.56
	Χρώμα		Κόκκ.		Καφέ	Μπλε
	Πράσινη D2392					
	Περιεχόμενο Βαφής(F)					
	Μπλε Βαφή,mg/L	Μεγ.	0.2	3.1	2.7	2.7
	Κίτρινη Βαφή,mg/L	Μεγ.	-	-	-	-
	Κόκκινη Βαφή mg/L	Μεγ.	2.3		2.7	-
	Πορτοκαλί Βαφή mg/L	Μεγ.	-		6.0	-

Απαιτήσεις για Όλες τις Κατηγορίες

Πυκνότητα σε 16° C,kg/m3	Αναφορά	D1298 ή 4052
Απόσταξη	D86	
Αρχικό Σημείο Βρασμού, οC	Αναφορά	Εξαερωμένο καύσιμο
Όγκος 10% στους οC	Μεγ.	75
Όγκος 40% στους οC	Ελαχ.	75
Όγκος 50% στους οC	Μεγ.	105
Όγκος 90% στους οC	Μεγ.	135
Τελικό Σημείο Βρασμού οC	Μεγ.	170
Σύνολο 10%+50% εξαερωμ.	Ελαχ.	135
Θερμοκρασίες,οC		
Όγκος Ανάκαμψης %	Ελαχ.	97
Όγκος Υπολείμματος	Μεγ.	1.5
Όγκος Απώλειας	Μεγ.	1.5
Πίεση Ατμού,38 οC kPa	Ελαχ.	38.0
D323ή D5190		
	Μεγ.	49.0 ή D5191
(G)		
Σημείο Ψύξης ο C	Μεγ.	-58 (H)
Θείο μάζα %	Μεγ.	0.05
D2622		
Καθαρή Θερμότητα Καύσης,MJ/kg	(I) Ελαχ.	43.5
D4529 ή D3338		
Διάβρωση, ταινία χαλκού,2ώρες σε 100οC	Μεγ.	No.1
D130		
Σταθερότητα Οξειδωσης (διάρκεια 5 ώρες) (J,K)		
D873		
Πιθανή Κόλλα,mg/100mL	Μεγ.	6
Ίζημα Μολύβδου mg/100mL	Μεγ.	3
Αντίδραση Νερού		D1094
Αλλαγή Όγκου ,mL	Μεγ.	+ 2
Ηλεκτρ.Αγωγιμότητα pS/m	Μεγ.	450 (L)
		D2624

- (A) Για συμφωνία των αποτελεσμάτων των δοκιμών με τις απαιτήσεις του Πίνακα 1, δείτε 7.2
- (B) Οι δοκιμαστικές μέθοδοι που επιδεικνύονται σ' αυτόν τον Πίνακα αναφέρονται στο Κεφ. 11.
- (C) Και ο Αρ. Οκτανίων Κινητήρα και οι τιμές του Ασθενούς Μίγματος Αεροπορ. Καυσίμων θα αναφέρονται.
- (D) Ο αριθμός επιδόσεων 130.0 είναι αντίστοιχος με μια τιμή κρούσης που καθορίζεται χρησιμοποιώντας ισο-οκτάνια συν 0.34 mL TEL/L
- (E) Οι μετρήσεις κρούσης θα συσχετίζονται με τον πλησιέστερο 0.1 αριθμό οκτανίων/επιδόσεων
- (F) Οι μέγιστες συγκεντρώσεις βαφής που περιγράφονται δεν περιλαμβάνουν διαλύτες σε υγρή μορφή
- (G) Η Δοκιμαστική Μέθοδος D5191 θα είναι η βασική μέθοδος πίεσης ατμού (το σημείο αναφοράς)
- (H) Αν δεν εμφανίζονται καθόλου κρύσταλλοι στο σημείο ψύξης -58o C, τότε το σημείο ψύξης μπορεί να αναφερθεί λιγότερο των -58oC.
- (I) Για όλες τις κατηγορίες χρησιμοποιείτε ή το Αντίστοιχο 1 ή τον Πίνακα 1 στη Δοκιμαστική Μέθοδο D4529 ή το Αντίστοιχο 2 στην Δοκιμαστική Μέθοδο D3338. Η Δοκιμαστική Μέθοδος D4809 μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν εναλλακτική. Σε περίπτωση διαφωνίας, θα χρησιμοποιηθεί η Δοκιμαστική Μέθοδος D4809.
- (J) Αν υπάρξει αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του προμηθευτή και του αγοραστή, μπορεί να καθοριστεί η απαίτηση για μια κόλλα διάρκειας 16 ωρών αντί για κόλλα διάρκειας 5 ωρών, σε μια τέτοια περίπτωση το περιεχόμενο της κόλλας δεν θα υπερβαίνει τα 10mg/100mL και το ορατό ίζημα δεν θα υπερβαίνει τα 4mg/100mL. Σε τέτοιο καύσιμο το επιτρεπτό αντιοξειδωτικό δεν θα υπερβαίνει τα 24 mg/L.
- (K) Η Δοκιμαστική Μέθοδος D361 για την ύπαρξη κόλλας εξασφαλίζει την έρευνα για χειροτέρευση της ποιότητας ή μόλυνση ή και για τα δύο με βαρύτερα προϊόντα μετά τη διανομή από το διυλιστήριο στο α/δ. Δείτε X1.7.1
- (L) Εφαρμογή μόνον όταν χρησιμοποιηθεί πρόσθετο ηλεκτρικής αγωγιμότητας. Όταν ένας πελάτης καθορίζει το πρόσθετο αγωγιμότητας που θα περιέχει το καύσιμο, θα εφαρμόζονται τα ακόλουθα όρια αγωγιμότητας ανάλογα με την περίπτωση τη στιγμή της χρήσης.
  - Ελάχιστο 50pS/m
  - Μέγιστο 450 pS/m
  - Ο ανάδοχος θα αναφέρει την ποσότητα του πρόσθετου που προστίθεται.

6.3.1.6 72% ελάχιστο 2,4 διμεθυλο-6-τριτοταγής βουτυλο-φαινόλη συν 28% μέγιστο μεθυλο και διμεθυλο τριτοταγείς βουτυλοφαινόλες.

6.3.1.7 N,N'-ισοπροπυλο-παρα-φαινυλενοδιαμίνη

6.3.1.8 N,N'-δι-δευτερεύουσα –βουτυλο-παρα-φαινυλενοδιαμίνη

6.3.2 Αναστολέας Ψύξης Καυσίμων (Fuel System Icing Inhibitor) – Πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα απ' τα ακόλουθα.

6.3.2.1 Ισοπροπυλική Αλκοόλη (IPA, προπανόλη-2) σε συμφωνία με τις απαιτήσεις της Προδιαγραφής D4171 (Τύπος 2). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ποσότητες που συστήνονται από τον κατασκευαστή των αφών όταν απαιτηθεί από τον ιδιοκτήτη του αφους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3- Η πρόσθεση της ισοπροπυλικής αλκοόλης (IPA) μπορεί να ελαττώσει τις μετρήσεις κρούσης κάτω απ' τις ελάχιστες τιμές της προδιαγραφής. (δείτε XI.2.4 (6))

6.3.2.2 Μονομεθυλαιθέρας της διαιθυλενογλυκόλης (Di-EGME), που ταιριάζει με τις απαιτήσεις της Προδιαγραφής D4171 (Τύπος III). Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ποσότητες 0.10 έως 0.15 % όταν απαιτηθεί από τον ιδιοκτήτη τους αφους.

6.3.2.3 Δοκιμαστική Μέθοδος D5006 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καθορίσει την ποσότητα του Di-EGME στα αεροπορικά καύσιμα.

6.3.3 Πρόσθετο Ηλεκτρικής Αγωγιμότητας – Το Stadis 450 (7) επιτρέπεται σε ποσότητες μέχρι 3mg /L . Όταν η απώλεια αγωγιμότητας του καυσίμου απαιτεί πρόσθετο ηλεκτρικής αγωγιμότητας , αυτό είναι επιτρεπτό μέχρι ένα μέγιστο συσσωρευτικό επίπεδο 5mg του Stadis 450.

6.3.4 Πρόσθετο Αναστολέα Διάβρωσης- Οι ακόλουθοι αναστολείς της διάβρωσης μπορεί να προστεθούν στο καύσιμο σε ποσότητες που δεν υπερβαίνουν τη μέγιστη επιτρεπτή συγκέντρωση (MAC) για κάθε πρόσθετο.

DCI-4A	MAC = 22.5g/m3
DCI-6A	MAC=9.0 g/m3
HITEC 580	MAC=22.5g/m3
NALCO 5403	MAC=22.5g/m3
NALCO 5405	MAC=11.0g/m3
PRI-19	MAC=22.5 g/m3
UNICOR J	MAC=22.5g/m3
SPEC-AID 8Q22	MAC=24.0g/m3
TOLAD 351	MAC=24.0g/m3
TOLAD 4410	MAC=22.5g/m3

7. Λεπτομερείς Απαιτήσεις

7.1 Η αεροπορική βενζίνη θα συμφωνεί με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στον Πίνακα 1.

(6) Τα στοιχεία που υποστηρίζουν υπάρχουν αρχειοθετημένα στο Διεθνές Στρατηγείο ASTM και μπορούν να ληφθούν κάνοντας Αίτηση Έρευνας RR: D02-1526

(7) Το Stadis είναι ένα καταγεγραμμένο σύμβολο από την Octel America, Inc, Newark, DE 19702.

7.2 Τα αποτελέσματα των δοκιμών δεν θα υπερβαίνουν το μέγιστο ή θα είναι το ελάχιστο από τις χαμηλότερες τιμές που καθορίζονται στον Πίνακα 1. Καμιά έκπτωση δεν θα γίνεται για την ακρίβεια των δοκιμαστικών μεθόδων. Για να καθορίζεται η συμφωνία με την απαίτηση της προδιαγραφής, ένα δοκιμαστικό αποτέλεσμα θα στρογγυλοποιείται με τον ίδιο αριθμό σημαντικών στοιχείων όπως στον Πίνακα 1 χρησιμοποιώντας την Προδιαγραφή E29. Όταν γίνονται πολλοί καθορισμοί θα χρησιμοποιείται το μέσο αποτέλεσμα στρογγυλοποιημένο σύμφωνα με την Πρακτική E29.

8. Εκτέλεση Ποιότητα Εργασίας, Τελείωμα και Εμφάνιση

8.1 Η αεροπορική βενζίνη που καθορίζεται σ' αυτή την προδιαγραφή δεν θα περιέχει μη διαλυτό ύδωρ, ίζημα και οποιοδήποτε άλλο αιωρούμενο υλικό. Η οσμή του καυσίμου δεν θα είναι αηδιαστική ή ερεθιστική. Δεν θα υπάρχουν ουσίες γνωστής επικίνδυνης τοξικότητας κάτω από συνήθεις συνθήκες χρήσης και θα υπάρχει χρήση όπως επιτρέπεται σ' αυτή την προδιαγραφή.

9. Δειγματοληψία

9.1 Λόγω της σημασίας των κατάλληλων διαδικασιών δειγματοληψίας για την δημιουργία καλής ποιότητας στα καύσιμα ακολουθείστε τις κατάλληλες διαδικασίες στην Προδιαγραφή D4057 ή D4177.

9.1.1 Αν και η αυτόματη δειγματοληψία ακολουθώντας την Πρακτική D4177 μπορεί να είναι χρήσιμη σε ορισμένες περιστάσεις, η αρχική δοκιμή συμφωνίας με την προδιαγραφή διύλισης θα γίνει βάσει ενός δείγματος που θα ληφθεί ακολουθώντας τις διαδικασίες στην Προδιαγραφή D 4057.

9.2 Αρκετές από τις ιδιότητες των αεροπορικών καυσίμων ,συμπεριλαμβανομένης και της διάβρωσης του χαλκού, της ηλεκτρικής αγωγιμότητας και άλλων είναι πολύ ευαίσθητες στην ανίχνευση μόλυνσης η οποία μπορεί να προέρχεται από τα δοχεία των δειγμάτων.Για τα δοχεία που συστήνονται για τα δείγματα, ανατρέξτε στην Προδιαγραφή D4306.

10.Αναφορές

10.1 Ο τύπος και ο αριθμός των αναφορών για να εξασφαλιστεί η συμφωνία με τις απαιτήσεις αυτής της προδιαγραφής θα συμφωνηθεί αμοιβαία από τον αγοραστή και τον προμηθευτή του αεροπορικού καυσίμου.

11. Δοκιμαστικές Μέθοδοι

11.1 Οι απαιτήσεις που αριθμούνται σ' αυτή την προδιαγραφή θα καθοριστούν σε συμφωνία με τις ακόλουθες δοκιμαστικές μεθόδους του ASTM :

11.1.1 Τιμή Κρούσης (Ασθενής Μέτρηση) – Δοκιμαστική Μέθοδος D2700

11.1.2. Τιμή Κρούσης (Πλούσια Μέτρηση)- Δοκιμαστική Μέθοδος D909

11.1.3 Τετρααιθυλιούχος Μόλυβδος-Δοκιμαστικές Μέθοδοι D3341 ή D5059

11.1.4 Χρώμα-Δοκιμαστική Μέθοδος D2392

11.1.5 Πυκνότητα – Δοκιμαστική Μέθοδος D1298 ή D4052

11.1.6 Απόσταξη-Δοκιμαστική Μέθοδος D86

11.1.7 Πίεση Ατμού-Δοκιμαστική Μέθοδος D323, D5190,ή D5191

11.1.8 Σημείο Ψύξης – Δοκιμαστική Μέθοδος D2386

11.1.9 Θείο-Δοκιμαστικές Μέθοδοι D1266 ή D2622

11.1.10 Καθαρή Θερμότητα Καύσης-Δοκιμαστικές Μέθοδοι D4529 ή D 3338

11.1.11 Διάβρωση (Ταινία Χαλκού) – Δοκιμαστική Μέθοδος D130, 2 ώρες δοκιμή στους 100oC σε έκρηξη.

11.1.12 Πιθανή Κόλλα και Ορατό Ίζημα Μολύβδου- Δοκιμαστική Μέθοδος D873 εκτός και όποτε εμφανισθεί το γράμμα X (που αναφέρεται στο χρόνο οξειδωσης) εισάγετε τον αριθμό 5, καθορίζοντας έτσι τον αριθμό των ωρών που περιγράφονται σ' αυτήν την προδιαγραφή.

11.1.13 Αντίδραση Νερού – Δοκιμαστική Μέθοδος D1094

11.1.14 Ηλεκτρική Αγωγιμότης – Δοκιμαστική Μέθοδος D2624

12. Βασικοί Όροι

12.1 Avgas Αεροπορικά καύσιμα, βενζίνη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Μη υποχρεωτικές Πληροφορίες)

XI. Χαρακτηριστικά Επιδόσεων των Αεροπορικών Καυσίμων

XI.1 Εισαγωγή

XI.1.1 Το αεροπορικό καύσιμο είναι ένα σύνθετο μίγμα από σχετικά πτητικούς υδρογονάνθρακες που ποικίλουν κατά πολύ στις φυσικές και χημικές ιδιότητές τους. Οι κινητήρες και το αφός επιβάλλουν ένα εύρος μηχανικού, φυσικού και χημικού περιβάλλοντος. Οι ιδιότητες του αεροπορικού καυσίμου (Πίνακας X1.1) πρέπει να είναι κατάλληλα ισορροπημένες για να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές επιδόσεις σε ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα συνθηκών.

XI.1.2 Οι απαιτήσεις του ASTM που συνοψίζονται στον Πίνακα 1 είναι τα όρια ποιότητας που έχουν καθοριστεί βάσει της μεγάλης εμπειρίας και της στενής συνεργασίας των παραγωγών αεροπορικού καυσίμου, των κατασκευαστών των κινητήρων αφών και των χρηστών και των δύο αυτών. Οι τιμές που δίδονται έχουν αντικειμενικό σκοπό να καθορίσουν το κατάλληλο αεροπορικό καύσιμο για τους περισσότερους τύπους αεροπορικών καυσίμων ανάφλεξης. Εν τούτοις, ορισμένος εξοπλισμός ή κάποιες συνθήκες χρήσης μπορεί να απαιτήσουν τα καύσιμα να έχουν κάποια άλλα χαρακτηριστικά.

XI.1.3 Οι προδιαγραφές που καλύπτουν αντικροτική ποιότητα καθορίζουν τις κατηγορίες του αεροπορικού καυσίμου. Οι άλλες απαιτήσεις είτε περιγράφουν την σωστή ισορροπία των ιδιοτήτων για να εξασφαλίζονται ικανοποιητικές επιδόσεις του κινητήρα είτε περιορίζουν τα μη επιθυμητά συστατικά σε τόσο χαμηλές συγκεντρώσεις ώστε να μην έχουν ένα αντίθετο αποτέλεσμα όσον αφορά στις επιδόσεις του κινητήρα.

XI.2 Χαρακτηριστικά Καύσης (Αντικροτική Ποιότητα και Αντικροτική Σύνθετη Αναγνώριση)

XI.2.1 Το μίγμα καύσιμο-αέρας στον κύλινδρο ενός κινητήρα ανάφλεξης θα αναφλεγεί, κάτω από ορισμένες συνθήκες, αυτόματα σε εντοπισμένες περιοχές αντί σταδιακά από την ανάφλεξη (σπίθα). Αυτό μπορεί να προκαλέσει μια έκρηξη ή κρούση, που συνήθως δεν ακούγεται στους κινητήρες των αφών. Αυτή η κρούση, αν επιτραπεί να συνεχιστεί για περισσότερο από σύντομα χρονικά διαστήματα, μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα μια σοβαρή απώλεια ισχύος και ζημιά, ή καταστροφή του κινητήρα του αφούς. Όταν το αεροπορικό καύσιμο χρησιμοποιείται σε άλλους τύπους κινητήρων, παραδείγματος χάριν, σε ορισμένους κινητήρες με τουρμπίνα όπου σαφώς επιτρέπεται από τους κατασκευαστές των κινητήρων, τα χαρακτηριστικά κρούσης ή έκρηξης μπορεί να μην είναι σημαντικές απαιτήσεις.

Πίνακας X1.1 Χαρακτηριστικά Επιδόσεων του Αεροπορικού Καυσίμου

Χαρακτηριστικά Επιδόσεων	Δοκιμ. Μέθοδοι	Κεφάλαια
Χαρακτηριστικά Καύσης	τιμή κρούσης (ασθ. μίγμα)	X1.2.4
Αντικροτική ποιότητα	τιμή κρούσης (πλούσιο μίγμα)	X1.2.5
Και αντικροτ. σύνθετη αναγνώριση	ισοπροπυλική αλκοόλη	X1.2.6
	Τετρααιθυλιούχος μόλυβδος	X1.2.7
	Βαφές	X1.2.8
Μέτρ. καυσίμου & Ακτίνα αφούς	Πυκνότητα	X1.3.1
	Καθαρή Θερμότη. Καύσης	X1.3.2
Ανάμιξ. Καυσ. με Αέρα & Εξαέρ. Καυσ.	Πίεση Ατμού	X1.4.1
	Απόσταξη	X1.4.2
Διάβρωση Συστήμ. Καυσ. & μέρη	Διάβρωση ταινίας χαλκού	X1.5.1
Κινητήρα	Περιεχόμενο θείου	X1.5.2
Ρευστότ. σε χαμηλές θερμοκρ.	Σημείο Ψύξης	X1.6
Καθαρότ. Καυσ., χειρισμός, και Υπάρχουσα κόλλα		X1.7.1

Σταθερότητα αποθ.

Πιθανή Κόλλα
Ορατό ίζημα Μολύβδου
Αντίδραση Νερού

X1.7.2

X1.7.3

X1.7.5

XI.2.2 Οι κατηγορίες του αεροπορικού καυσίμου καθορίζονται επίσης από δύο αριθμούς που χωρίζονται από μια πλάγια γραμμή (/). Ο πρώτος αριθμός ορίζεται σαν η μέτρηση του ασθενούς μίγματος και ο δεύτερος αριθμός ορίζεται σαν η μέτρηση του πλούσιου μίγματος. Η προδιαγραφή περιγράφει τέσσερις κατηγορίες αεροπορικού καυσίμου ως εξής : 80/87,91/98,100/130,και 100/130LL. Οι αριθμοί κάτω του 100 είναι αριθμοί οκτανίων, ενώ οι αριθμοί άνω του 100 είναι οι αριθμοί επίδοσης. Στο 100, ο αριθμός οκτανίων και ο αριθμός επίδοσης είναι ίσος. Η κατάληξη LL περιγράφει μια κατηγορία που περιέχει χαμηλότερο τετρααιθυλιούχο μόλυβδο απ' ότι μια δεύτερη κατηγορία παρόμοιων μετρήσεων ασθενούς και πλούσιου μίγματος.

XI.2.3 Και η μέτρηση ασθενούς μίγματος και η μέτρηση πλούσιου μίγματος καθορίζονται σε μια σπάνταρ εργαστηριακή αντικροτική (αντι-εκρηκτική) δοκιμή κινητήρων που διεξάγονται κάτω από καθορισμένες συνθήκες. Τα αποτελέσματα εκφράζονται σαν αριθμοί οκτανίων έως το 100 και πάνω απ' αυτό το σημείο καθορίζονται σαν ποσότητες τετρααιθυλιούχου μόλυβδου που προστίθεται στο ισοοκτάνιο (2,2,4-τριμεθυλοπεντάνιο). Ο αριθμός οκτανίων ορίζεται αυθαίρετα σαν το ποσοστό του ισοοκτανίου σ' αυτό το μίγμα ισοοκτανίου και n-επτανίου που το καύσιμο συγκεντρώνει στα χαρακτηριστικά κρούσης (έκρηξης ανάφλεξης) όταν συγκριθεί από την καθορισμένη διαδικασία. Οι ποσότητες του τετρααιθυλιούχου μόλυβδου που προστίθενται στο ισοοκτάνιο που το καύσιμο συγκεντρώνει στα χαρακτηριστικά κρούσης (έκρηξης ανάφλεξης) όταν συγκριθούν από την καθορισμένη διαδικασία μπορεί να τροποποιηθούν σε αριθμούς επίδοσης από ένα διάγραμμα. Ο αριθμός επίδοσης είναι μια ένδειξη της σχετικής ισχύος που λαμβάνεται από ένα κινητήρα όταν συγκριθεί με τη λειτουργία του ίδιου κινητήρα με ισοοκτάνιο που περιέχει μόλυβδο και λειτουργεί σε ίση ένταση κρούσης (έκρηξης ανάφλεξης). Η μέτρηση του ασθενούς μίγματος μαζί με τη μέτρηση του πλούσιου μίγματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν οδηγός στο ποσό της περιορισμένης κρούσης (έκρηξης ανάφλεξης) ισχύος αλλά αυτό μπορεί να ληφθεί σ' ένα κινητήρα σε πλήρη λειτουργία κάτω από συνθήκες πτήσης -cruise (ασθενές) και απογείωσης -take-off (πλούσιο).

XI.2.4 Έχει παρατηρηθεί ότι όταν προστεθεί ισοπροπυλική αλκοόλη (IPA) σε αεροπορικό καύσιμο Κατηγορίας 100 ή 100LL σαν αναστολέας ψύξης του συστήματος των καυσίμων, η αντικροτική μέτρηση του καυσίμου μπορεί να ελαττωθεί. Καθόσον η ισοπροπυλική αλκοόλη κανονικά προστίθεται στο έδαφος κατά τη στιγμή της χρήσης, ο χειριστής προειδοποιείται ότι οι αριθμοί επίδοσης στο μίγμα αλκοόλης-καυσίμου μπορεί να μην εκπληρώνει τα ελάχιστα σπάνταρ της προδιαγραφής. Οι μειώσεις των τυπικών αριθμών επίδοσης με την πρόσθεση ενός τυπικού ποσοστού % IPA είναι 0.5 αριθμός οκτανίων του κινητήρα στο ασθενές μίγμα και 3.0 έως 3.5 αριθμός επίδοσης στο πλούσιο μίγμα. Έτσι ένα αεροπορικό καύσιμο κατηγορίας 100 ή 100LL που κατατάσσεται στη δοκιμή κινητήρων στο στάδιο κατασκευής να είναι 99.5/130 αριθμό οκτανίων/επίδοσης μπορεί να είναι , με την πρόσθεση ενός ποσοστού % αλκοόλης 99/127 αριθμός οκτανίων/επίδοσης. Στο 3% οι μειώσεις είναι περίπου 1.5 αριθμός οκτανίων και 7.5 αριθμός επίδοσης για τα ασθενή και πλούσια μίγματα, αντίστοιχα. Πρέπει να σημειωθεί ότι μια έρευνα που διεξήχθη από την General Aviation Manufacturers Association δεν βρήκε αποδείξεις ή δεν είχε την ανάλογη πείρα να προτείνει ότι αυτές οι μειώσεις προκάλεσαν ζημιά του κινητήρα δηλαδή, απώλεια εκτόνωσης κρούσης (knock) ή ισχύος στο μέγιστο επίπεδο που συνιστάται. Στην Κατηγορία αεροπορικού καυσίμου 80 , η πρόσθεση του IPA πρόσθετου μπορεί να αυξήσει τη μέτρηση οκτανίων.

XI.2.5 Τιμή εκτόνωσης κρούσης (knock) Μέτρηση Ασθενούς Μίγματος (Δοκιμαστική Μέθοδος D2700)-Η παράμετρος τιμή knock της προδιαγραφής, η τιμή του ασθενούς μίγματος καταγράφει και τον « Αριθμό Οκτανίων του Κινητήρα» (MON) και το «Ασθενές Αεροπορικό Κάυσιμο» όπως καθορίζεται (από το 1941 μέχρι το 1970) από την Δοκιμαστική Μέθοδο D614. Μια εκτεταμένη σύγκριση των στοιχείων του National Exchange Group από το 1947 ως το 1964 καθιέρωσε ότι οι αριθμοί οκτανίων όπως καθορίζονται από τις Δοκιμαστικές Μεθόδους D357 και D1948 μπορεί να τροποποιηθούν στις αντίστοιχες μετρήσεις της Δοκιμαστικής Μεθόδου D614. Ένας πίνακας για την τροποποίηση του MON στην αντίστοιχη μέτρηση του ασθενούς αεροπορικού καυσίμου συμπεριλαμβανόταν στην Δοκιμαστική Μέθοδο D2700, η οποία εκδόθηκε το 1968 σαν αναθεώρηση, συγχώνευση και σκόπιμη αντικατάσταση της Δοκιμαστικής Μεθόδου D357 (που αποσύρθηκε το 1969), D614 (που αποσύρθηκε το 1970) και D1948 (που αποσύρθηκε το 1968). Τώρα οι μετρήσεις ασθενούς αεροπορικού καυσίμου καθορίζονται μόνον από τον Πίνακα τροποποίησης MON στην Δοκιμαστική Μέθοδο D2700. Εν τούτοις, η αντίστοιχη μέτρηση «Ασθενούς Αεροπορικού καυσίμου» διατηρείται σαν ειδική παράμετρος στον Πίνακα 1 για να εξασφαλίζει τη συμφωνία των αεροπορικών καυσίμων των αφων με τα φύλλα στοιχείων πιστοποίησης ιστορικού τύπου.

XI.2.6 Μέτρηση Πλούσιου Μίγματος (Δοκιμαστική Μέθοδος Υπερφόρτωσης 909) – Αυτή η δοκιμαστική μέθοδος χρησιμοποιεί ένα κινητήρα εργαστηρίου που έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί σε διάφορα μίγματα αέρα-καυσίμου και σε ένα φάσμα υπερφορτωμένων πολλαπλών πιέσεων. Η μέτρηση του καυσίμου καθορίζεται συγκρίνοντας την περιορισμένη σε εκτόνωση ισχύ του με αυτές για τα μίγματα των σχετικών καυσίμων με περιορισμούς κάτω από στάνταρ συνθήκες λειτουργίας. Η μέτρηση γίνεται στο ανώτατο σημείο του διαγράμματος του πλούσιου μίγματος (περίπου 0.11 αναλογία καυσίμου-αέρος) του χαμηλότερου σχετικού καυσίμου με περιορισμούς.

XI.2.7 Τετρααιθυλιούχος Μόλυβδος – Ο τετρααιθυλιούχος μόλυβδος προσφέρει το πιο οικονομικό μέσο εξασφάλισης υψηλής αντικροτικής τιμής για τα αεροπορικά καύσιμα. Προστίθεται στο αεροπορικό καύσιμο σε υγρή μορφή το οποίο εκτός του τετρααιθυλιούχου μόλυβδου περιέχει μια οργανική ένωση αλογόνου +στοιχείο /ρίζα που καθαρίζει και μια καθοριστική μπλε βαφή. Η καθαριστική ουσία αυτή χρειάζεται για να κρατά τα προϊόντα καύσης του τετρααιθυλιούχου μόλυβδου πτητικά έτσι ώστε θεωρητικά να εκκενώνονται εντελώς από τον κύλινδρο. Στην ουσία, τα μέρη του μόλυβδου εναποτίθενται στο χώρο καύσης και μερικά βρίσκουν το δρόμο τους στο λιπαντικό. Τα προϊόντα καύσης του υγρού τετρααιθυλιούχου μόλυβδου είναι γνωστό ότι είναι διαβρωτικά. Καθόσον οι τάσεις για εναπόθεση και διάβρωση δεν είναι επιθυμητές, η ποσότητα του τετρααιθυλιούχου μόλυβδου στο αεροπορικό καύσιμο είναι περιορισμένη από την προδιαγραφή ανάλογα με τους οικονομικούς υπολογισμούς.

XI.2.8 Βαφές- Ο νόμος αναφέρει ότι όλα τα καύσιμα που περιέχουν τετρααιθυλιούχο μόλυβδο πρέπει να βάφονται για να δηλώνουν την ύπαρξη του δηλητηριώδους συστατικού. Τα χρώματα επίσης χρησιμοποιούνται στα αεροπορικά καύσιμα για να διαφέρουν μεταξύ των κατηγοριών. Η εμπειρία κατά τη χρήση δείχνει ότι ορισμένες βαφές και μόνον ορισμένες ποσότητες βαφών είναι ανεκτές χωρίς την εμφάνιση εναπόθεσης του συστήματος επαγωγής. Τα ονόματα των εγκεκριμένων βαφών καθορίζονται καθώς επίσης και η μέγιστη επιτρεπτή ποσότητα σε κάθε κατηγορία.

X1.3 Μέτρηση Καυσίμου και Εμβέλεια του Αφους

XI.3.1 – Πυκνότητα- Η πυκνότητα είναι μια ιδιότητα υγρού και είναι σημαντική στη μέτρηση υγρού και στη σχέση μάζας-όγκου για τις περισσότερες εμπορικές συναλλαγές. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τις εμπειρικές εκτιμήσεις της τιμής της θερμότητας όταν χρησιμοποιείται μαζί με άλλες παραμέτρους όπως σημείο ανιλίνης ή απόσταξη.

XI.3.2 Καθαρή Θερμότητα Καύσης – Η καθαρή θερμότητα καύσης εξασφαλίζει επίγνωση του ποσού ενέργειας που λαμβάνεται από ένα δεδομένο καύσιμο για την εκτέλεση χρήσιμης εργασίας, σ'αυτή την περίπτωση της ισχύος. Ο σχεδιασμός του αφους και η λειτουργία του εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα ενός προκαθορισμένου ελάχιστου ποσού ενέργειας σαν θερμότητας. Εν συνεχεία, μια μείωση στην ενέργεια θερμότητας κάτω απ' αυτό το ελάχιστο όριο συνοδεύεται από αύξηση στην κατανάλωση καυσίμου με αντίστοιχη απώλεια στην εμβέλεια. Γι' αυτό, ενσωματώνεται μια απαίτηση για ελάχιστη καθαρή θερμότητα καύσης στην προδιαγραφή. Ο καθορισμός καθαρής θερμότητας καύσης είναι χρονοβόρος και δύσκολο να διεξαχθεί με ακρίβεια. Αυτό οδήγησε και στην ανάπτυξη και χρήση του σημείου ανιλίνης και τη σχέση της πυκνότητας για τον υπολογισμό της θερμότητας της καύσης του καυσίμου. Αυτή η σχέση χρησιμοποιείται μαζί με την περιεκτικότητα του θείου στο καύσιμο για τη λήψη της καθαρής θερμότητας του καυσίμου για το σκοπό αυτής της προδιαγραφής. Ένας εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού, Δοκιμαστική Μέθοδος D3338, βασίζεται στους συσχετισμούς του περιεχομένου αρωμάτων, την πυκνότητα, την πτητικότητα και το περιεχόμενο του θείου. Αυτή η δοκιμαστική μέθοδος προτιμάται στα διύλιστήρια όπου λαμβάνονται κανονικά όλες αυτές οι τιμές και αποφεύγεται η αναγκαιότητα να ληφθεί το σημείο ανιλίνης. Η άμεση μέθοδος μέτρησης χρησιμοποιείται κανονικά μόνο σαν μέθοδος αναφοράς σε περιπτώσεις αμφιβολίας.

XI.3.3 Καμιά μεγάλη διαφορά στην πυκνότητα ή τη θερμότητα της καύσης δεν υπάρχει στα σύγχρονα αεροπορικά καύσιμα, καθόσον εξαρτώνται από τη σύνθεση του υδρογονάνθρακα που ήδη ελέγχεται στενά από άλλες πλευρές της προδιαγραφής.

X1.4 Ανάμιξη Καυσίμου με Αέρα και Εξατμισμό του Καυσίμου

X1.4.1 Σε πολλούς αεροπορικούς κινητήρες ανάφλεξης, το καύσιμο μετριέται σε υγρή μορφή στο καρμπυρατέρ όπου αναμιγνύεται με τον αέρα και εξαερώνεται προτού εισαχθεί στο σύστημα supercharger από το οποίο το μίγμα καυσίμου-αέρα εισάγεται στον κύλινδρο της μηχανής. Σε άλλους τύπους μηχανών, το καύσιμο μπορεί να μετρηθεί κατευθείαν στο σύστημα supercharger, στον κύλινδρο ή στο σύστημα καύσης. Η πτητικότητα, η τάση για εξαέρωση ή η μετατροπή από υγρή σε αέρια μορφή, είναι σημαντικό χαρακτηριστικό του αεροπορικού καυσίμου.

XI.4.2 Τα καύσιμα που εξατμίζονται με τόση ετοιμότητα, μπορεί να βράζουν σε γραμμές καυσίμων ή καρμπυρατέρ, ιδιαίτερα όσο αυξάνεται το ύψος, και να προκαλούν κλείδωμα του ατμού με αποτέλεσμα τη διακοπή της ροής καυσίμου στον κινητήρα. Αντίστροφα, καύσιμα που δεν εξαερώνονται εντελώς μπορεί να προκαλέσουν βλάβη άλλου είδους στον κινητήρα. Γι' αυτό είναι σημαντική μια κατάλληλη ισορροπία της πτητικότητας των διαφόρων συστατικών υδρογονάνθρακα για την ικανοποιητική επίδοση του κατεργασμένου καυσίμου.

XI.4.3 Πίεση Ατμού – Η πίεση ατμού ενός αεροπορικού καυσίμου είναι το μέτρο της τάσης των πιο πτητικών συστατικών να εξαερώνονται. Η πείρα δείχνει ότι τα καύσιμα που έχουν πίεση ατμού Reid όχι υψηλότερη από 49kPa δεν θα έχουν τάσεις κλειδώματος του ατμού κάτω απ' τις περισσότερες συνθήκες χρήσης των αφών. Γι' αυτό υπάρχει διαθέσιμη μια αναφορά έρευνας. (8)

XI.4.4 Απόσταση – Οι σχετικές αναλογίες όλων των συστατικών υδρογονάνθρακα ενός καυσίμου μετρώνται με όρους πτητικότητας από την ακτίνα των θερμοκρασιών απόσταξης. Η μέθοδος είναι εμπειρική και χρήσιμη για τη σύγκριση των καυσίμων αλλά δεν στοχεύει στον διαχωρισμό ή τον ποσοτικό καθορισμό των ατομικών υδρογονανθράκων που υπάρχουν στο καύσιμο.

---

(8) Επιπρόσθετες πληροφορίες έχουν αρχειοθετηθεί στο Διεθνές Αρχηγείο ASTM και μπορεί να ληφθούν κάνοντας αίτηση για Αναφορά Έρευνας Research report RR:D02-1146.

XI.4.4.1 Μια μέγιστη τιμή τίθεται στο 10% του σημείου εξαέρωσης για να εξασφαλισθεί η ευκολία εκκίνησης και ένας εύλογος βαθμός ευελιξίας κατά τη διάρκεια της περιόδου θέρμανσης. Για να διαφυλαχθεί μια τόσο μεγάλη πτητικότητα που μπορεί να οδηγήσει σε ψύξη του καρμπυρατέρ ή στο κλείδωμα του ατμού (επίσης να υπάρξει προστασία από το τεστ πίεσης του ατμού) τίθεται μια ελάχιστη τιμή για το ποσό του 10% και του 50% των σημείων εξαέρωσης.

XI.4.4.2 Μια μέγιστη τιμή καθορίζεται για το 50% της θερμοκρασίας εξαέρωσης για να εξασφαλίζεται μια μέση πτητικότητα που να επαρκεί για να επιτρέπει επαρκή εξαέρωση του καυσίμου στο σημείο εισαγωγής του κινητήρα. Η ανεπαρκής εξαέρωση μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια ισχύος.

XI.4.4.3 Μια μέγιστη θερμοκρασία συστήνεται για το 90% του σημείου εξαέρωσης για να εμποδίσει να παραλαμβάνεται τόσο πολύ καύσιμο σε υγρή μορφή στους κυλίνδρους, που να έχει σαν αποτέλεσμα απώλεια ισχύος και για να εμποδίσει την ασθενή απόσταση στους διάφορους κυλίνδρους. Μια τέτοια κατάσταση μπορεί να οδηγήσει σε εξαιρετική αδυναμία σε ορισμένους κυλίνδρους με εν συνεχεία τραχύτητα του κινητήρα ίσως συνοδευόμενη από εκτόνωση και ζημιά στον κινητήρα. Η πιο χαμηλή οικονομία καυσίμου και η υπερβολική διάλυση του λιπαντικού μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα από τόσο ψηλά σε ένα σημείο εξαέρωσης 90%.

XI.4.4.4 Μια ελάχιστη τιμή καθορίζεται ρητά για το 40% της θερμοκρασίας εξαέρωσης σε μια προσπάθεια για να ελεγχθεί έμμεσα το ειδικό βάρος και, εν συνεχεία τα χαρακτηριστικά μέτρησης του καρμπυρατέρ.

XI.4.4.5 Μια μέγιστη τίθεται στο τελικό σημείο βρασμού (τελευταίο σημείο) η οποία μαζί με τη μέγιστη συστηνόμενη για το 90% σημείου εξαέρωσης, χρησιμοποιείται για να εμποδίσει την ενσωμάτωση των συστατικών εξαιρετικά μεγάλου βρασμού στο καύσιμο που μπορεί να οδηγήσει σε κακή διανομή, επιστροφή των μπουζί, απώλεια ισχύος, πιο χαμηλή οικονομία καυσίμου και διάλυση του λιπαντικού.

XI.4.4.6 Ο καθορισμός ρητά μιας ελάχιστης ανάκαμψης και μιας μέγιστης απώλειας αυτής της προδιαγραφής σε συνδυασμό με την απαίτηση για πίεση ατμού έχει σαν στόχο την προστασία έναντι των εξαιρετικά μεγάλων απωλειών από την εξαέρωση στην αποθήκευση, τη διαχείριση και στη δεξαμενή του αφους. Είναι επίσης ένας έλεγχος στην τεχνική δοκιμή της απόσταξης.

XI.4.4.7 Μια μέγιστη τιμή καθορίζεται επίσης για το υπόλοιπο της απόσταξης για να εμποδιστεί να συμπεριληφθούν τα ανεπιθύμητα συστατικά υψηλού βρασμού που είναι πραγματικά αδύνατον να καούν στο θάλαμο καύσης, και η παρουσία των οποίων αντανakλά το βαθμό φροντίδας με τον οποίο το προϊόν επεξεργάζεται ή εν

γένει διαχειρίζεται. Το ποσό του υπολείμματος μαζί με το τελικό σημείο θερμοκρασίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ένδειξη μόλυνσης με υλικά υψηλού βρασμού.

XI.5 Διάβρωση του Συστήματος Καυσίμων και των Ανταλλακτικών Κινητήρα

XI.5.1 Λωρίδα Χαλκού- Η απαίτηση το αεροπορικό καύσιμο να περάσει το τεστ διάβρωσης της λωρίδας χαλκού εξασφαλίζει διαβεβαίωση ότι το προϊόν δεν θα διαβρώσει τα μεταλλικά μέρη του συστήματος καυσίμων.

XI.5.2 Θείο – Το συνολικό περιεχόμενο θείου των αεροπορικών καυσίμων είναι σημαντικό γιατί τα προϊόντα της καύσης του θείου μπορούν να προκαλέσουν επένδυση διάβρωσης των μερών του κινητήρα.

XI.6 Ρευστότητα σε Χαμηλές Θερμοκρασίες

XI.6.1 Μια απαίτηση για σημείο ψύξης καθορίζεται για να εμποδίζεται η στερεοποίηση οιονδήποτε συστατικών υδρογονάνθρακα σε εξαιρετικά χαμηλές θερμοκρασίες με εν συνεχεία ανάμειξη ρευστού καυσίμου στον κινητήρα.

XI.6.2 Αναστολέας Ψύξης του Συστήματος Καυσίμων – Η ισοπροπυλική αλκοόλη (IPA) ,που έχει εγκριθεί στο 6.3.2.1, και ο μονομεθυλαιθέρας της διαιαθυλαιογλυκόλης (Di-EGME) ,που έχει εγκριθεί στο 6.3.2.2, θα συμφωνούν με τις απαιτήσεις που φαίνονται στην Προδιαγραφή D4171.

XI.7 Καθαρότητα των Καυσίμων, Διαχείριση και Σταθερότητα του αποθηκευτικού στοκ

XI.7.1 Υπάρχουσα Κόλλα- Η κόλλα είναι ένα μη πτητικό ίζημα που μένει από την εξαέρωση του καυσίμου. Η ποσότητα της κόλλας είναι μια ένδειξη της κατάστασης του καυσίμου μόνο κατά τη στιγμή της δοκιμής. Οι μεγάλες ποσότητες καυσίμου είναι ενδεικτικές της μόλυνσης του καυσίμου από λάδια υψηλού βρασμού ή κάποιο πράγμα με ξεχωριστά σωματίδια και εν γένει αντανακλούν πρακτικές διαχείρισης ασθενούς καυσίμου.

XI.7.2 Πιθανή Κόλλα- Το καύσιμο πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιηθεί μετά την αποθήκευση για διάφορες περιόδους και κάτω από διάφορες κλιματικές συνθήκες. Η δοκιμή πιθανής κόλλας , οποία είναι μια ταχεία μέθοδος οξειδωσης, χρησιμοποιείται για να υπολογισθεί η σταθερότητα του καυσίμου σε στοκ και η αποτελεσματικότητα των αναστολέων οξειδωσης. Αν το καύσιμο πρόκειται να αποθηκευθεί κάτω από σχετικά ήπιες συνθήκες για σύντομα χρονικά διαστήματα, μια χρονική περίοδος οξειδωσης των 5 ωρών θεωρείται εν γένει επαρκής για να δείξει αν έχει επιτευχθεί η επιθυμητή σταθερότητα , ενώ ένα χρονικό διάστημα 16 ωρών είναι επιθυμητό για να εξασφαλιστεί η βεβαιότητα για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα και αυστηρές συνθήκες, όπως π.χ. αποθήκευση σε τροπικά κλίματα.

XI.7.3 Ορατό ίζημα Μολύβδου- Ο σχηματισμός ιζήματος μολύβδου κατά τη διάρκεια του τεστ της πιθανής κόλλας κάτω από τις συνθήκες ταχείας οξειδωσης που χρησιμοποιείται δείχνει μια πιθανή αστάθεια. Καθ' όσον ακόμη και μικρές ποσότητες αδιάλυτου υλικού μπορεί να βουλώσουν το σύστημα εισαγωγής και τα μπουζί, είναι απαραίτητο να τεθεί ένα όριο στην ποσότητα του ιζήματος που σχηματίζεται .

XI.7.4 Επιτρεπτοί Αναστολείς της Οξειδωσης και Περιεχόμενο του Αναστολέα Οξειδωσης – Τα αντιοξειδωτικά χρησιμοποιούνται για να εμποδίζουν το σχηματισμό κόλλας στο καύσιμο κατά τη διάρκεια της αποθήκευσης. Η αποτελεσματικότητα ενός δεδομένου αναστολέα που καθορίζεται από την εμφανή σταθερότητα οξειδωσης ενός καυσίμου δεν καθορίζει εντελώς την καταλληλότητά του για χρήση σ'ένα κινητήρα αφους. Οι αναστολείς οξειδωσης έχει βρεθεί ότι συμβάλλουν σε υπερβολικά ιζήματα του συστήματος εισαγωγής. Γι' αυτό η δυνατότητα αποδοχής τους για χρήση πρέπει να καθορίζεται εντελώς σε κινητήρα αφους σε πλήρη ανάπτυξη.

XI.7.4.1 Οι χημικές ονομασίες των εγκεκριμένων αναστολέων και οι μέγιστες ποσότητες που επιτρέπονται φαίνονται σ' αυτή τη προδιαγραφή.

XI.7.5 Αντίδραση Νερού- Η μέθοδος αντίδρασης του νερού εξασφαλίζει ένα μέσο καθορισμού της παρουσίας υλικών που μπορεί να εξαχθούν ανά πάσα στιγμή από το νερό ή έχουν την τάση να απορροφούν νερό. Όταν το καύσιμο αποτελείται κυρίως από συστατικά υδρογονάνθρακα , δεν υπάρχει μετρήσιμη αλλαγή στον όγκο του στρώματος νερού.

XI.7.6 Ηλεκτρική Αγωγιμότητα – Η δημιουργία στατικού ηλεκτρισμού μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα κατά τη διαχείριση των αεροπορικών καυσίμων. Η πρόσθεση ενός βελτιωτικού της αγωγιμότητας μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν επιπρόσθετη προφύλαξη για να ελαττώσει το ποσό του στατικού ηλεκτρικού φορτίου που υπάρχει κατά τη διάρκεια διαχείρισης του καυσίμου. Δείτε Προδιαγραφή D4865 για περισσότερες πληροφορίες.

XI.7.7 Μικροβιακή Μόλυνση- Η μη ελεγχόμενη μικροβιακή μόλυνση στα συστήματα καυσίμων μπορεί να προκαλέσει ή να συμβάλλει σε μια πληθώρα προβλημάτων που συμπεριλαμβάνουν διάβρωση, οσμή, βούλωμα των φίλτρων , ελαττωμένη σταθερότητα και αποτροπή των χαρακτηριστικών διαχωρισμού καυσίμου/νερού. Εκτός από ζημιά στα συστατικά του καυσίμου, μπορεί να προκύψει και καύσιμο εκτός προδιαγραφής.

XI.7.8 Η Προδιαγραφή D6469 εξασφαλίζει προσωπικό με περιορισμένο μικροβιολογικό υπόβαθρο και αντίληψη των συμπτωμάτων, της ύπαρξης και των συνεπειών της χρονικής μικροβιακής μόλυνσης. Η προδιαγραφή επίσης προτείνει μέσα για την ανίχνευση και τον έλεγχο. Οι βιοκτόνες ουσίες που χρησιμοποιούνται στα αεροπορικά καύσιμα πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες έγκρισης των κατασκευαστών αφων και κινητήρων.

XI.8 Διάφοροι Έλεγχοι

XI.8.1 Περιεχόμενο Αρωματικών – Τα αρωματικά χαμηλού βρασμού ,που είναι κοινές συνιστώσες ουσίες των αεροπορικών καυσίμων, είναι γνωστό ότι επηρεάζουν τα ελαστομερή μέρη σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ότι άλλα συστατικά στα αεροπορικά καύσιμα. Αν και η Προδιαγραφή D909 δεν περιλαμβάνει ένα σαφή μέγιστο αρωματικό όριο, άλλα όρια της προδιαγραφής περιορίζουν το αρωματικό περιεχόμενο των αεροπορικών καυσίμων. Το βενζόλιο στην ουσία είναι αποκλεισμένο από το μέγιστο σημείο ψύξης -58oC ενώ άλλα αρωματικά είναι περιορισμένα από την ελάχιστη τιμή θέρμανσης και το μέγιστο σημείο απόσταξης. Έτσι, η τιμή θέρμανσης περιορίζει το τολουένιο σε περίπου 24%. Οι Χυλένες έχουν μια ελαφρώς μεγαλύτερη τιμή θέρμανσης και, γι'αυτό επιτρέπουν κάπως μεγαλύτερες αρωματικές συγκεντρώσεις. Εν τούτοις, τα σημεία βρασμού τους (άνω των 138oC) περιορίζουν την δυνατότητα να συμπεριληφθούν τους σε επίπεδα όχι υψηλότερα του 10%. Τα συνολικά αρωματικά επίπεδα άνω των 25% στα αεροπορικά καύσιμα είναι, λοιπόν, εξαιρετικά απίθανο να υπάρχουν.

ΧΙ.9 Γενικά

ΧΙ.9.1 Περαιτέρω σημαντικές πληροφορίες για τη σημασία όλων των δοκιμαστικών μεθόδων που είναι απαραίτητες στα αεροπορικά καύσιμα παρέχονται στο Εγχειρίδιο MNL 1. Διεθνές ASTM (9)

---

(9) Εγχειρίδιο για τη Σημασία των Δοκιμών για
τα Προϊόντα Πετρελαίου ,MNL 1. ASTM International

ΣΥΝΟΨΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΩΝ

Η Υποεπιτροπή D02.J0 έχει καθορίσει τη θέση των επιλεγμένων μετατροπών σ' αυτήν την προδιαγραφή από την τελευταία έκδοση (D910-07) που μπορεί να επηρεάσει τη χρήση αυτής της προδιαγραφής (Εγκεκριμ. 1 Δεκ,2007)

(I) Αναθεωρημένη Υποσημείωση C στον Πίνακα 1.

Η Υποεπιτροπή D02.J0 έχει καθορίσει τη θέση των επιλεγμένων μετατροπών σ' αυτήν την προδιαγραφή από την τελευταία έκδοση (D910-06) που μπορεί να επηρεάσει τη χρήση αυτής της προδιαγραφής (Εγκεκριμ. 15 Ιουλίου 2007)

(1) Αναθεωρημένος Πίνακας 1.
6.3.4

(3) Αναθεωρημένη Λίστα στο

(2) Αναθεωρημένο ΧΙ.2

(4) Προσετέθη 9.1.1

Το ASTM International δεν παίρνει θέση όσον αφορά στην ισχύ οποιονδήποτε δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας διεκδικούνται σε συνδυασμό με οποιοδήποτε πράγμα αναφέρεται σ' αυτή την προδιαγραφή. Οι χρήστες αυτής της προδιαγραφής ειδοποιούνται ρητά ότι ο καθορισμός της ισχύος οποιονδήποτε τέτοιων δικαιωμάτων και ο κίνδυνος παραβίασης αυτών των δικαιωμάτων είναι εντελώς στη δική τους ευθύνη.

Η προδιαγραφή υποβάλλεται σε αναθεώρηση κάθε φορά από την αρμόδια τεχνική επιτροπή και πρέπει να αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια και αν δεν αναθεωρηθεί είτε θα εγκρίνεται εκ νέου είτε θα αποσύρεται. Τα σχόλιά σας θα καλούνται είτε για αναθεώρηση αυτής της προδιαγραφής είτε για επιπρόσθετα στάνταρντς και πρέπει να απευθύνονται προς το Αρχηγείο ASTM International. Εκεί θα τυγχάνουν προσεκτικής ανάλυσης σ' ένα meeting της υπεύθυνης τεχνικής επιτροπής, την οποία μπορείτε να παρακολουθήσετε. Αν αντιληφθείτε ότι τα σχόλιά σας δεν έχουν εισακουσθεί μπορείτε να εκθέσετε τις απόψεις σας στην Επιτροπή ASTM για Προδιαγραφές , στην παρακάτω δνση.

Αυτή η προδιαγραφή έχει το κοπυράιτ του ASTM International ,100 Barr Harbor Drive ,PO Box C700, West Conshohocken ,PA 19426-2959,United States. Οι ατομικές ανατυπώσεις (μεμονωμένες ή σε πολλαπλά αντίτυπα) αυτής της προδιαγραφής μπορούν να ληφθούν κατόπιν επικοινωνίας με το ASTM στην παραπάνω δνση ή στο 610-83....(τηλ) ,610-832-9555(ΦΑΧ) ή στην ιστοσελίδα service@astm.org ή μέσω της ιστοσελίδας του ASTM (www.astm.org)

Ακολουθεί η Τεχνική Προδιαγραφή στην Αγγλική Γλώσσα

Designation: D 910 – 07a
Standard
Standard Specification for
Aviation Gasolines¹

An American National

This standard is issued under the fixed designation D 910; the number immediately following the designation indicates the year of original adoption or, in the case of revision, the year of last revision. A number in parentheses indicates the year of last reapproval. A superscript epsilon (e) indicates an editorial change since the last revision or reapproval.

This standard has been approved for use by agencies of the Department of Defense.

1. Scope*

1.1 This specification covers formulating specifications for purchases of aviation gasoline under contract and is intended primarily for use by purchasing agencies.

1.2 This specification defines specific types of aviation gasolines for civil use. It does not include all gasolines satisfactory for reciprocating aviation engines. Certain equipment or conditions of use may permit a wider, or require a narrower, range of characteristics than is shown by this specification.

2. Referenced Documents

2.1 ASTM Standards: 2

D 86 Test Method for Distillation of Petroleum Products at Atmospheric Pressure

D 93 Test Methods for Flash Point by Pensky-Martens Closed Cup Tester

D 130 Test Method for Corrosiveness to Copper from Petroleum Products by Copper Strip Test

D 323 Test Method for Vapor Pressure of Petroleum Products (Reid Method)

D 357 Method of Test for Knock Characteristics of Motor Fuels Below 100 Octane Number by the Motor Method³

D 381 Test Method for Gum Content in Fuels by Jet Evaporation

D 614 Method of Test for Knock Characteristics of Aviation Fuels by the Aviation Method³

D 873 Test Method for Oxidation Stability of Aviation Fuels (Potential Residue Method)

D 909 Test Method for Supercharge Rating of Spark-Ignition Aviation Gasoline

D 1094 Test Method for Water Reaction of Aviation Fuels

D 1266 Test Method for Sulfur in Petroleum Products (Lamp Method)

D 1298 Test Method for Density, Relative Density (Specific Gravity), or API Gravity of Crude Petroleum and Liquid Petroleum Products by Hydrometer Method

D 1948 Method of Test for Knock Characteristics of Motor Fuels Above 100 Octane Number by the Motor Method³

D 2386 Test Method for Freezing Point of Aviation Fuels

D 2392 Test Method for Color of Dyed Aviation Gasolines

D 2622 Test Method for Sulfur in Petroleum Products by Wavelength Dispersive X-ray Fluorescence Spectrometry

D 2624 Test Methods for Electrical Conductivity of Aviation and Distillate Fuels

D 2700 Test Method for Motor Octane Number of Spark-Ignition Engine Fuel

D 3338 Test Method for Estimation of Net Heat of Combustion of Aviation Fuels

D 3341 Test Method for Lead in Gasoline—Iodine Monochloride Method

D 4052 Test Method for Density and Relative Density of Liquids by Digital Density Meter

D 4057 Practice for Manual Sampling of Petroleum and Petroleum Products

D 4171 Specification for Fuel System Icing Inhibitors

D 4177 Practice for Automatic Sampling of Petroleum and Petroleum Products

D 4306 Practice for Aviation Fuel Sample Containers for Tests Affected by Trace Contamination

D 4529 Test Method for Estimation of Net Heat of Combustion of Aviation Fuels

D 4809 Test Method for Heat of Combustion of Liquid Hydrocarbon Fuels by Bomb Calorimeter (Precision Method)

D 4865 Guide for Generation and Dissipation of Static Electricity in Petroleum Fuel Systems

D 5006 Test Method for Measurement of Fuel System Icing Inhibitors (Ether Type) in Aviation Fuels

- D 5059** Test Methods for Lead in Gasoline by X-Ray Spectroscopy
D 5190 Test Method for Vapor Pressure of Petroleum Products (Automatic Method)
D 5191 Test Method for Vapor Pressure of Petroleum Products (Mini Method)
D 6469 Guide for Microbial Contamination in Fuels and Fuel Systems
E 29 Practice for Using Significant Digits in Test Data to Determine Conformance with Specifications

1 This specification is under the jurisdiction of ASTM Committee D02 on Petroleum Products and Lubricants and is the direct responsibility of Subcommittee D02.J0.02 on Aviation Gasoline.

Current edition approved Dec. 1, 2007. Published January 2008. Originally approved in 1947 (replacing former D 615). Last previous edition approved in 2007 as D 910–07.

2 For referenced ASTM standards, visit the ASTM website, www.astm.org, or contact ASTM Customer Service at service@astm.org. For *Annual Book of ASTM Standards* volume information, refer to the standard's Document Summary page on the ASTM website.

3 Withdrawn.

*A Summary of Changes section appears at the end of this standard.

Copyright © ASTM International, 100 Barr Harbor Drive, PO Box C700, West Conshohocken, PA 19428-2959, United States.

Copyright ASTM International

Provided by IHS under license with ASTM

Not for Resale No reproduction or networking permitted without license from HIS

3. Terminology

3.1 Definitions:

3.1.1 aviation gasoline, *n*—gasoline possessing specific properties suitable for fueling aircraft powered by reciprocating spark ignition engines.

3.1.1.1 Discussion—Principal properties include volatility limits, stability, detonation-free performance in the engine for which it is intended, and suitability for low temperature performance.

4. General

4.1 This specification, unless otherwise provided, prescribes the required properties of aviation gasoline at the time and place of delivery.

5. Classification

5.1 Four grades of aviation gasoline are provided, known as:

Grade 80

Grade 91

Grade 100

Grade 100LL

NOTE 1—The above grade names are based on their octane/performance numbers as measured by the now obsolete Test Method

D 614 (Discontinued 1970). A table for converting octane/performance numbers obtained by Test Method **D 2700** motor method into aviation ratings was last published in Specification D 910–94 in the 1995 *Annual Book of ASTM Standards*, Vol 05.01.

5.2 Grades 100 and 100LL represent two aviation gasolines identical in antiknock quality but differing in maximum lead content and color. The color identifies the difference for engines that have a low tolerance to lead.

NOTE 2—Listing of, and requirements for, Avgas Grades 91/96, 108/135 and 115/145 appeared in the 1967 version of this specification. U.S. Military Specification MIL-G-5572F, dated January 24, 1978 (withdrawn March 22, 1988), also covers grade 115/145 aviation gasoline, and is available as a research report.4

5.3 Although the grade designations show only a single octane rating for each grade, they must meet a minimum lean mixture motor rating and a minimum rich mixture supercharge rating (see **X1.2.2**).

6. Materials and Manufacture

6.1 Aviation gasoline, except as otherwise specified in this specification, shall consist of blends of refined hydrocarbons derived from crude petroleum, natural gasoline, or blends, thereof, with synthetic hydrocarbons or aromatic hydrocarbons, or both.

6.2 *Additives—Mandatory*, shall be added to each grade of aviation gasoline in the amount and of the composition specified in the following list of approved materials.

6.2.1 *Tetraethyl Lead*, shall be added in the form of an antiknock mixture containing not less than 61 mass % of tetraethyl lead and sufficient ethylene dibromide to provide two bromine atoms per atom of lead. The balance shall contain no added ingredients other than kerosine, an approved oxidation inhibitor, and blue dye, as specified herein. The maximum concentration limit for each grade of gasoline is specified in.

Table 1.

6.2.1.1 If mutually agreed upon by the fuel producer and additive vendor, tetraethyl lead antiknock mixture may be diluted with 20 mass % of a mixed aromatic solvent having a minimum flash point of 60°C according to Test Methods **D 93** when the product is to be handled in cold climates. The TEL content of the dilute product is reduced to 49 mass %, so that the amount of antiknock additive must be adjusted to achieve the necessary lead level. The dilute product still delivers two bromine atoms per atom of lead.

6.2.2 *Dyes*—The maximum concentration limits in each grade of gasoline are specified in **Table 1**.

6.2.2.1 The only blue dye that shall be present in the finished gasoline shall be essentially 1,4- dialkylaminoanthraquinone.

6.2.2.2 The only yellow dyes that shall be present in the finished gasoline shall be essentially p-diethylaminoazobenzene (Color Index No. 11021) or 1,3- benzenediol 2,4-bis [(alkylphenyl)azo-].

6.2.2.3 The only red dye that shall be present in the finished gasoline shall be essentially alkyl derivatives of azobenzene-4-azo-2-naphthol.

6.2.2.4 The only orange dye that shall be present in the finished gasoline shall be essentially benzene-azo-2-naphthol (Color Index No. 12055).

6.3 *Additives*—These may be added to each grade of aviation gasoline in the amount and of the composition specified in the following list of approved materials.⁵ The quantities and types shall be declared by the manufacturer. Additives added after the point of manufacture shall also be declared.

6.3.1 *Antioxidants*—The following oxidation inhibitors may be added to the gasoline separately, or in combination, in total concentration not to exceed 12 mg of inhibitor (not including weight of solvent) per litre of fuel.

6.3.1.1 2,6-ditertiary butyl-4-methylphenol.

6.3.1.2 2,4-dimethyl-6-tertiary butylphenol.

6.3.1.3 2,6-ditertiary butylphenol.

6.3.1.4 75 % minimum 2,6-ditertiary butylphenol plus 25 % maximum mixed *tertiary* and *tritertiary* butylphenols.

6.3.1.5 75 % minimum di- and tri-isopropyl phenols plus 25 % maximum di- and tri-*tertiary* butylphenols.

4 Supporting data have been filed at ASTM International Headquarters and may be obtained by requesting Research Report RR: D02-1255.

5 Supporting data (guidelines for the approval or disapproval of additives) have been filed at ASTM International Headquarters and may be obtained by requesting Research Report RR: D02-1125.

D 910 – 07a

2 Copyright ASTM International

Grade	Grade	Grade	Grade	ASTM Test
80		91		100LL 100

Knock value, lean mixtureC

Knock value, rich mixture

D 3341 or

Dye content F

Blue dye, mg/L		max	0.2	3.1		2.7	2.7
Yellow dye, mg/L	max	none		none	none	2.8	
Red dye, mg/L		max	2.3	2.7		none	none
Orange dye, mg/L	max	none		6.0		none	none

Density at 15°C, kg/m3

D 4052

Distillation

86

Initial boiling point, °C

Report

Fuel Evaporated

10 volume % at °C	max	75
40 volume % at °C	min	75
50 volume % at °C	max	105
90 volume % at °C	max	135
Final boiling point, °C	max	170
Sum of 10 % + 50 % evaporated	min	135

temperatures, °C

Recovery volume %

Residue volume %

Loss volume %

Vapor pressure, 38°C, kPa

D 5190

max 49.0

or **D 5191 G**

Freezing point, °C

Sulfur, mass %

1266 or D 2622

Net heat of combustion, MJ/kg/	min	43.5	D 4529 or D 3338
Corrosion, copper strip, 2 h at 100°C	max	No. 1	D 130
Oxidation stability (5 h aging) <i>J, K</i>			D 873
Potential gum, mg/100 mL	max	6	
Lead precipitate, mg/100 mL	max	3	
Water reaction			D 1094
Volume change, mL	max	62	
Electrical conductivity, pS/m	max	450L	D 2624

A For compliance of test results against the requirements of Table 1, see 7.2.

B The test methods indicated in this table are referred to in Section 11.

C Both Motor Octane Number (MON) and Aviation Lean Mixture values shall be reported.

D A performance number of 130.0 is equivalent to a knock value determined using iso-octane plus 0.34 mL TEL/L.

E Knock ratings shall be reported to the nearest 0.1 octane/performance number.

F The maximum dye concentrations shown do not include solvent in dyes supplied in liquid form.

G Test Method D 5191 shall be the referee vapor pressure method.

H If no crystals have appeared on cooling to -58°C, the freezing point may be reported as less than -58°C.

I For all grades use either Eq 1 or Table 1 in Test Method D 4529 or Eq 2 in Test Method D 3338. Test Method D 4809 may be used as an alternative. In case of dispute, Test Method D 4809 shall be used.

J If mutually agreed upon between the purchaser and the supplier, a 16 h aging gum requirement may be specified instead of the 5 h aging gum test; in such case the gum content shall not exceed 10 mg/100 mL and the visible lead precipitate shall not exceed 4 mg/100 mL. In such fuel the permissible antioxidant shall not exceed 24 mg/L.

K Test Method D 381 existent gum test can provide a means of detecting quality deterioration or contamination, or both, with heavier products following distribution from refinery to airport. Refer to X1.7.1.

L Applies only when an electrical conductivity additive is used; when a customer specifies fuel containing conductivity additive, the following conductivity limits shall apply under the condition at point of use:
Minimum 50 pS/m
Maximum 450 pS/m.
The supplier shall report the amount of additive added.

D 910 – 07a

3 Copyright ASTM International

Provided by IHS under license with ASTM

Not for Resale No reproduction or networking permitted without license from IHS

6.3.1.6 72 % minimum 2,4-dimethyl-6-tertiary butylphenol plus 28 % maximum monomethyl and dimethyl *tertiary* butylphenols.

6.3.1.7 N,N8-di-isopropyl-para-phenylenediamine.

6.3.1.8 N,N8-di-secondary-butyl-para-phenylenediamine.

6.3.2 Fuel System Icing Inhibitor (FSII)—One of the following may be used.

6.3.2.1 *Isopropyl Alcohol (IPA, propan-2-ol)*, in accordance with the requirements of Specification **D 4171** (Type II). May be used in concentrations recommended by the aircraft manufacturer when required by the aircraft owner/operator.

NOTE 3—Addition of isopropyl alcohol (IPA) may reduce knock ratings below minimum specification values (see **X1.2.4**).6

6.3.2.2 *Di-Ethylene Glycol Monomethyl Ether (Di-EGME)*, conforming to the requirements of Specification **D 4171** (Type III). May be used in concentrations of 0.10 to 0.15 volume % when required by the aircraft owner/operator.

6.3.2.3 Test Method **D 5006** can be used to determine the concentration of Di-EGME in aviation fuels.

6.3.3 *Electrical Conductivity Additive*—Stadis 4507 in concentrations up to 3 mg/L is permitted. When loss of fuel conductivity necessitates retreatment with electrical conductivity additive, further addition is permissible up to a maximum cumulative level of 5 mg/L of Stadis 450.

6.3.4 *Corrosion Inhibitor Additive*—The following corrosion inhibitors may be added to the gasoline in concentrations not to exceed the maximum allowable concentration (MAC) listed for each additive.

DCI-4A MAC = 22.5 g/m³

DCI-6A MAC = 9.0 g/m³

HITEC 580 MAC = 22.5 g/m³

NALCO 5403 MAC = 22.5 g/m³

NALCO 5405 MAC = 11.0 g/m³

PRI-19 MAC = 22.5 g/m³

UNICOR J MAC = 22.5 g/m³

SPEC-AID 8Q22 MAC = 24.0 g/m³

TOLAD 351 MAC = 24.0 g/m³

TOLAD 4410 MAC = 22.5 g/m³

7. Detailed Requirements Detailed Requirements

7.1 The aviation gasoline shall conform to the requirements prescribed in **Table 1**.

7.2 Test results shall not exceed the maximum or be less than the minimum values specified in **Table 1**. No allowance shall be made for the precision of the test methods. To determine the conformance to the specification requirement, a test result may be rounded to the same number of significant figures as in **Table 1** using Practice **E 29**. Where multiple determinations are made, the average result, rounded according to Practice **E 29**, shall be used.

8. Workmanship, Finish and Appearance

8.1 The aviation gasoline specified in this specification shall be free from undissolved water, sediment, and suspended matter. The odor of the fuel shall not be nauseating or irritating. No substances of known dangerous toxicity under usual conditions of handling and use shall be present except as permitted in this specification.

9. Sampling

9.1 Because of the importance of proper sampling procedures in establishing fuel quality, use the appropriate procedures in Practice **D 4057** or Practice **D 4177**.

9.1.1 Although automatic sampling following Practice **D 4177** may be useful in certain situations, initial refinery specification compliance testing shall be performed on a sample taken following procedures in Practice **D 4057**.

9.2 A number of aviation gasoline properties, including copper corrosion, electrical conductivity, and others are very sensitive to trace contamination which can originate from sample containers. For recommended sample containers, refer to Practice **D 4306**.

10. Reports

10.1 The type and number of reports to ensure conformance with the requirements of this specification shall be mutually agreed to by the purchaser and the supplier of the aviation gasoline.

11. Test Methods

11.1 The requirements enumerated in this specification shall be determined in accordance with the following ASTM test methods:

- 11.1.1 *Knock Value (Lean Rating)*—Test Method [D 2700](#).
- 11.1.2 *Knock Value (Rich Rating)*—Test Method [D 909](#).
- 11.1.3 *Tetraethyllead*—Test Methods [D 3341](#) or [D 5059](#).
- 11.1.4 *Color*—Test Method [D 2392](#).
- 11.1.5 *Density*—Test Methods [D 1298](#) or [D 4052](#).
- 11.1.6 *Distillation*—Test Method [D 86](#).
- 11.1.7 *Vapor Pressure*—Test Methods [D 323](#), [D 5190](#), or [D 5191](#).
- 11.1.8 *Freezing Point*—Test Method [D 2386](#).
- 11.1.9 *Sulfur*—Test Methods [D 1266](#) or [D 2622](#).
- 11.1.10 *Net Heat of Combustion*—Test Methods [D 4529](#) or [D 3338](#).
- 11.1.11 *Corrosion (Copper Strip)*—Test Method [D 130](#), 2 h test at 100°C in bomb.
- 11.1.12 *Potential Gum and Visible Lead Precipitate*—Test Method [D 873](#) except that wherever the letter X occurs (referring to oxidation time) insert the number 5, designating the number of hours prescribed in this specification.
- 11.1.13 *Water Reaction*—Test Method [D 1094](#).
- 11.1.14 *Electrical Conductivity*—Test Methods [D 2624](#).

6 Supporting data have been filed at ASTM International Headquarters and may be obtained by requesting Research Report RR: D02-1526.

7 Stadis is a registered trademark marketed by Octel America, Inc., Newark, DE 19702.

12. Keywords

12.1 Avgas; aviation gasoline; gasoline

APPENDIX

(Nonmandatory Information)

X1. PERFORMANCE CHARACTERISTICS OF AVIATION GASOLINES

X1.1 Introduction

X1.1.1 Aviation gasoline is a complex mixture of relatively volatile hydrocarbons that vary widely in their physical and chemical properties. The engines and aircraft impose a variety of mechanical, physical, and chemical environments. The properties of aviation gasoline ([Table X1.1](#)) must be properly balanced to give satisfactory engine performance over an extremely wide range of conditions.

X1.1.2 The ASTM requirements summarized in [Table 1](#) are quality limits established on the basis of the broad experience and close cooperation of producers of aviation gasoline, manufacturers of aircraft engines, and users of both commodities.

The values given are intended to define aviation gasoline suitable for most types of spark-ignition aviation engines; however, certain equipment or conditions of use may require fuels having other characteristics.

X1.1.3 Specifications covering antiknock quality define the grades of aviation gasoline. The other requirements either prescribe the proper balance of properties to ensure satisfactory engine performance or limit components of undesirable nature to concentrations so low that they will not have an adverse effect on engine performance.

X1.2 Combustion Characteristics (Antiknock Quality and Antiknock Compound Identification)

X1.2.1 The fuel-air mixture in the cylinder of a sparkignition engine will, under certain conditions, ignite spontaneously in localized areas instead of progressing from the spark. This may cause a detonation or knock, usually inaudible in aircraft engines. This knock, if permitted to continue for more than brief periods, may result in serious loss of power and damage to, or destruction of, the aircraft engine. When aviationgasoline is used in other types of aviation engines, for example, in certain turbine engines where specifically permitted by the engine manufacturers, knock or detonation characteristics may not be critical requirements.

X1.2.2 Aviation gasoline grades are also identified by two numbers separated by a slant line (/). The first number is called the lean mixture rating and the second number is called the rich mixture rating. This specification describes four grades of aviation gasoline as follows: 80/87, 91/98, 100/130, and 100/130LL. Numbers below 100 are octane numbers, while numbers above 100 are performance numbers. At 100, octane number and performance number are equal. The suffix LL describes a grade containing lower tetraethyllead than a second grade of identical lean and rich mixture ratings.

X1.2.3 Both the lean mixture rating and the rich mixture rating are determined in standardized laboratory knock test engines that are operated under prescribed conditions. Results are expressed as octane numbers up to 100 and above this point as quantities of tetraethyllead added to *isooctane* (2,2,4-trimethylpentane). Octane number is defined arbitrarily as the percentage of *isooctane* in that blend of *isooctane* and *n*-heptane that the gasoline matches in knock characteristics when compared by the procedure specified. The quantities of tetraethyllead added to *isooctane* that the gasoline matches in knock characteristics when compared by the procedure specified may be converted to performance numbers by a chart. The performance number is an indication of the relative power obtainable from an engine as compared with operation of the same engine with leaded *isooctane*, operating at equal knocking intensity. The lean mixture rating together with the rich mixture rating can be used as a guide to the amount of knock-limited power that may be obtained in a full-scale engine under cruise (lean) and take-off (rich) conditions.

X1.2.4 It has been observed that when isopropyl alcohol (IPA) is added to a Grade 100 or Grade 100LL aviation gasoline as a fuel system icing inhibitor, the antiknock rating of the fuel may be reduced. Since isopropyl alcohol is normally added in the field at the point of use, the operator is cautioned that performance numbers on the alcohol-fuel blend may not meet specification minimums. Typical performance number reductions with addition of one volume % IPA has been 0.5 motor octane number on the lean rating and 3.0 to 3.5 performance number on the rich rating. Thus a Grade 100 or 100LL aviation gasoline rated in the knock test engines at the point of manufacture to be 99.5/130 octane/performance number might, with the addition of one volume % alcohol, be about 99/127 octane/performance number. At three volume %, the reductions are about 1.5 octane number and 7.5 performance number for lean and rich ratings, respectively. It should be noted that a survey conducted by the General Aviation Manufacturers Association failed to find field evidence or experience to suggest that these reductions have caused engine distress, that is, knocking or power loss at their recommended 1 % maximum level. On Grade 80 aviation gasoline, addition of the IPA additive may increase the octane rating.

TABLE X1.1 Performance Characteristics of Aviation Gasoline

<u>Performance Characteristics</u>	<u>Test Methods</u>	<u>Sections</u>
Combustion characteristics	knock value (lean mixture)	X1.2.4
Antiknock quality and antiknock compound identification	knock value (rich mixture)	X1.2.5
	isopropyl alcohol	X1.2.6
	tetraethyllead	
X1.2.7		
	dyes	
X1.2.8		
Fuel metering and aircraft range	density	
X1.3.1		
	net heat of combustion	
X1.3.2		
Carburetion and fuel vaporization	vapor pressure	
X1.4.1		

	distillation	
X1.4.2		
Corrosion of fuel system and engine parts	copper strip corrosion	X1.5.1
X1.5.2	sulfur content	
Fluidity at low temperatures	freezing point	X1.6
Fuel cleanliness, handling, and storage stability	existent gum	X1.7.1
X1.7.2	potential gum	
	visible lead precipitate	
X1.7.3		
	water reaction	
X1.7.5		

X1.2.5 Knock Value, Lean Mixture Rating (Test Method D 2700)—The specification parameter knock value, lean value mixture lists both “Motor Octane Number” (MON) and “Aviation Lean,” as determined by Test Method **D 2700**. Historically, aviation lean ratings were determined (from 1941 through 1970) by Test Method **D 614**. An extensive comparison of National Exchange Group data from 1947 through 1964 established that motor octane numbers as determined by Test Methods **D 357** and **D 1948** could be converted to equivalent Test Method **D 614** ratings. A table to convert MON to the corresponding aviation lean rating was included in Test Method **D 2700**, which was first issued in 1968 as a revision, consolidation and intended eventual replacement of Test Methods **D 357** (Withdrawn 1969), **D 614** (Withdrawn 1970), and **D 1948** (Withdrawn 1968). Currently “Aviation Lean” ratings are only determinable from the MON conversion table in Test Method **D 2700**. However, the equivalent “Aviation Lean” rating is maintained as a specified parameter in **Table 1** to ensure aircraft compliance with historical type certification data sheets.

X1.2.6 Rich Mixture Rating (Supercharge Test Method D 909)—This test method uses a laboratory engine that is capable of being operated at varying air-fuel mixtures and through a range of supercharge manifold pressures. The rating of a fuel is determined by comparing its knock-limited power with those for bracketing blends of reference fuels under standard operating conditions. The rating is made at the rich peak of the mixture response curve (about 0.11 fuel-air ratio) of the lower bracketing reference fuel.

X1.2.7 Tetraethyllead—Tetraethyllead offers the most economical means of providing high antiknock value for aviation gasoline. It is added to aviation gasoline in the form of a fluid which, in addition to tetraethyllead, contains an organic halide scavenging agent and an identifying blue dye. The scavenging agent is needed to keep the tetraethyllead combustion products volatile so that they will theoretically be completely discharged from the cylinder. Actually, lead compounds are deposited in the combustion chamber and some find their way into the lubricating oil. The products of combustion of tetraethyllead fluid are also known to be corrosive. Since deposition and corrosive tendencies are undesirable, the quantity of tetraethyllead in aviation gasoline is limited by specification commensurate with economic considerations.

X1.2.8 Dyes—The law provides that all fuels containing tetraethyllead must be dyed to denote the presence of the poisonous component. Colors are also used in aviation fuels to differentiate between grades. Service experience has indicated that only certain dyes and only certain amounts of dye can be tolerated without manifestation of induction system deposition. The names of the approved dyes are specified as well as the maximum quantity of each permissible in each grade.

X1.3 Fuel Metering and Aircraft Range

X1.3.1 Density—Density is a property of a fluid and is of significance in metering flow and in mass-volume relationships for most commercial transactions. It is particularly

useful in empirical assessments of heating value when used with other parameters such as aniline point or distillation.

X1.3.2 Net Heat of Combustion—The net heat of combustion provides a knowledge of the amount of energy obtainable from a given fuel for the performance of useful work, in this instance, power. Aircraft design and operation are dependent upon the availability of a certain predetermined minimum amount of energy as heat. Consequently, a reduction in heat energy below this minimum is accompanied by an increase in fuel consumption with corresponding loss of range. Therefore, a minimum net heat of combustion requirement is incorporated in the specification. The determination of net heat of combustion is time consuming and difficult to conduct accurately. This led to the development and use of the aniline point and density relationship to estimate the heat of combustion of the fuel. This relationship is used along with the sulfur content of the fuel to obtain the net heat of combustion for the purposes of this specification. An alternative calculation, Test Method **D 3338**, is based on correlations of aromatics content, density, volatility, and sulfur content. This test method may be preferred at refineries where all these values are normally obtained and the necessity to obtain the aniline point is avoided. The direct measurement method is normally used only as a referee method in cases of dispute.

X1.3.3 No great variation in density or heat of combustion occurs in modern aviation gasolines, since they depend on hydrocarbon composition that is already closely controlled by other specification properties.

X1.4 Carburetion and Fuel Vaporization

X1.4.1 In many spark-ignition aviation engines, the gasoline is metered in liquid form through the carburetor where it is mixed with air and vaporized before entering the supercharger from which the fuel-air mixture enters the cylinder of the engine. In other types of engines, the fuel may be metered directly into the supercharger, the cylinder, or the combustor. The volatility, the tendency to evaporate or change from a liquid to a gaseous state, is an extremely important characteristic of aviation fuel.

X1.4.2 Gasolines that vaporize too readily may boil in fuel lines or carburetors, particularly as altitude increases, and cause vapor lock with resultant stoppage of fuel flow to the engine. Conversely, fuels that do not completely vaporize may cause engine malfunctioning of other sorts. Therefore, a proper balance of the volatility of the various hydrocarbon components is essential to satisfactory performance of the finished fuel.

X1.4.3 Vapor Pressure—The vapor pressure of an aviation gasoline is the measure of the tendency of the more volatile components to evaporate. Experience has shown that fuels having a Reid vapor pressure no higher than 49 kPa will be free of vapor-locking tendencies under most conditions of aircraft usage. A research report is available.⁸

X1.4.4 Distillation—The relative proportions of all the hydrocarbon components of a gasoline are measured in terms of volatility by the range of distillation temperatures. The method is empirical and useful in comparing fuels, but is not intended to separate or identify quantitatively the individual hydrocarbons present in the fuel.

⁸ Supporting data have been filed at ASTM International Headquarters and may be obtained by requesting Research Report RR: D02-1146.

X1.4.4.1 A maximum value is set on the 10 % evaporated point to ensure ease of starting and a reasonable degree of flexibility during the warm-up period. To guard against too high a volatility that might lead to carburetor icing or vapour lock, or both, (also protected against by the vapor pressure test) a minimum value is set for the sum of the 10 and 50 % evaporated points.

X1.4.4.2 A maximum value is specified for the 50 % evaporated temperature to ensure average volatility sufficient to permit adequate evaporation of the fuel in the engine induction system. Insufficient evaporation may lead to loss of power.

X1.4.4.3 A maximum temperature is prescribed for the 90 % evaporated point to prevent too much liquid fuel being delivered to the cylinders, resulting in power loss,

and to prevent poor distribution to the various cylinders. Such a condition might lead to excessive leanness in some cylinders with consequent engine roughness, perhaps accompanied by knocking and damage to the engine. Lowered fuel economy and excessive dilution of the lubricating oil may result from too high a 90 % evaporated point.

X1.4.4.4 A minimum value is stipulated for the 40 % evaporated temperature in an effort to control, indirectly, specific gravity and, consequently, carburetor metering characteristics.

X1.4.4.5 A maximum is placed on the final boiling point (end point) which, together with the maximum prescribed for the 90 % evaporated point, is used to prevent incorporation of excessively high boiling components in the fuel that may lead to maldistribution, spark plug fouling, power loss, lowered fuel economy, and lubricating oil dilution.

X1.4.4.6 The stipulation of a minimum recovery and a maximum loss in this specification in conjunction with the vapor pressure requirement is intended to protect against excessive losses by evaporation in storage, handling, and in the aircraft tank. It is also a check on the distillation test technique.

X1.4.4.7 A maximum value is specified for the distillation residue to prevent the inclusion of undesirable high-boiling components essentially impossible to burn in the combustion chamber, the presence of which may reflect the degree of care with which the product is refined or handled. The amount of residue along with the end point temperature can be used as an indication of contamination with high-boiling materials.

X1.5 Corrosion of Fuel System and Engine Parts

X1.5.1 *Copper Strip*—The requirement that gasoline must pass the copper strip corrosion test provides assurance that the product will not corrode the metal parts of fuel systems.

X1.5.2 *Sulfur*—Total sulfur content of aviation fuels is significant because the products of combustion of sulfur can cause corrosive wear of engine parts.

X1.6 Fluidity at Low Temperatures

X1.6.1 A freezing point requirement is specified to preclude solidification of any hydrocarbon components at extremely low temperatures with consequent interference with fuel flow to the engine.

X1.6.2 *Fuel System Icing Inhibitor*—Isopropyl alcohol (IPA), approved in 6.3.2.1, and diethyleneglycol monomethyl ether (Di-EGME), approved in 6.3.2.2, shall be in accordance with the requirements shown in Specification D 4171.

X1.7 Fuel Cleanliness, Handling and Storage Stability

X1.7.1 *Existent Gum*—Gum is a non-volatile residue left by evaporation of fuel. The amount of gum present is an indication of the condition of the fuel at the time of test only. Large quantities of gum are indicative of contamination of fuel by higher boiling oils or particulate matter and generally reflect poor fuel handling practices.

X1.7.2 *Potential Gum*—Fuel must be usable after storage for variable periods under a variety of climatic conditions. The potential gum test, which is an accelerated oxidation method, is used to estimate fuel stability in storage and the effectiveness of oxidation inhibitors. If the fuel is to be stored under relatively mild conditions for short periods, an oxidation period of 5 h is generally considered sufficient to indicate if the desired stability has been obtained, whereas a 16-h period is desirable to provide stability assurance for long periods and severe conditions, such as storage in tropical climates.

X1.7.3 *Visible Lead Precipitate*—The formation of a lead precipitate during the aging period of the potential gum test under the accelerated oxidation conditions used in this determination indicates a potential instability. Since even small amounts of insoluble material may foul the induction system and plug filters, it is necessary to place a limit on the amount of precipitate formed in this determination.

X1.7.4 *Permissible Oxidation Inhibitors and Oxidation Inhibitor Content*

Antioxidants are used to prevent the formation of gum in fuel during storage. The efficacy of a given inhibitor determined by the apparent oxidation stability of a fuel does not completely establish its suitability for use in an aircraft engine. Oxidation inhibitors have been found to contribute to excessive induction system deposits; therefore, their acceptability for use must ultimately be determined in the full-scale aircraft engine.

X1.7.4.1 The chemical names of approved inhibitors and the maximum quantities permitted are shown in this specification.

X1.7.5 *Water Reaction*—The water reaction method provides a means of determining the presence of materials readily extractable by water or having a tendency to absorb water. When the fuel consists essentially of hydrocarbon components, there is no measurable change in the volume of the water layer.

X1.7.6 *Electrical Conductivity*—The generation of static electricity can create problems in the handling of aviation gasolines. Addition of a conductivity improver may be used as an additional precaution to reduce the amount of static electrical charge present during fuel handling. See Guide D 4865 for more information.

X1.7.7 *Microbial Contamination*—Uncontrolled microbial contamination in fuel systems may cause or contribute to a variety of problems including corrosion, odor, filter plugging, decreased stability, and deterioration of fuel/water separation characteristics. In addition to system component damage, off-specification fuel can result.

X1.7.8 Guide D 6469 provides personnel with limited microbiological background and an understanding of the symptoms, occurrence, and consequences of chronic microbial contamination. The guide also suggests means for detection and control. Biocides used in aviation fuels must follow engine and airframe manufacturers' approval guidelines.

X1.8 Miscellaneous Tests

X1.8.1 *Aromatics Content*—Low boiling aromatics, which are common constituents of aviation gasolines, are known to affect elastomers to a greater extent than other components in aviation gasoline. Although Specification D 910 does not include an explicit maximum aromatic limit, other specification limits effectively restrict the aromatic content of aviation gasolines. Benzene is virtually excluded by the maximum freezing point of -58°C , while other aromatics are limited by the minimum heating value and the maximum distillation end point. Thus, the heating value limits toluene to about 24 %. Xylenes have a slightly higher heating value and, therefore, would permit somewhat higher aromatic concentrations; however, their boiling points (above 138°C) limit their inclusion at levels not higher than 10 %. Total aromatic levels above 25 % in aviation gasoline are, therefore, extremely unlikely.

X1.9 General

X1.9.1 Further detailed information on the significance of all test methods relevant to aviation gasoline is provided in Manual MNL 1.9

9 *Manual on Significance of Tests for Petroleum Products*, MNL 1, ASTM International.

SUMMARY OF CHANGES

Subcommittee D02.J0 has identified the location of selected changes to this standard since the last issue (D 910–07) that may impact the use of this standard. (Approved Dec. 1, 2007.)

(1) Revised Footnote C in Table 1.

Subcommittee D02.J0 has identified the location of selected changes to this standard since the last issue (D 910–06) that may impact the use of this standard. (Approved July 15, 2007.)

(1) Revised Table 1.

(2) Revised X1.2.5.

(3) Revised list in 6.3.4.

(4) Added 9.1.1.

ASTM International takes no position respecting the validity of any patent rights asserted in connection with any item mentioned in this standard. Users of this standard are expressly advised that determination of the validity of any such patent rights, and the risk of infringement of such rights, are entirely their own responsibility. This standard is subject to revision at any time by the responsible technical committee and must be reviewed every five years and if not revised, either reapproved or withdrawn. Your comments are invited either for revision of this standard or for additional standards and should be addressed to ASTM International Headquarters. Your comments will receive careful consideration at a meeting of the responsible technical committee, which you may attend. If you feel that your comments have not received a fair hearing you should make your views known to the ASTM Committee on Standards, at the address shown below.

This standard is copyrighted by ASTM International, 100 Barr Harbor Drive, PO Box C700, West Conshohocken, PA 19428-2959, United States. Individual reprints (single or multiple copies) of this standard may be obtained by contacting ASTM at the above address or at 610-832-9585 (phone), 610-832-9555 (fax), or service@astm.org (e-mail); or through the ASTM website (www.astm.org).

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1°
ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ονομασία Τράπεζας.....

Κατάστημα.....

(Δ/ση οδός – αριθμός TK, Fax)

Ημερομηνία έκδοσης .....

Προς : Αναγράφεται η Υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού προς την οποία απευθύνεται)

Εγγυήσή μας υπ' αριθμ. ....

για ποσό ΕΥΡΩ .....

Σας γνωρίζουμε ότι εγγυώμεθα προς εσάς με την παρούσα, ανεκκλήτως και ανεπιφυλάκτως, παραιτούμενοι των ενστάσεων διζήσεως και διαιρέσεως, μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ ..... για την Εταιρεία

..... οδός .....

αριθμός .... (ή σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας, για την Εταιρεία 1)

..... και 2) ..... ατομικά για κάθε μία από

αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της Ένωσης αναδόχων ή Κοινοπραξίας), για τη συμμετοχή της στο διενεργούμενο διαγωνισμό σας της ..... ή τυχόν επανάληψή του, για την προμήθεια ..... σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ....

διακήρυξή σας.

Η παρούσα εγγύηση καλύπτει μόνο τις από τη συμμετοχή στον παραπάνω διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις της, καθ' όλο το χρόνο της εκ της προσφοράς δεσμεύσεώς της και μέχρι την υπογραφή της σύμβασης και κατάθεση της εγγύησης καλής εκτέλεσης των όρων της, στην περίπτωση κατακύρωσης της προμήθειας σε αυτήν.

Το παραπάνω ποσό βρίσκεται στη διάθεση σας και θα καταβληθεί, ολικά ή μερικά, χωρίς οποιαδήποτε εκ μέρους μας αντίρρηση, αμφισβήτηση ή ένσταση και χωρίς έρευνα του βάσιμου ή μη της απαιτήσεως σας μέσα σε τρεις (3) μέρες μετά από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου.

Η παρούσα ισχύει μέχρι την .....

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης αυτής θα παραταθεί εφόσον ζητηθεί από την υπηρεσία σας πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Βεβαιώνουμε ότι το ποσό των εγγυήσεών μας, που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μαζί με το ποσό της εγγύησης αυτής, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθοριστεί για την Τράπεζα μας.

(Εξουσιοδοτημένη υπογραφή)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2°
ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Ονομασία Τράπεζας.....

Κατάστημα.....

(Δ/ση οδός – αριθμός ΤΚ, Fax)

Ημερομηνία έκδοσης .....

Προς : Αναγράφεται η Υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού προς την οποία απευθύνεται)

Εγγύηση μας υπ' αριθ. ....

για ποσό ΕΥΡΩ .....

Πληροφορηθήκαμε ότι η Εταιρεία (ή η Ένωση Εταιρειών ή Κοινοπραξία .....) οδός ..... αριθ. .... ως προμηθευτής πρόκειται να συνάψει μαζί σας, ως αγοραστές, σύμβαση, που θα καλύπτει την προμήθεια ....., συνολικής αξίας ..... (εκτελούμενη δυνάμει της υπ' αριθ. ..../201.. διακήρυξης της Υπηρεσίας Προμηθειών της ΠΑ) και ότι σύμφωνα με σχετικό όρο στη σύμβαση αυτή η εταιρεία (ή η Ένωση ή Κοινοπραξία) υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης, ποσού ίσου προς το 5% της συμβατικής αξίας των ειδών δηλαδή για ΕΥΡΩ .....

Μετά τα παραπάνω, η Τράπεζα ..... παρέχει την απαιτούμενη εγγύηση υπέρ της εταιρείας (ή σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας, υπέρ των Εταιρειών 1) ..... και 2)

..... ατομικά για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της Ένωσης Προμηθευτών ή Κοινοπραξίας), και εγγυάται προς εσάς με την παρούσα, ανεκκλήτως και ανεπιφυλάκτως, παραιτούμενη του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως, να καταβάλλει μέσα σε τρεις (3) ημέρες, ανεξάρτητα από τυχόν αμφισβητήσεις, αντιρρήσεις ή ενστάσεις της εταιρείας και χωρίς έρευνα του βάσιμου ή μη της απαίτησής σας, μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση και δήλωσή σας ότι η εταιρεία παρέβη ή παρέλειψε να εκπληρώσει οποιοδήποτε όρο της σύμβασης, κάθε ποσό που θα ορίζετε στη δήλωσή σας και που δεν θα ξεπερνά το οριζόμενο στην εγγύηση αυτή.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτόσημου.

Η παρούσα ισχύει μέχρι την .....

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης αυτής θα παραταθεί εφόσον ζητηθεί από την υπηρεσία σας πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Βεβαιώνουμε ότι το ποσό των εγγυήσεων μας, που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, μαζί με το ποσό της εγγύησης αυτής, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθοριστεί για την Τράπεζα μας.

(Εξουσιοδοτημένη υπογραφή)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3°
ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΕ ΕΥΡΩ

Ονομασία Τράπεζας.....

Κατάστημα.....

(Δ/νση οδός – αριθμός ΤΚ, Fax)

Ημερομηνία έκδοσης .....

Προς : Αναγράφεται η Υπηρεσία διενέργειας του διαγωνισμού προς την οποία απευθύνεται

Εγγύηση μας υπ' αριθ. ....

για ποσό ΕΥΡΩ .....

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διζήσεως μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ. ....(και ολογράφως)..... στο οποίο και μόνο περιορίζεται η υποχρέωσή μας, υπέρ της εταιρείας .....

Δ/νση.....για την λήψη προκαταβολής ίσης με το % της συμβατικής αξίας προ ΦΠΑ εκ.....ΕΥΡΩ της με αριθ.....σύμβασης, που υπέγραψε μαζί σας η εν λόγω εταιρεία για τη προμήθεια .....της (αριθ. Διακ/ξης.....) προς κάλυψη αναγκών του ....., πλέον τόκων κατ εφαρμογή των άρθρων 25, 32 και 34 του ΠΔ 118/2007.

- Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και θα καταβληθεί με μόνη τη δήλωσή σας ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρος μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε τρεις (3) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

- Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου.

- Η παρούσα εγγύησή μας αφορά μόνο την παραπάνω αιτία και ισχύει μέχρι την επιστροφή της σ' εμάς, οπότε γίνεται αυτοδίκαια άκυρη και δεν έχει απέναντί μας καμιά ισχύ.

- Βεβαιούται υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και ΝΠΔΔ, συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθορισθεί από το Υπουργείο Οικονομικών για την Τράπεζά μας.

(Εξουσιοδοτημένη
υπογραφή)

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ε»

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ**

ΣΥΜΒΑΣΗ Νο. ..../16

**«ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ
AVGAS 100 LL»**

ΑΝΑΔΟΧΟΣ/ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ :.....

**Π Ι Ν Α Κ Α Σ
Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν Σ Υ Μ Β Α Σ Η Σ ...../16**

Άρθρο 1 ^ο :	Γενικοί Όροι
Άρθρο 2 ^ο :	Περιγραφή Αντικειμένου– Κρατήσεις
Άρθρο 3 ^ο :	Διάρκεια και Ολοκλήρωση Σύμβασης
Άρθρο 4 ^ο :	Συμβατικό Τίμημα
Άρθρο 5 ^ο :	Πληρωμή – Δικαιολογητικά
Άρθρο 6 ^ο :	Εγγυοδοσία
Άρθρο 7 ^ο :	Κωδικοποίηση Υλικών
Άρθρο 8 ^ο :	Λοιποί Όροι
Άρθρο 9 ^ο :	Τροποποίηση Όρων
Άρθρο 10 ^ο :	Γενικές Επισημάνσεις

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΤΗΛ. : 210 8705042-9

ΦΑΞ : 210 6445633

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ : ../16

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (κατ' ανώτατο όριο) : 950.000,00€ – 580.000 It

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ AVGAS 100 LL

1. Με την απόφαση υπό τα στοιχεία Φ.....(ΑΔΑ.....), τα αποτελέσματα του προηγηθέντος διαγωνισμού Δ..../16 κατακυρώθηκαν υπέρ του ανάδοχου/προμηθευτή υπό τη διακριτική επωνυμία.....

2. Σήμερα.....στην.....(Οδός: .....
Τ.Κ.....Αθήνα, τηλ. 210—....., ... E-mail
.....@.....), υπογράφεται η παρούσα σύμβαση απόρροια της ανωτέρω κατακυρωτικής διαταγής μεταξύ των :

α. ...., ως νόμιμου εκπροσώπου τ..... η οποία θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας «Αναθέτουσα Αρχή» και

β. ...., ως νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας.....(Οδός: ..... Τ.Κ....., τηλ. ...., ... E-mail .....@.....) η οποία θα αποκαλείται στο εξής χάριν συντομίας «Ανάδοχος ή Προμηθευτής» .

3. Οι συμβαλλόμενοι συμφωνούν και κάνουν αμοιβαία αποδεκτά τα διαλαμβανόμενα στα επόμενα άρθρα που αφορούν στην προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100 LL προς κάλυψη αναγκών της Πολεμικής Αεροπορίας (Π.Α).

Άρθρο 1^ο
Γενικοί Όροι

1. Οποιαδήποτε διαφορά που αφορά στην ερμηνεία και στην εκτέλεση σύμβασης λύεται, εφόσον από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται τέτοια προσφυγή, από το δικαστήριο της περιοχής διενέργειας του διαγωνισμού, εφαρμοζομένου του Ελληνικού Δικαίου.

2. Τα κάθε είδους, δικαιώματα του Δημοσίου ή των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των Ε.Δ των Οργανισμών και γενικά των εκμεταλλεύσεων των Ενόπλων Δυνάμεων, εξαιτίας της μη συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους συμφωνιών και τη σύμβαση εισπράττονται από όσα ο ανάδοχος έχει να λαμβάνει από οποιαδήποτε αιτία από το Δημόσιο και σε περίπτωση που αυτά δεν επαρκούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί εισπράξεως Δημοσίων εσόδων.

3. Η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει υποχρέωση για τυχόν μέτρα και αυξήσεις των πάσης φύσεως δαπανών, φόρων, τελών κλπ που λαμβάνονται από

οποιαδήποτε Αρχή και δεν ευθύνεται ούτε αποδέχεται οποιαδήποτε επίδραση επί της ποιότητας, τιμής και χρόνου παράδοσης των ειδών.

4. Η παρούσα διέπεται από τις διατάξεις της κείμενης περί προμηθειών νομοθεσίας.

Άρθρο 2° **Περιγραφή Αντικειμένου - Κρατήσεις**

1. Το αντικείμενο της παρούσας σύμβασης αφορά στην προμήθεια 580.000 λίτρων, προϋπολογισθείσας αξίας 950.000,00 €, αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100 LL προς κάλυψη αναγκών της Π.Α.

2. Ο προμηθευτής βαρύνεται με τις κρατήσεις ποσοστού 6,2061% που διενεργούνται για την προμήθεια καυσίμου θέματος ως εξής :

Περιγραφή Κρατήσεων	Ποσοστά
Υπέρ ΜΤΑ	4 %
Υπέρ ΕΛΟΑΑ	2 %
Χαρτόσημο 2%	0,12%
ΟΓΑ 20% επί Χαρτοσήμου	0,024%
Υπέρ Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)	0,06%
Χαρτόσημο 3% Υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ	0,0018%
ΟΓΑ 20% επί Χαρτοσήμου ΕΑΑΔΗΣΥ	0,00036%
Σύνολο	6,2061%

3. Η Αναθέτουσα Αρχή, σε καμία περίπτωση για το προς προμήθεια είδος καυσίμου δεν δύναται να υπερβεί :

- α. Το αναγραφόμενο προϋπολογισθέν ποσό και
- β. Τις αναγραφόμενες ποσότητες.

Άρθρο 3° **Διάρκεια και Ολοκλήρωση Σύμβασης**

1. Η παρούσα σύμβαση έχει ισχύ από την υπογραφή της και έως την ανάλωση του συνόλου της προϋπολογισθείσας αξίας του διαγωνισμού ή της παραλαβής του συνόλου της ποσότητας του καυσίμου, όποιο γεγονός επέλθει πρώτο.

2. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε/ολοκληρώθηκε όταν :

α. Παραλήφθηκαν οριστικά (ποσοτικά και ποιοτικά) οι παραγγελθείσες ποσότητες του καυσίμου και έγινε η αποπληρωμή του αντίστοιχου συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις ή

β. Αποπληρώθηκε συμβατικό τίμημα σε ποσοστό τουλάχιστον 95% της προϋπολογισθείσας αξίας και εκδόθηκε ανάλογη απόφαση από την Αναθέτουσα Αρχή, για μη παράδοση της υπολειπόμενης ποσότητας ανεξαρτήτως ποσοστού αυτής και

γ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και αποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

Άρθρο 4° **Συμβατικό Τίμημα**

1. Το συμβατικό τίμημα υπολογίζεται σύμφωνα με τα αποτελέσματα της προηγούμενης διαβούλευσης της Αναθέτουσας Αρχής με τον προμηθευτή, ως κατωτέρω:

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ €
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ			

2. Η τιμολόγηση του καυσίμου θα γίνεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο ως αναγράφεται στην ανάλυση της οικονομικής προσφοράς του προμηθευτή (Παράρτημα «Α» της παρούσας):

Παραδόσεις με βυτιοφόρα οχήματα του προμηθευτή, τύπος.....:

3. Η τιμολόγηση του εκάστοτε παραλαμβανόμενου καυσίμου θα γίνεται με βάση τους ανωτέρω τύπους με μεταβολή του PLATT's High FOB Med του προηγούμενου μήνα και της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου ΗΠΑ (μέση τιμή του ευρώ προς δολάριο ΗΠΑ του προηγούμενου μήνα από την ημερομηνία παράδοσης του καυσίμου, βάσει των ισοτιμιών αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), ενώ τα ευρώ θα στρογγυλοποιούνται σε τρία (3) δεκαδικά ψηφία.

Άρθρο 5° **Πληρωμή – Δικαιολογητικά**

1. Η πληρωμή του οικονομικού φορέα θα γίνεται βάσει σύμβασης σε ευρώ (€), σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην κατακυρωτική απόφαση της σύμβασης, αναλόγως του τρόπου χρηματοδότησης, μετά την οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή της προμήθειας του καυσίμου (άρθρο 200 του Ν.4412/16), από την αρμόδια Επιτροπή της Υπηρεσίας με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά, υπό τον όρο ότι δεν συντρέχει περίπτωση με έκπτωση ή περίπτωση επιβολής προστίμων ή άλλων οικονομικών κυρώσεων εις βάρος του.

2. Η τιμολόγηση του εκάστοτε παραλαμβανόμενου καυσίμου θα γίνεται με βάση τον τύπο του προμηθευτή με μεταβολή του PLATT's High FOB Med του προηγούμενου μήνα και της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου ΗΠΑ (μέση τιμή του ευρώ προς δολάριο ΗΠΑ του προηγούμενου μήνα από την ημερομηνία παράδοσης του καυσίμου, βάσει των ισοτιμιών αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), ενώ τα ευρώ θα στρογγυλοποιούνται σε τρία (3) δεκαδικά ψηφία.

3. Η πληρωμή θα γίνεται με την εξόφληση του 100% της συμβατικής αξίας των ποσοτήτων που παραδόθηκαν (τμηματικές παραδόσεις με τμηματικές πληρωμές) με την έκδοση Τακτικού Χρηματικού Εντάλματος (ΤΧΕ) ή σε βάρος πιστώσεων Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής (ΧΕΠ). Το ΤΧΕ θα υποβάλλεται με μέριμνα του 201ΚΕΦΑ και η εξόφληση θα πραγματοποιείται από το αρμόδιο Δημόσιο Στρατιωτικό Ταμείο (Δ.Σούτσου 40), όταν το ποσό υπερβαίνει τα 1.000,00 €. Ο προμηθευτής υποχρεούται να προσκομίσει προς την Υπηρεσία στο χρόνο που θα του ζητηθεί, τον αριθμό λογαριασμού (κατά IBAN) της επιχείρησης και την Τράπεζα μέσω της οποίας θα γίνει η εξόφληση. Σε αυτή την περίπτωση το τιμολόγιο θα εκδοθεί ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ. Το αρμόδιο Δημόσιο Στρατιωτικό Ταμείο (Δ. Σούτσου 40) προβαίνει στην εξόφληση του προμηθευτή στο λογαριασμό Τραπεζής που έχει δηλωθεί και στην απόδοση του Φόρου Εισοδήματος.

4. Τα αναγκαία δικαιολογητικά πληρωμής για την εξόφληση της προμήθειας των ειδών θέματος είναι :

α. Πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής του υπό προμήθεια καυσίμου, το οποίο θα συνυπογράφεται από τον προμηθευτή ή νόμιμο εκπρόσωπο του αμέσως μετά την εκφόρτωσή του στις δεξαμενές της παραλαμβάνουσας Μονάδας.

β. Η προσκόμιση εκ μέρους του αναδόχου :

(1) Τιμολογίου.

(2) Γραμματίου εισαγωγής του υπό προμήθεια καυσίμου στις αποθήκες της Π.Α.

(3) Πιστοποιητικού φορολογικής ενημερότητας του αρμοδίου Δημοσίου Ταμείου (είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης), δηλαδή βεβαίωση ότι δεν εκκρεμεί οφειλή σε βάρος του προμηθευτή.

(4) Πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής), για το απασχολούμενο προσωπικό, εφόσον το ποσό που πρόκειται να πληρωθεί υπερβαίνει τα 2.934,70 €.

(5) Ζυγολογίου (εάν απαιτείται) ή άλλα επίσημα βεβαιωτικά στοιχεία.

(6) Βεβαίωσης κωδικοποίησης του προϊόντος, που εκδίδεται από το 201 ΚΕΦΑ/ΑΥΚΥ (τηλ.210 5504254).

(7) Αποδεικτικού καταβολής αντιτίμου τυχόν απαιτούμενων χημικών ελέγχων/αναλύσεων, όταν εκτελούνται σε εργαστήρια της Υπηρεσίας.

(8) Αποδεικτικών οικείας τελωνειακής αρχής είσπραξης της τελωνειακής οφειλής (δασμών, ΦΠΑ, λοιπών φόρων κλπ), αναλύοντας αυτή, εφόσον πρόκειται για προμήθεια δασμολογημένου καυσίμου.

Επισημαίνεται ότι ο προμηθευτής υποχρεούται να μεριμνήσει ώστε να εξασφαλιστεί πρόσβαση στο 201ΚΕΦΑ, στα επίσημα στοιχεία – τιμές που δημοσιοποιούνται στο δελτίο Platt's. Έως την εξασφάλιση της πρόσβασης υποχρεούται να προσκομίζει μαζί με το τιμολόγιο παραστατικά που επιβεβαιώνουν τις τιμές τιμολόγησης καθώς και τη μέση τιμή πώλησης της διατραπεζικής αγοράς συναλλάγματος της Τράπεζας της Ελλάδος του προηγούμενου μήνα της, Ευρώ προς Δολάριο ΗΠΑ.

(9) Κάθε άλλου δικαιολογητικού που απαιτείται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και ζητείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή.

5. Σε περίπτωση εγκατάστασής τους στην αλλοδαπή, τα δικαιολογητικά των παραπάνω περιπτώσεων (3) και (4) εκδίδονται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένοι, από την οποία και εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.

6. Η μη προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας αποτελεί λόγο λύσης της σύμβασης.

7. Χρόνος εξόφλησης : **Εντός δεκαπέντε (15) ημερών** από την επομένη της υποβολής του τιμολογίου πώλησης από τον προμηθευτή και υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :

α. Η εξόφληση γίνεται με βάση τα νόμιμα δικαιολογητικά πληρωμής και τα λοιπά στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 200 του Ν.4412/16 και την ισχύουσα νομοθεσία για την εξόφληση τίτλων πληρωμής ή την είσπραξη απαιτήσεων από το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ (αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).

β. Η υποβολή του τιμολογίου δεν μπορεί να γίνει πριν από την ημερομηνία εκάστης τμηματικής παραλαβής των προς προμήθεια ειδών και την έκδοση του αντίστοιχου πρωτοκόλλου. Εάν ο προμηθευτής εκδώσει τιμολόγιο ως συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο του συμβατικού αντικειμένου, η ως άνω προθεσμία υπολογίζεται από την επομένη της σύνταξης του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής.

8. Η πληρωμή – εξόφληση του προμηθευτή θα γίνεται, υπό τις εξής προϋποθέσεις :

α. Στο πρωτόκολλο δε θα αναγράφονται παρατηρήσεις ή δεν θα υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση του καυσίμου.

β. Ο προμηθευτής θα έχει προσκομίσει και τα υπόλοιπα προβλεπόμενα από τη σύμβαση δικαιολογητικά.

9. Σε περίπτωση που η εξόφληση καθυστερήσει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή του τιμολογίου από τον προμηθευτή, η Υπηρεσία καθίσταται υπερέμερη, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4152/13 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2011/7 της 16-02-2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές» (ΦΕΚ τ.Α΄ 107/9-5-2013) και το οφειλόμενο ποσό καταβάλλεται έντοκα, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση του προμηθευτή, σε επιτόκιο το οποίο είναι ίσο προς το σύνολο του επιτοκίου αναφοράς (το επιτόκιο που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τις πλέον πρόσφατες βασικές της πράξεις αναχρηματοδότησης) συν οκτώ (8,00) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες.

10. Ο προμηθευτής επιβαρύνεται επιπλέον :

α. Μεταφορικά, ζυγιστικά, εκφορτωτικά λοιπά έξοδα μέχρι την παράδοση του καυσίμου στις αποθήκες των Ε.Δ.

β. Το κόστος τυχόν εργαστηριακών ελέγχων.

11. Η προμήθεια αεροπορικού καυσίμου AVGAS 100LL απαλλάσσεται της επιβολής ΦΠΑ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 27 του Ν.2859/00, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και των εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων. Με μέριμνα της Υπηρεσίας, θα χορηγείται ατέλεια πριν από κάθε παραλαβή, εφόσον πρόκειται για προμήθεια αδασμολόγητου καυσίμου.

12. Κατά την πληρωμή του προμηθευτή, παρακρατείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/2013 όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με το Ν.4254/14, φόρος εισοδήματος ποσοστού 1% επί της συμβατικής αξίας.

13. Η Υπηρεσία δεν ευθύνεται για καθυστέρηση πληρωμής του προμηθευτή, όταν αυτή οφείλεται σε υπαιτιότητα αυτού όπως π.χ σε μη έγκαιρη παράδοση των τιμολογίων, σε λανθασμένη έκδοση αυτών, σε συμβατικές παραβάσεις κλπ ή όταν άλλοι παράγοντες άσχετοι προς την ευθύνη της Υπηρεσίας την προκαλούν.

Άρθρο 6° **Εγγυοδοσία**

Ο προμηθευτής κατέθεσε ως εγγυοδοσία για την καλή εκτέλεση των όρων της παρούσας σύμβασης, την υπ' αριθμ. ....επιστολή, ισχύος μέχρι ..... ποσού ευρώ ..... που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί της συνολικής συμβατικής αξίας των ειδών, η οποία θα επιστραφεί σ' αυτόν με αίτησή του, μετά την πλήρη και καλή εκτέλεση των όρων της παρούσας σύμβασης.

Άρθρο 7° **Κωδικοποίηση Υλικών**

1. Απαιτείται η Κωδικοποίηση των υπό προμήθεια υλικών.

2. Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ, εάν το υπό προμήθεια είδος δεν είναι κωδικοποιημένο κατά NATO δεσμεύεται με τη ΡΗΤΡΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ (Παράρτημα «...» της παρούσας σύμβασης) ως και τις STANAGs 3150, 3151, 4177, 4199 και 4438 για την κωδικοποίησή τους.

3. Οι υποχρεώσεις του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ, ως και της Υπηρεσίας, που απορρέουν από την αποδοχή της ΡΗΤΡΑΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ, έχουν ως ακολούθως :

α. Να έχουν ήδη αποδοθεί, μετά την κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης, κωδικοί κατασκευαστή κατά NATO στους πραγματικούς κατασκευαστές – υποκατασκευαστές των υπό προμήθεια υλικών. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ είναι υποχρεωμένος με την υπογραφή της σύμβασης να απευθυνθεί στην αρμόδια ΑΥΚΥ (201 ΚΕΦΑ/Τ2/5), προκειμένου να αποδοθούν οι παραπάνω κωδικοί κατασκευαστή.

β. Να έχει ήδη παραδώσει στον ΑΓΟΡΑΣΤΗ, μετά την κοινοποίηση της κατακυρωτικής απόφασης, κατάσταση σε έντυπη και ηλεκτρονική

μορφή (floppy disks 1,44 MB ή CD μια μορφή αρχείου txt ή Excel), στην οποία να περιέχονται τα παρακάτω στοιχεία για όλα τα υπό προμήθεια υλικά :

(1) Ο σχετικός αριθμός (P/N) του πραγματικού κατασκευαστή – υποκατασκευαστή.

(2) Ο κατά NATO κωδικός κατασκευαστή – υποκατασκευαστή.

(3) Η πλήρης ονομασία των υλικών στην Ελληνική και Αγγλική.

(4) Το NSN εφόσον το υλικό είναι κωδικοποιημένο.

γ. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται να παραδώσει την ανωτέρω κατάσταση με την υπογραφή της σύμβασης και η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (ΥΠ/ΠΑ) να τη διαβιβάσει στην αντίστοιχη ΑΥΚΥ (201 ΚΕΦΑ/Τ2/5) με την κοινοποίηση της σύμβασης.

δ. Εντός 20 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ είναι υποχρεωμένος να απευθυνθεί στην αντίστοιχη ΑΥΚΥ προκειμένου να του δοθούν οδηγίες για τα τεχνικά στοιχεία των υλικών που απαιτούνται να χορηγήσει για την κωδικοποίηση των υλικών.

ε. Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται να διαβιβάσει στην αντίστοιχη ΑΥΚΥ τα ανωτέρω απαιτούμενα τεχνικά στοιχεία εντός 40 ημερών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και σε κάθε περίπτωση όχι μετέπειτα από το συμβατικό χρόνο παράδοσης των υλικών.

στ. Ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ δεσμεύεται να εξασφαλίσει από τους πραγματικούς κατασκευαστές – υποκατασκευαστές των υπό προμήθεια υλικών, την υποχρέωση να διαθέσουν τα παραπάνω στοιχεία για την κωδικοποίηση των υλικών που δεν είναι κωδικοποιημένα κατά NATO.

ζ. Για όσα είδη της σύμβασης έχουν ήδη κωδικοποιηθεί ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ υποχρεούται :

(1) Να προσκομίσει στην ΑΥΚΥ σχετική δήλωση όπου θα δηλώνει τα NSN που έχουν αποδοθεί.

(2) Να προσκομίσει στην αρμόδια ΑΥΚΥ όποια τεχνικά στοιχεία των υλικών του ζητηθούν, εφόσον κριθούν αναγκαία, για τη διευκόλυνση ταυτοποίησης και πλήρους αναγνώρισης των υλικών.

η. Μετά τη λήψη των παραπάνω στοιχείων και εφόσον αυτά ελεγχθούν και κριθούν ικανοποιητικά από την αντίστοιχη ΑΥΚΥ, ολοκληρώνονται οι υποχρεώσεις του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ όσον αφορά την κωδικοποίηση, γεγονός που γνωστοποιείται από την αντίστοιχη ΑΥΚΥ με την χορήγηση σχετικής βεβαίωσης, η οποία αποτελεί δικαιολογητικό εξόφλησης του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ και εκδίδεται σε τέσσερα αντίγραφα, ένα για τον ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ, ένα για την Υπηρεσία Προμηθειών που παρακολουθεί τη σύμβαση, ένα για το Εθνικό Κέντρο Κωδικοποίησης (ΓΔΑΕΕ/ΔΑΩ&ΔΠ/ΤΜ.ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ) και ένα για το αρχείο της ΑΥΚΥ.

θ. Στα δικαιολογητικά πληρωμής του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ για κάθε τμηματική παράδοση πρέπει απαραίτητα να

επισυνάπτεται και βεβαίωση της αντίστοιχης ΑΥΚΥ, όπου θα βεβαιώνεται ότι για τα συγκεκριμένα είδη ο ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ολοκλήρωσε τις υποχρεώσεις του όσο αφορά την κωδικοποίησή τους. Σε περίπτωση που έχει προηγηθεί η έκδοση βεβαίωσης από την αντίστοιχη ΑΥΚΥ για όλα τα είδη που περιέχει η σύμβαση θα επισυνάπτεται επικυρωμένο από την ΑΥΚΥ αντίγραφο αυτής.

Ι. Η υποχρέωση κωδικοποίησης των υλικών θεωρείται όρος καλής εκτέλεσης της σύμβασης, με συνέπεια η εγγυοδοσία καλής εκτέλεσης (3%) να καλύπτει και τις υποχρεώσεις του ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ για την κωδικοποίηση των υλικών.

Άρθρο 8° **Λοιποί Όροι**

1. Οι όροι του προηγθέντος διαγωνισμού Δ.54/16 συνεχίζουν να ισχύουν αυτούσιοι, ειδικότερα δε όσον αφορά :

- α. Τις κυρώσεις σε βάρος του προμηθευτή.
- β. Την παράδοση – παραλαβή του συμβατικού αντικειμένου (παραγγελίες, πρωτόκολλα, κλπ).
- γ. Τα απαιτούμενα αποδεικτικά και πιστοποιητικά.
- δ. Την ανωτέρα βία.
- ε. Τις υπεργολαβίες.
- στ. Την ασφάλεια των σημείων φόρτωσης.
- ζ. Τις εκχωρήσεις δικαιωμάτων.
- η. Την εμπιστευτικότητα.
- θ. Την επίλυση διαφορών.
- ι. Τις λοιπές διατάξεις.
- ια. Τις τεχνικές προδιαγραφές του καυσίμου.

2. Τα έγγραφα που διέπουν την παρούσα σύμβαση, τα οποία υπογράφονται από αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη και προσαρτώνται σε αυτή και αποτελούν ένα ενιαίο και αναπόσπαστο σύνολο. Υπό αυτήν την έννοια, ό,τι δε ρυθμίζεται στη σύμβαση συμπληρώνεται από τα προσαρτώμενα κατωτέρω τεύχη, οι όροι των οποίων ισχύουν το ίδιο με τους όρους της σύμβασης και θεωρούνται όλοι ουσιώδεις. Είναι δε τα εξής :

α. Παράρτημα «Α΄» : Γενικοί και Ειδικοί Όροι Διακήρυξης Διαγωνισμού Δ. 54/2016

β. Παράρτημα «Β΄» : Τεχνικές Προδιαγραφές Καυσίμου AVGAS 100 LL.

δ. Παράρτημα «Γ΄» : Ρήτρα Κωδικοποίησης Υλικών.

ε. Παράρτημα «Δ΄» : Τεχνική και Οικονομική προσφορά προμηθευτή.

Άρθρο 9^ο
Τροποποίηση Όρων

Τροποποίηση της συναφθείσας σύμβασης επιτρέπεται μόνο σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις, εφόσον συμφωνήσουν προς τούτο και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, μετά από προηγούμενη σχετική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου.

Άρθρο 10^ο
Γενικές Επισημάνσεις

1. Η παρούσα διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο.
2. Το κείμενο της παρούσας κατισχύει της κατατιθέμενης προσφοράς του μειοδότη εκτός κατάδηλων σφαλμάτων ή παραδρομών.
3. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται ρητώς από τη σύμβαση ή εάν ανακύψουν αντικρουόμενοι – αντιφατικοί όροι της, λαμβάνονται υπ' όψιν κατά σειρά, η παρούσα, ο Ν.4412/2016, η κατακύρωση και η διακήρυξη του διαγωνισμού, εφαρμοζομένων συμπληρωματικώς των οικείων διατάξεων του Αστικού Κώδικα.
4. Η παρούσα συντάχθηκε εις διπλούν και αφού αναγνώσθηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται από τους συμβαλλομένους.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Α

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

(Αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης υπ' αριθμ. Δ.54/2016)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΣΤ»
ΡΗΤΡΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ

ΡΗΤΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ

1. Σ' αυτή τη ρήτρα :

α. «Αρχή Κωδικοποίησης» σημαίνει το Εθνικό Κέντρο Κωδικοποίησης (NCB) ή εξουσιοδοτημένη Διεύθυνση για κωδικοποίηση που εδρεύει στη χώρα σχεδιασμού ή παραγωγής των υλικών, που καλύπτονται από αυτό το συμβόλαιο. Εάν ο προμηθευτής εδρεύει σε χώρα NATO ή σε χώρα με καθεστώς Tier 2 sponsorship αλλά και αν εδρεύει σε χώρα NATO ή σε χώρα με καθεστώς Tier 2 sponsorship, η «Αρχή Κωδικοποίησης» θα είναι το Εθνικό Κέντρο Κωδικοποίησης ή η εξουσιοδοτημένη διεύθυνση για την κωδικοποίηση της χώρας όπου εδρεύει η «Αρχή Προμηθειών».

β. «Αρχή Προμηθειών» σημαίνει την υπηρεσία προμηθειών μιας χώρας του NATO ή μια αρχή διαχείρισης του NATO.

γ. «Τεχνικά Δεδομένα» σημαίνει τα μηχανολογικά σχέδια, τα πρότυπα, τις προδιαγραφές και/ή την τεχνική τεκμηρίωση, που απαιτείται για την πλήρη αναγνώριση των υλικών που έχουν σχεδιασθεί από την Αρχή Προμηθειών, για την υποστήριξη του εξοπλισμού που καλύπτεται από το συμβόλαιο.

δ. «Ισοδύναμος Συμβατικός Όρος» σημαίνει μια συμφωνημένη συμβατική κατάσταση με βάση την οποία ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παράσχει τεχνικά δεδομένα για την υποστήριξη της κωδικοποίησης.

2. Τεχνικά δεδομένα (συμπεριλαμβανομένων σχεδίων, προδιαγραφών, καταλόγων ή οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας που περιγράφει τα φυσικά χαρακτηριστικά ενός υλικού) απαιτούνται με σκοπό την αναγνώριση/κωδικοποίηση και διαχείριση του υλικού, σύμφωνα με το κατά NATO Σύστημα Κωδικοποίησης (NCS).

Ο προμηθευτής θα παρέχει στην Αρχή Κωδικοποίησης και εντός των προκαθοριζόμενων χρονικών ορίων, τα απαραίτητα τεχνικά δεδομένα για όλα τα υλικά που περιέχονται στο συμβόλαιο. Οι πληροφορίες αυτές δύναται να παρέχονται είτε σε μορφή εγγράφων των σχεδίων, προδιαγραφών, κτλ., είτε και όπου αυτό είναι διαθέσιμο, μέσω ηλεκτρονικής πρόσβασης της Αρχής Κωδικοποίησης σε δεδομένα που τηρούνται σε διεθνείς διαδικτυακές ηλεκτρονικές διευθύνσεις.

Ο προμηθευτής θα αποστέλλει τα δεδομένα ή θα μεριμνήσει για την ηλεκτρονική πρόσβαση σε αυτά μέσω διαδικτύου, από τους υποσυμβαλλόμενους ή τους προμηθευτές σε αίτηση των Αρχών Κωδικοποίησης, μέσα στο χρονοδιάγραμμα που προδιαγράφεται στο συμβόλαιο.

Πέραν της παροχής των τεχνικών δεδομένων σε αρχική φάση, ο προμηθευτής θα παρέχει και οποιαδήποτε νεότερη πληροφορία για όλα τα υλικά που περιέχονται στο συμβόλαιο και η οποία προκύπτει από συμφωνημένες τροποποιήσεις, σχεδιαστικές αλλαγές, καθώς και οποιασδήποτε άλλης αλλαγής που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια ζωής του συμβολαίου.

3. Ο προμηθευτής θα πρέπει να συμπεριλάβει τους όρους αυτής της Ρήτρας ή έναν ισοδύναμο όρο σε κάθε υποσυμβόλαιο, ώστε να εξασφαλισθεί η διάθεση των τεχνικών δεδομένων στην Αρχή Κωδικοποίησης. Αν η αποστολή δεδομένων γίνεται από υποσυμβαλλόμενο ή προμηθευτή, ο προμηθευτής θα πρέπει να παρέχει λεπτομέρειες για τους αριθμούς των υποσυμβολαίων, ώστε να μπορέσει να έλθει σε επαφή η Αρχή Κωδικοποίησης με τον υποσυμβαλλόμενο ή τον Προμηθευτή απ' ευθείας για τα δεδομένα.

4. Στην περίπτωση ενός υποσυμβολαίου με έναν κατασκευαστή σε μια εκτός NATO χώρα, ο προμηθευτής είναι υπεύθυνος για τη λήψη των απαραίτητων τεχνικών δεδομένων από τον υποσυμβαλλόμενο/προμηθευτή και την παροχή τους στην Αρχή Προμηθειών.

5. Τα τεχνικά δεδομένα για την Κωδικοποίηση πρέπει να περιλαμβάνουν το όνομα και τη διεύθυνση της Αρχής(ων) Ελέγχου του σχεδιασμού, τον αριθμό σχεδίου ή part number(s) του υλικού(ων), αριθμούς συσχέτισης προτύπων/προδιαγραφών και ονομασίες των υλικών εάν αυτά τα στοιχεία δεν έχουν παρασχεθεί στον προτεινόμενο κατάλογο ανταλλακτικών (RSPL) που δίδεται στην αρχική φάση, έτσι ώστε οι συμβαλλόμενοι να μην παραπλανηθούν.

6. Εάν ο συμβαλλόμενος ή προμηθευτής έχει εκ των προτέρων παράσχει τεχνικά δεδομένα για την κωδικοποίηση για οποιοδήποτε από τα υλικά που περιέχονται σε αυτό το συμβόλαιο στην αιτούσα Αρχή Κωδικοποίησης, πρέπει να επισημάνει και να υποδείξει σε ποιο NCB/Αρχή Κωδικοποίησης έχουν υποβληθεί. Δεν χρειάζεται υπό κανονικές συνθήκες να υποβάλλει εκ νέου στοιχεία, που έχουν ήδη υποβληθεί.

7. Ο συμβαλλόμενος, υποσυμβαλλόμενος ή προμηθευτής πρέπει να έρχεται σε επαφή με την Αρχή Κωδικοποίησης της χώρας του για οποιαδήποτε πληροφορία αφορά στο σύστημα κωδικοποίησης NATO.

8. Η υποχρέωση κωδικοποίησης των υλικών θεωρείται όρος καλής εκτέλεσης της σύμβασης, με συνέπεια η εγγυοδοσία καλής εκτέλεσης (5%) να καλύπτει και τις υποχρεώσεις του προμηθευτή για κωδικοποίηση των υλικών.

9. Αρχική Υπηρεσία Κωδικοποίησης Υλικών για την Πολεμική Αεροπορία είναι 201 ΚΕΦΑ/Τ2/5 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Τ.Κ 19200 ΤΗΛ. 210 5504253).

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

CONTRACT CLAUSE
RELATING TO THE SUPPLY OF TECHNICAL
DATA FOR IDENTIFYING ITEMS OF SUPPLY WITHIN THE
NATO CODIFICATION SYSTEM

1. In this Clause :

a. "Codification Authority" means the National Codification Bureau (NCB) or Authorized Agency for Codification located in the country of design of the item(s) covered by this contract if the contractor is located in a NATO country or in a sponsored Tier 2 country and if the contractor is not located in a NATO country or in a sponsored Tier 2 country the "Codification Authority" will be the National Codification Bureau or Authorized Agency of the country where the "Contracting Authority" is located.

b. "Contracting Authority" means the procurement activity of a NATO country or a NATO Management Authority/Activity.

c. "Technical Data" means the engineering drawings, standards, specification and/or technical documentation required to fully identify the items designated by the Contracting Authority to support the equipment covered by the contract.

d. "Equivalent contractual instrument" means an agreed formal contractual statement by which a contractor undertakes to furnish technical data in support of codification.

2. Technical Data (comprising drawings, specifications, catalogues or any other information describing the physical characteristics of an item) is required to enable codification to be undertaken for the identification and management of material as required by the NATO Codification System (NCS).

The contractor shall make available to the Codification Authority, within the timescales specified, the necessary technical data for all items supplied under this contract. This information can be provided either as a "hard copy" drawings, specifications etc or, where appropriate and available, via access by the Codification Authority to electronic data held at a specific World-Wide Web site address.

The contractor shall dispatch the data or arrange for access to the data via the web from subcontractors or suppliers on request from the Codification Authority within the timescales specified in the contract.

In addition to the initial provision of technical data, the contractor shall also provide any updated information on all items specified in this contract resulting from agreed modifications, design or drawing changes as and when these changes are made during the life of the contract.

3. The contractor shall include the items of this clause or an equivalent contractual instrument in any subcontract(s) to ensure the availability of technical data to the Codification Authority. If dispatch of the data takes place from the subcontractor or supplier, the contractor shall provide details of subcontract numbers or similar to enable the Codification Authority to approach the subcontractor or supplier direct for the data.

4. In the event of a subcontractor order being placed with a manufacturer in a non – NATO country, the contractor shall be responsible for obtaining the necessary technical data from the subcontractor/supplier and furnishing it to the Contracting Authority.

5. The Technical Data for codification purposes shall include the name and address of the Design Control Authority(ies), the Design Control Authority's drawing or item part number(s), standards/specifications reference numbers and the item name(s), if these elements have not been provided in the Recommended Spare Parts List (RSPL) supplies in the initial provisioning phase, such that contractors will not be mislead.

6. If the contractor/sub-contractor or supplier has previously supplied Technical Data for Codification purpose on any of the items covered in this contract to the requesting Codification Authority, he is to state this fact and to indicate to which NCB/Codification Agency they were supplied. He shall not under normal circumstances be required to make further supply of the data already provided.

7. The contractor, subcontractor or supplier shall contact the Codification Authority in his country for any information concerning the NATO Codification System.

8. The obligation of item codification is a condition for the good implementation of the contract. As a result, the letter of guarantee for good implementation (5%) covers the supplier's obligation of item codification as well.

Σμήναρχος (Ο) Γεώργιος Γεωργιάδης
Διοικητής ΥΠ/ΠΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Απαιτούμενων στοιχείων για την κωδικοποίηση των υλικών :

1. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ : .....
2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ : .....
3. Ο σχετικός αριθμός (P/N) του πραγματικού κατασκευαστή : .....
.....
.....
4. Ο κατά NATO κωδικός κατασκευαστή – υποκατασκευαστή : .....
.....
.....
5. Η πλήρης ονομασία των υλικών στην Ελληνική και Αγγλική :.....
.....
.....
.....
6. Η ομάδα – κλάση των υλικών.
7. Το NSN εφόσον το υλικό είναι κωδικοποιημένο.

Ο
Προμηθευτής

(υπογραφή – σφραγίδα)

(Διευκρίνιση : η παρούσα κατάσταση επισυνάπτεται στη σύμβαση κατάλληλα συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον προμηθευτή).